

СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 63

Год. LXI

Петок, 29 јули 2005

Цена на овој број е 650 денари

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

	Стр.
921. Изменување и дополнување на Буџетот на Република Македонија за 2005 година, со изменувањето и дополнувањето на буџетите на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија за 2005 година, Фондот за здравствено осигурување на Македонија за 2005 година, Фондот за магистрални и регионални патишта за 2005 година и Агенцијата за вработување на Република Македонија за 2005 година	1
922. Одлука за испраќање на единица на Армијата на Република Македонија за учество во мировна операција во Авганистан	320
923. Одлука за испраќање на единица на Армијата на Република Македонија - медицински тим за учество во мировна операција во Авганистан.....	320

921.

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ИЗМЕНУВАЊЕТО И ДОПОЛНУВАЊЕТО НА БУЏЕТОТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 2005 ГОДИНА, СО ИЗМЕНУВАЊЕТО И ДОПОЛНУВАЊЕТО НА БУЏЕТИТЕ НА ФОНДОТ НА ПЕНЗИСКОТО И ИНВАЛИДСКОТО ОСИГУРУВАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА ЗА 2005 ГОДИНА, ФОНДОТ ЗА ЗДРАВСТВЕНО ОСИГУРУВАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА ЗА 2005 ГОДИНА, ФОНДОТ ЗА МАГИСТРАЛНИ И РЕГИОНАЛНИ ПАТИШТА ЗА 2005 ГОДИНА И АГЕНЦИЈАТА ЗА ВРАБОТУВАЊЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 2005 ГОДИНА

Се прогласува Изменувањето и дополнувањето на Буџетот на Република Македонија за 2005 година, со изменувањето и дополнувањето на буџетите на Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија за 2005 година, Фондот за здравствено осигурување на Македонија за 2005 година, Фондот за магистрални и регионални патишта за 2005 година и Агенцијата за вработување на Република Македонија за 2005 година, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 26 јули 2005 година.

Бр. 07-2958/1
26 јули 2005 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
д-р **Љупчо Јордановски, с.р.**

ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА БУЏЕТОТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 2005 ГОДИНА

I ОПШТ ДЕЛ

Член 1

Во Буџетот на Република Македонија за 2005 година („Службен весник на Република Македонија“ бр.96/2004) се вршат следните измени:

	Буџет 2005	во илјади денари Ребаланс 2005
I. Вкупни приходи	56.501.999	59.905.000
-изворни приходи	55.881.999	58.469.000
-капитални приходи	620.000	620.000
-странски донации	0	816.000
II. Вкупни расходи	59.205.469	60.825.000
-утврдени намени	59.015.46	60.635.000
-резерви	190.000	190.000
III. Дефицит	2.703.470	920.000
од тоа		
Прилив	10.036.470	17.222.000
-домашни приливи	6.584.070	4.253.000
-странски донации	816.000	0
-странски кредити	2.636.400	12.969.000
Одлив	-7.333.000	-16.302.000
-отплата на главнина	-7.333.000	-7.191.000
-зголемување на депозитите	0	-9.111.000

Вовед

Буџетот на Република Македонија за 2005 година беше донесен на крајот од 2004 година, квантитативно и динамички усогласен со сите национални сметки во рамки на вкупната макроекономска политика за 2005 година.

Во услови на постигната макроекономска стабилност во изминатиот период, во 2005 година се уште се присутни наследените економски проблеми, високата невработеност и неподготвеноста на голем дел од економските субјекти за соочување со заострената странска конкуренција.

До крајот на 2005 година се очекува натамошно интензивирање на економската активност и реализацијата на планираниот пораст на Бруто домашен производ. Притоа главниот придонес врз растот на БДП се очекува од страна на финалната потрошувачка и бруто инвестициите. Нето извозот ќе има позитивен ефект врз растот на БДП од околу 1 процентен поен, иницирано пред се од странските директни инвестиции и повторното рестартирање на дел од производните капацитети, кои во изминатиот период не работеа. Јавната потрошувачка се планира да биде на приближно ниво, но со благ пораст.

Определбите за дисциплинирана фискална политика и фискална одржливост како и анализите на тековните макроекономски и буџетски остварувања, беа предмет на преговорите со мисијата на Меѓународниот Монетарен Фонд, во насока на склучување на нов тригодишен Стенд-бај аранжман. Ревидираните проекции на вкупните приходи и расходи базирани на остварувањата во првиот квартал од годината како и проекцијата до крајот на годината, резултираа со ревидирање планираниот **дефицит** на Општиот владин буџет на ниво од околу 0,8% во однос на иницијално планираните 1,2% од бруто домашниот производ односно ревидирање на нивото на планираниот дефицит на централниот буџет на 0,3% во однос на иницијално планираниот 1% од Бруто домашниот производ.

*Макроекономски остварувања и остварување на Буџетот на Република Македонија***-Макроекономски остварувања**

Во првите пет месеци од 2005 година, макроекономските остварувања се движат во согласност со проекциите, при што позитивни тенденции се евидентирани во речиси сите сектори на економијата.

Задржувањето на макроекономската стабилност, подобрувањето на деловното опкружување и повторното рестартирање на дел од производните капацитети, придонесоа за интензивирање на економската активност во првата половина од 2005 година, изразено пред се во порастот на индустриското производство. Имено, во периодот јануари-април, како резултат на позитивните перформанси на 14 од вкупно 24 индустриски гранки, македонската индустрија забележа пораст од 6,4% на годишна основа, при што носител на растот во овој период се челичната, градежната, текстилната и хемиската индустрија. До крајот на годината, се очекува индустријата да го задржи ваквото темпо на раст, што ќе придонесе за остварување на проектираната стапка на пораст на индустриското производство за 2005 година во висина од околу 6%.

Доминантното учество на индустријата е еден од главните фактори и за порастот на Бруто домашниот производ (БДП) во првиот квартал од годината, кој согласно прелиминарните пресметки ќе биде во рамките на проекциите и ќе изнесува околу 3%. Покрај индустријата, позитивни стапки се евидентирани и во другите економски сектори, пред се во транспортот и телекомуникациите, земјоделството, трговијата и финансискиот сектор. До крајот на годината, се очекува остварување на планираниот пораст на БДП од 3,8%.

Придвижувањето на индустриската активност на почетокот на 2005 година предизвика соодветно зголемување и на страната на извозот, при што во првите четири месеци од годината, извозот на стоки забележа пораст од 32%, при истовремено зголемување на увозот за околу 17%. Ваквите движења придонесоа за мало намалување на дефицитот на размената со странство (околу 6 милиони САД долари) во споредба со истиот остварен во првите четири месеци од минатата година. До крајот на 2005 година, се очекува продолжување на трендот на зголемување на извозот на стоки со повисоки стапки на раст во споредба со зголемувањето на увозот, што на крајот на годината ќе резултира со очекувано намалување на трговскиот дефицит за околу 2-3 процентни поени, односно негово позиционирање на ниво од околу 19% од БДП.

Во исто време, мало отстапување во однос на проекциите беше присутно на полето на инфлацијата, каде согласно проекциите, се очекуваше постигнување на просечна стапка од 1,5% за 2005 година. Сепак и покрај остварувањето на планираната стапка на инфлација во првиот квартал од годината (-0,4%), во вториот квартал отсутствуваше планираното зголемување на цената на електричната енергија, поради што просечната инфлација во периодот јануари-мај изнесуваше 0%, што претставува отстапување од 0,3 процентни поени во споредба со првичните проекции. Ваквиот развој на настаните, заедно со натамошното намалување на цените на прехранбените и земјоделски производи, наметна потреба од ревидирање на првичната проекција за просечната стапка на инфлација за 2005 година на ниво од 1,2%.

Остварувањето на зацртаните проекции во реалниот сектор и интензивирањето на економската активност имаше соодветно влијание и во социјалниот дел, односно делот на вработувањето, при што во првите четири месеци од 2005 година речиси 40.000 лица добиле нова работа, што значи дека вкупниот број на нововработени лица во периодот јануари-април 2005 година е зголемен за 18% во споредба со истиот период минатата година. Во исто време, бројот на регистрирани невработени лица бележи постојан тренд на намалување, и во април 2005 година изнесуваше 385.338 лица, што значи продолжување на трендот на намалување на регистрираната невработеност. На годишна основа бројот на невработени е намален за близу 10.000 лица, односно за 2,5%.

Остварување на Буџетот на Република Македонија во првите пет месеци од 2005 година

Првите пет месеци од 2005 година се карактеризираат со остварување на значително повисоки износи на приходи од истите планирани со Буџетот за 2005 година.

Од вкупно планираните **даночни приходи** со Буџетот на РМ за 2005 година во висина од 52.321 милиони денари, во периодот јануари - мај 2005 година, реализирани се 21.595 милиони денари или 41.3% во однос на планот со Буџетот за 2005 година, односно:

- Проектираните приходи во Буџетот на РМ од данокот на додадена вредност за 2005 година изнесуваа 25.623 милиони денари. Во првите пет месеци на 2005 година остварени се 10.492 милиони денари. Имајќи го во предвид досегашниот тренд на остварување на приходите по основ на ДДВ, како и релативно повисокиот поврат извршен од страна на УЈП во овој период може да се констатира дека остварувањето на ДДВ е на задоволително ниво.

- Остварените вкупни приходи од акцизи во периодот јануари - мај 2005 година во износ од 4.169 милиони денари во однос на планираните за истиот период се помали за 2.14%. Ова намалување произлегува пред се од помалку остварените приходи по основ на нафтени деривати и алкохолни пијалоци, каде што намалувањето респективно изнесува 9.07% и 14.87%. Остварувањето по основ на тутунски преработки во однос на планот е поголемо за 12.82%.

- Од вкупно планираните приходи во Буџетот на Република Македонија по основ на данок на меѓународна трговија и трансакции (царини и давачки) за 2005 година во износ од 4.731 милиони денари, во периодот јануари-мај остварени се 1.984 милиони денари или 41,9% во однос на планираните со Буџетот за 2005 година. Вака остварените приходи од данок на меѓународна трговија и трансакции (царини и давачки) во однос на утврдениот план за периодот јануари-мај 2005 година во висина од 1.858 милиони денари, се повисоки за 6,78%. Основна причина за ова натфрлање над планираните приходи се должи на зголемениот увоз во овој период.

- Планираните приходи од персоналниот данок на доход во Буџетот за 2005 година изнесуваат 7.931 милиони денари. Во периодот јануари - мај 2005 година по овој основ во Буџетот на Републиката остварени се вкупно 3.182 милиони денари или 40.1% од планираните со Буџетот за 2005 година. Со оглед на досегашната динамика на остварување на приходите од персонален данок на доход се очекува и натфрлање на планот. Причината за подобрената реализација на приходите е во релативно подобрената ситуација кај компаниите кои поредовно исплатуваат плати и зголемената економска активност.

- Планираните приходите од данок на добивка во Буџетот на Република Македонија за 2005 година изнесуваат 2.571 милиони денари. Во првите пет месеци од 2005 година остварени се вкупно 1.497 милиони денари. Со оглед на тоа што планираниот износ за овој период изнесува 1.243 милиони денари тоа значи дека има натфрлање на планот за цели 20.35%. Причините за ова натфрлање се подобро остварените финансиски резултати на компаниите за претходната година кои годишните даночни обврски ги исполнуваат во март оваа година.

Во изминатите пет месеци од годината неданочните приходи се реализираа во износ од 1.155 милиони денари односно 32,4% во однос на планираните со Буџетот. Во услови на ненавремено уплатување на приходот планиран од дивидендата од АД Македонски телекомуникации структурно набљудувано најголемо е учеството на приходите наплатени од административните такси и казни во износ од 689 милиони денари.

Во првите пет месеци од годината во рамки на вкупно остварените приходи, по основ на капитални приходи се остварија 192 милиони денари, од кои најголем дел односно 156 милиони денари се остварени по основ на продажба на општествени станови.

Вкупните расходи во изминатиот период од годината се реализираа во износ од 23.187 милиони денари, односно 39% од вкупно планираните расходи со Буџетот за 2005 година.

Кај тековните расходи кои се остварија во износ од 21.269 милиони денари, реализацијата е согласно планираното ниво за овој период од годината и тоа:

- За исплата на плати се реализирани 8.995 милиони денари, што претставува реализација од 41.3% во однос на планираното со Буџетот за 2005 година. Ваквата реализација на средства за исплата на плати и наемнини во себе ги вклучува процесот на вработувања на припадниците на етничките заедници и ефектот од спроведувањето на процесот на декомпресијата на платите на државните службеници во јавниот сектор;

- За набавени стоки и услуги во првите пет месеци од годината потрошени се 2.906 милиони денари, што претставува реализација од 40.6% во однос на планот за 2005 година. Пониската реализација за стоки и услуги е резултат на фискалната дисциплина и зајакнатите процедури за користењето на буџетските средства;

- Реализацијата на тековните трансфери до вонбуџетските фондови изнесува 6.019 милиони денари и истите се реализирани со незначително отстапување во однос на планираната динамика. Овие трансфери овозможува редовна исплата на пензиите и на правата по основ на невработеност, вклучително и обврските што државата ги презеде согласно Законот за поттикнување на вработувањето. Во овој период со забавена динамика се реализираа средствата предвидени за покривање на трошоците за реформата во АРМ и водостопанските претпријатија, поради позабавена динамика во однос на проектираната;

- Каматните плаќања во првите пет месеци се реализираа во износ од 875 милиони денари, при што кон надворешните кредитори (Светската банка, Парискиот и Лондонскиот клуб на кредитори) истите изнесуваа 486 милиони денари. Кон домашните кредитори каматните плаќања се остварија во износ од 389 милиони денари, односно каматата на државните записи изнесуваше 78 милиони денари, а за домашните обврзници изнесуваше 311 милиони денари;

Капиталните расходи се реализираа со незначително отстапување во однос на динамичкиот план за овој период од годината, што не беше случај во минатите години и се должи на новите одредби од Законот за извршување на буџетот согласно кои буџетските корисници се обврзани да реализираат 30% од планираните средствата за капитални проекти во првите шест месеци од годината.

Буџетски дефицит и финансирање

Остварувањата на приходите и расходите во првите пет месеци од годината резултираа со дефицит во висина од 245 милиони денари. Финансирањето на остварениот буџетски дефицит и сервисирање на обврските за отплата на домашниот и надворешниот долг се вршеше со средства од домашни извори, и тоа по основ на приватизација на државниот и општествениот капитал средства во износ од 360 милиони денари, по основ на повлекување на депозити кај Народната банка на Република Македонија средства во износ од 1.797 милиони денари, како и од домашно задолжување во износ од 1.363 милиони денари. Ваквиот начин на финансирање на остварениот дефицит од домашни извори обезбеди навремено и неинфлаторно финансирање на јавните расходи на државата.

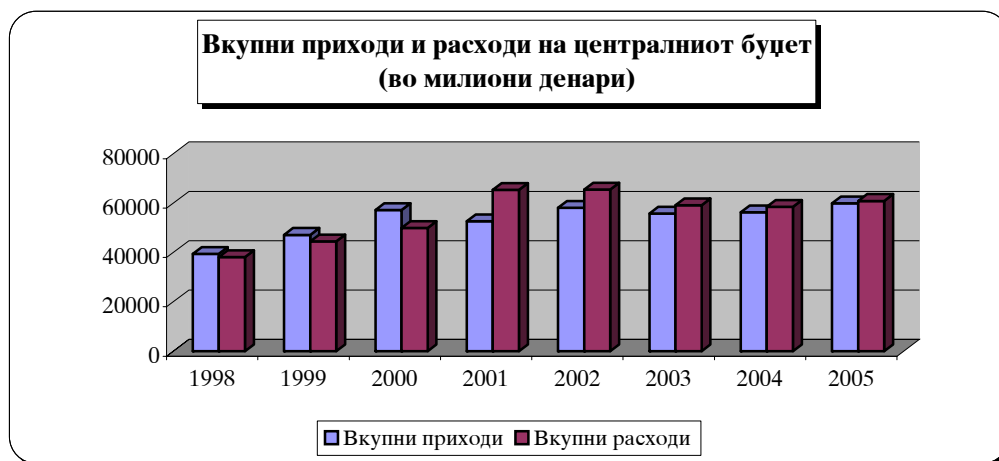
За отплата на обврските по надворешниот долг во првите пет месеци од 2005 годината беа потрошени вкупно 1.249 милиони денари, од кои 111 милиони денари се средства за отплата на долгорочните заеми кон Светската банка, 1.000 милиони денари се отплата кон Парискиот и Лондонскиот клуб на кредитори и кон другите мултилатерални кредитори исплатени се средства во износ од 138 милиони денари.

За отплата на обврските по основ на внатрешниот долг во 2005 година во првите пет месеци од годината беа потрошени вкупно 2.027 милиони денари, од кои 1.569 милиони денари по основ на исплата на обврските за старото девизно штедење и 458 милиони денари наменети за санација и приватизација на Стопанска банка АД Скопје.

Ребаланс на Буџетот за 2005 и фискална политика до крајот на 2005 година

Со цел постигнување на фискална одржливост на среден рок, основна карактеристика на буџетската политика во текот на втората половина на 2005 година, е продолжување на политиката на рационално и наменско трошење на средствата од Буџетот на Република Македонија за 2005 година.

Врз основа на повисоката реализација на изворните приходи во првите пет месеци од 2005 година и очекувано продолжување на овој тренд и во втората половина од годината се изврши ревидирање на повисоко ниво во однос на планираното, со што воедно ќе се овозможи и зголемено финансирање на функциите на државата. Имено ревидирање на повисоко ниво се изврши на планираните даночни приходи, пред се на Данокот на додадена вредност како и на неданочните приходи, во најголем дел поради повисоко утврдената дивиденда од АД Македонски телекомуникации.

Во Измените и дополнувањата на Буџетот на Република Македонија за 2005 година вкупните приходи се планирани на износ од 59.905 милиони денари, или 3.403 милиони денари повеќе во однос на приходите планирани со Буџетот на Република Македонија за 2005 година. Гледано структурно кај даночните приходи повисокото ревидирање се однесува на ДДВ, персоналниот данок, акцизите и увозните давачки. Планираното зголемување на наведените даночни приходи е резултат на очекуваната поефикасна наплата на даноците и зголемената фискализација на даночните обврзници, измените во даночната регулатива, како и веќе усвоените зголемувања на даночните стапки кај одделни видови даноци. Во вака планираното ниво на даночни приходи во себе го вклучува и ефектот од намалувањето на царините за репроматеријалите наменети за текстилната индустрија и земјоделието во втората половина од годината.

Повисокото ревидирање на вкупните приходи се должи и на ревидирањето на неданочните приходи, кои се планирани во износ од 5.151 милиони денари, а пред се поради повисоко утврдената дивиденда од АД Македонски телекомуникации во износ од 1.560 милиони денари во однос на планираната со Буџетот за 2005 година.

Капиталните приходи со Измените и дополнувањата на Буџетот на Република Македонија за 2005 година се планирани на исто ниво како и со Буџетот за 2005 година, односно во износ од 620 милиони денари.

За макрофинансиска поддршка на Буџетот за 2005 со Измените и дополнувањата на истиот планирано е повлекување на средства од Холандија (втора транша од донацијата) во вкупен износ од 816 милиони денари.

Со Измените и дополнувањата на Буџетот на Република Македонија за 2005 година вкупните расходи се планирани во висина од 60.825 милиони денари или за околу 1.620 милиони денари повеќе во однос на Буџетот на Република Македонија за 2005 година. Зголемувањето на расходите се должи на потребата од буџетирање на расходите кои произлегуваат од: Измените на Законот за плати на избраните и именуваните лица, потребата за покривање на утврдената загуба и обезбедување на средства наменети за општите резерви на НБРМ како и финансирање на приоритетни реформски проекти на Владата на Република Македонија. Намалување е планирано кај трансферите до вонбуџетските фондови како резултат на пролонгирањето на пензиската реформа и каматите по основ на курсни разлики.

Со Ребалансот на Буџетот за 2005 година се обезбедени 270 милиони денари за формирање на гарантниот фонд како директна поддршка за развој на мали и средни претпријатија.

Позначајно зголемување на расходите до крајот на годината е утврдено кај капиталните расходи кои во однос на планираните со Буџетот за 2005 година се зголемени и изнесуваат 7.262 милиони денари или за 1.523 милиони денари повеќе во однос на планираното со Буџетот за 2005 година. Имено во ваквиот пораст на капиталните расходи вклучен е и капиталниот трансфер до Народната банка на Република Македонија во износ од 1.220 милиони денари, а остатокот е наменет за завршување на веќе започнатите инвестициони активности во патната инфраструктура, образованието, како и завршување на одделни дипломатски конзуларни претставништва.

Буџетски дефицит и финансирање

Врз основа на ревидираната проекција на приходите и расходите, со предложениот Ребаланс на Буџетот на Република Македонија за 2005 година се предвидува дефицит од 920 милиони денари или 0,3% од БДП, што е за 1.784 милиони денари помалку во однос на проекција со Буџетот за 2005 година. Меѓутоа, намалениот дефицит истовремено не значи намалување на буџетските расходи, туку напротив истите со измените и дополнувањата на Буџетот на Република Македонија за 2005 година се зголемени, што во најголем дел се должи на очекуваната зголемена наплата на приходите. Финансирањето на планираниот буџетски дефицит и редовното сервисирање на обврските по основ на домашниот и надворешниот долг, ќе се обезбеди со надворешно задолжување, приходи по основ на сукцесија, како и од очекуваните приливи од приватизација и од емисијата на државните хартии од вредност.

Во дефицитот на основниот буџет во висна од 0,3% од БДП, односно 920 милиони денари, се содржани 720 милиони денари за прикажување на трансферот до НБРМ по основ на покривање на утврдената загуба без реални фискални импликации во Буџетот за 2005 година. За покривање на загубата на НБРМ во остатокот од 2005 година се планира да бидат издадени државни записи во вкупен износ 720 милиони денари, кои ќе доспеваат по 2005 година и каматните трошоци претстојат од 2006 година. Останатиот дефицит во износ од 200 милиони денари произлегува од трансферот до НБРМ за обезбедување на општите резерви.

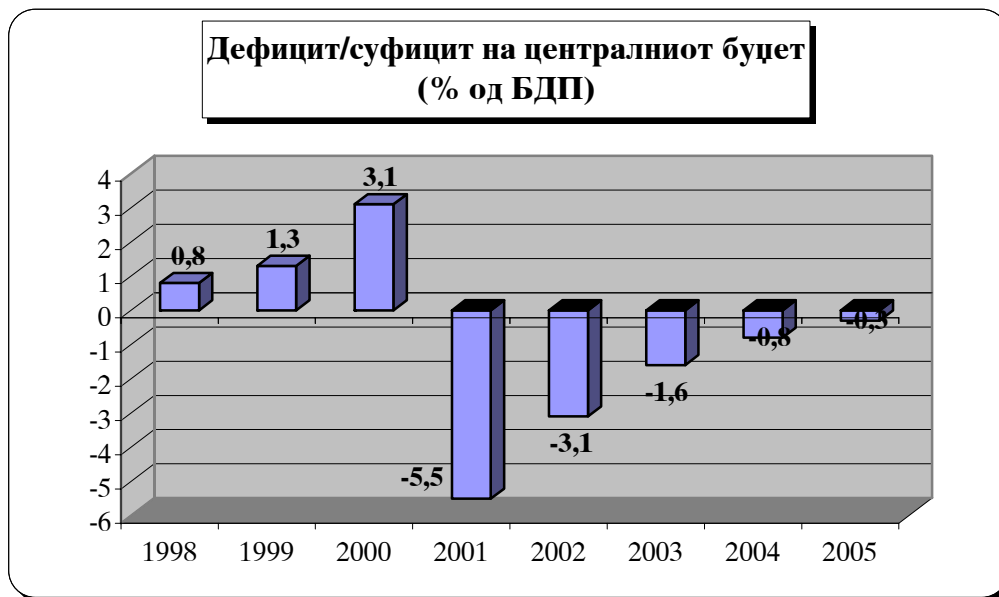
Планираната странска поддршка со Буџетот за 2005 година во износ од 3.037 милиони денари (од Светска банка од ПСМАЛ 2 аранжманот во износ од 1.040 милиони денари, ЕБОР средствата од прет-приватизација на ЕСМ во вкупен износ од 1.596 милиони денари и дел од средствата од сукцесија по основ на поделба на монетарното злато во износ од 401 милиони денари), со Ребалансот на Буџетот исто така е ревидирана.

Имено, корекциите се должат на вклучување на ПДПЛ 1 аранжманот со Светска банка во износ од 1.352 милиони денари, кој не беше планиран во Буџетот за 2005 година, намалување од 77 милиони денари кај износот на средства кои се очекува да се одобрат од ЕБОР во процесот на пред-приватизација на ЕСМ, намалување на износот на средства предвидени со ПСМАЛ 2 аранжманот за 139 милиони денари и на приходите од сукцесија, како и заради курсните разлики кои се должат на помалата пресметковна вредност УСД/МКД.

Во текот на последниот квартал од 2005 година планирана е првата емисија на евро обврзници во износ од 9.197 милиони денари, со што ќе се обезбеди нов извор за финансирање на јавните расходи, рефинансирање на постојниот јавен долг како и поинтензивно промовирање на Република Македонија за привлекување на нови странски инвестиции.

Покрај спроведувањето на планираната фискална политика за 2005 година, Министерството за финансии ќе продолжи со редовно сервисирање на обврските во земјата и во странство, при што за отплата на главнината по надворешниот долг се проектирани 2.791 милиони денари, а по основа на отплата на внатрешниот долг (државни обврзници за старото девизно штедење, обврзници издадени за санација на банки и за денационализација) се издвоени 4.400 милиони денари.

Во 2005 година планирано е издвојување на финансиски средства во износ од 9.111 милиони денари зголемување на депозити во НБРМ, со што се создава простор во наредниот период да се обезбеди порелаксирана фискална позиција на државата особено пред меѓународните финансиски институции.

Централен Буџет на Република Македонија

	Буџет 2005	Ребаланс Буџет 2005
ВКУПНИ ПРИХОДИ	56.502	59.905
Даночни приходи и придонеси	52.321	53.318
Персонален данок на доход	7.931	8.231
Данок на добивка	2.571	2.571
ДДВ	25.623	26.325
Акцизи	10.965	10.757
Увозни давачки	4.731	4.867
Други даноци	500	567
Неданочни приходи	3.561	5.151
Профит од јавни финансиски институции	1.661	3.261
Народна банка на Република Македонија	0	10
Агенција за управување со средства	341	341
Други приходи од имот	60	90
Камати од депонирани средства во НБРМ	70	70
Телеком	1.190	2.750
Административни такси	1.390	1.390
Други административни такси	300	300
Други неданочни приходи	210	200
Капитални приходи	620	620
Станови	420	420
Земјиште	200	200
Донации	0	816

ВКУПНИ РАСХОДИ	59.206	60.825
Плати и надоместоци	21.757	21.862
Резерви	190	190
Стоки и услуги	7.162	7.310
Трансфери до вонбуџетски фондови	14.470	14.105
Фонд за ПИОМ	8.289	8.117
Завод за вработување	6.126	5.944
Фонд за здравство	55	44
Трансфери до ЕЛС	813	813
Каматни плаќања	2.499	2.335
Камати по надворешен долг	1.430	1.224
Камати по домашен долг	1.069	1.111
Субвенции и трансфери	2.452	2.891
До јавни претпријатија	30	188
До невладини организации	216	222
Останати трансфери	2.206	2.481
Социјални бенефиции	4.124	4.057
Социјална помош	2.860	2.860
Детски додаток	490	490
Воени инвалиди	446	446
Други трансфери	213	146
Бегалци-внатрешни раселени лица	115	115
Капитални расходи	5.739	7.262
БУЏЕТСКИ ДЕФИЦИТ	-2.704	-920
Финансирање	2.704	920
Прилив	10.037	17.222
Обврзница Ц	140	127
Приходи од приватизација	500	500
Приходи од сукцесија	401	397
Странски донации	816	0
Странски заеми	2.636	12.969
Депозити	3.044	0
Домашно задолжување (Државни записи)	2.500	3.229
Одлив	7.333	16.302
Отплата на главница	7.333	7.191
Надворешен долг	2.919	2.791
Домашен долг	4.414	4.400
Зголемување на депозитите	0	9.111

Г. Собствени приходи и расходи

Со Ребалансот на Буџетот на Република Македонија за 2005 година сопствените приходи и расходите финансирани од истите, се планирани во износ од 13.342 милиони денари, што преставува значително намалување во однос на планот. Намалувањето на сопствените приходи и расходи финансирани од истите се должи на слабата реализација во првите пет месеци од годината, потенцијалната можност за нивно нереално (високо) проценување, како и интегрирањето на посебните сметки на буџетските корисници во рамките на консолидиран буџет, согласно со современата финансиска практика.

Во рамки на вкупно планираните, сопствените приходи кои ги наплатуваат, контролираат и извршуваат државните органи се планирани во износ од 1.859 милиони денари, приходите од самофинансирачки активности во износ од 5.917 милиони денари, приходите од наменски донации во износ од 3.072 милиони денари и приходите од странски наменски кредити во износ од 2.494 милиони денари.

Приходите кои ги остваруваат, контролираат и извршуваат државните органи со ребалансираниот буџет се планирани во износ од 1.859 милиони денари, при што највисоки износи се очекуваат да се остварат во Министерството за внатрешни работи (по основ на издавање на лични документи), Министерството за економија, Министерството за надворешни работи и Управата за јавни приходи.

Со Измените и дополнувањата на Буџетот на Република Македонија за 2005 година, приходите од самофинансирачките активности се планира да се остварат во износ од 5.917 милиони денари. Овие приходи се остваруваат во најголем дел во рамките на Министерството за образование и наука (2.982 милиони денари), Бирото за стоковни резерви (821 милиони денари), Управата за цивилно-воздушна пловидба (790 милиони денари) и Управата за телекомуникации (238 милиони денари) и тоа по основ на приходи за партиципација во образованието, услуги на контрола на летање, полагање на испити за воздухоплови, АТЦ услуги, наплата на користење на радио фреквенција итн.

Приходите од донации кои ги остваруваат буџетските корисници се планирани во износ од 3.072 милиони денари. Позначајни донации (околу една третина од вкупно планираните) се проектирани во рамките на Министерството за транспорт и врски.

Приходите по основ на кредити се остварија во износ од 2.458 милиони денари. Најголем обем од добиените кредити се реализираа во рамките на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство (903 милиони денари), Министерството за транспорт и врски (616 милиони денари) и Министерството за финансии-функции на државата.

Владини програми

Во тек се повеќе реформи во земјата, кои заради исполнување на поставените цели е потребно да се финансираат во период подолг од една фискална година. Овие реформи и активности се во насока на стимулирање на економскиот раст, забрзување на структурните реформи, како и обезбедување на стабилно и безбедно опкружување. Реформите во власта, идентификувани со програмата *децентрализација* се понатамошна имплементација на одредбите од Рамковниот договор. Покрај тоа, преземени се и реформи за реализирање на договорите за партнерство со Европската унија и започнување со активностите кои се потребни за влез во ЕУ и НАТО.

Овие владини иницијативи или *владини програми* се опишани во неколку документи, како што се Договорот за партнерство со Европската унија, извештаите за макроекономската политика на Владата, претходните стенд-бај аранжмани со ММФ, повеќето документи за заеми од Светската банка, Рамковниот договор итн. Владините програми идентификувани во буџетот претставуваат тековни владини приоритети и активности или пак посебна компонента на тие активности. Овие програми ќе се адаптираат секоја година во согласност со одлуките на Владата.

Финансирањето на владините програми се обезбедува од буџетски средства, од донации и од заеми од Светската Банка и други меѓународни институции. Тенденцијата е истите да бидат прикажани во буџетот на најдобар можен начин. Но, во многу случаи, утврдените владини програми претставуваат само дел од сликата, со други зборови и редовната работа на министерствата се менува како последица на промена на приоритетите. Како пример може да се земе Министерството за одбрана кое има променето многу од оперативните политики и процедури како резултат на активностите кои треба да ги преземе за влез во НАТО. Буџетската политика за 2005 година е во насока на обезбедување на информации за користењето на средствата и опис на програмите, како резултат на моменталната визија, како и следење на успешноста во исполнувањето на овие цели на крајот на буџетската година.

Постојат и други причини за непотполност на информациите содржани во буџетот, како на пример, во случај на обезбедена техничка помош од донатори, односно консултантски услуги или други нефинансиски средства кои не можат да бидат прикажани преку буџетот. Во наредниот период ќе се прават напори овие недостатоци да се надминат. Друга причина е што овие информации за прв пат Министерството за финансии ги доби оваа година за што беше неопходно буџетските институции да ги променат своите сметководствени структури со цел одвојување на владините програми од своите редовни програми и интенцијата во наредниот период е нивно усовршување. Неопходно е информациите за подготовка на буџетот постојано да се подобруваат со цел покренување конструктивни дискусии за јавната политика кои ќе наметнат и системска одговорност на Владата во трошењето на јавните средства.

Владините програми накратко се резимирани подолу. Индивидуалните програмски компоненти кои се извршуваат од страна на буџетските институции се прикажани во посебен дел на Буџетот за 2005 година како програми кај одделните буџетски институции.

А. Децентрализација

Целта на оваа програма е децентрализација на надлежностите до локалните власти и подобрување на нивниот капацитет заради стимулирање на економскиот раст, подобрување на образовниот и културниот развој на општините и на обезбедувањето на неопходните локални услуги. Оваа програма е еден од приоритетите според Рамковниот договор, како и од договорот за партнерство во ЕУ. Техничка и финансиска помош е обезбедена од повеќе меѓународни институции и влади на други држави (Меѓународниот монетарен фонд, Развојниот фонд на Обединетите нации, Европската унија, САД, Германија и Холандија).

Законот за локалната самоуправа и Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа се закони кои ги идентификуваат одговорностите на локалната власт и средствата за нивно финансирање. Законите кои се однесуваат на сопствените приходи на општините (Законот за даноците на имот, Законот за комуналните такси, Законот за административни такси) обезбедуваат право на општините да ја утврдуваат висината на стапката на даноците, односно висината на износот на таксите и да ја градат политиката на нивото на сопствените приходи на општината. Покрај тоа, законската рамка за децентрализацијата го опфаќа усвојувањето на голем број закони кои им овозможуваат на единиците на локалната самоуправа ефективно да го планираат и извршуваат своето работење.

Во текот на 2004 година беа подготвени и донесени повеќе закони од посебните области за пренесување на надлежности на единиците на локалната самоуправа. Дел од овие надлежности се планира да се одвиваат во фази, како што е пренесувањето на надлежноста на основното и средното образование, детската заштита и дел на дејностите од културата. Други опфаќаат пренесување на административни функции и одговорности веднаш по стапувањето на сила на законските прописи, односно нивната примена. При планирањето на имените и дополнувањата на Буџетот за 2005 година земени се предвид расходите по основа на приходите од данокот на додадена вредност, како и расходите поврзани со пренесување на утврдените надлежности во образованието, културата, социјалната заштита и заштита на децата, како и активностите на Министерството за локална самоуправа, кои се прикажани во потпрограмата *A0-Децентрализација*. Потпрограмата *A2-Пренесување на надлежности на ЕЛС* ги опфаќа расходите поврзани со програмите за култура на ниво на локална самоуправа, како и со трансферот на надлежноста за предучилишните установи и старските домови.

Подолу е даден опис на надлежностите кои се децентрализираат.

	Област	Надлежности кои се децентрализираани	Централна институција
1.	Урбано и рурално планирање	Планирање на просторот, дозволи за градба	Министерство за животна средина и просторно планирање и Министерство за транспорт и врски
2.	Заштита на животната средина	Заштита на природата, контрола на загадувањето	Министерство за животна средина и просторно планирање
3.	Економски развој на локалната заедница	Поддршка на малите и средни претпријатија, економски раст и развој	Министерство за економија, Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство
4.	Комунални активности	Снабдување со вода за пиење, управување со отпадни води, осветлување, канализациона мрежа, исфрлање на тврди отпадоци, локален транспорт, одржување на паркови и места за рекреација и зелени површини	Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство, Министерство за животна средина и просторно планирање, Министерство за транспорт и врски
5.	Култура	Поддршка на културата, одржување на културните вредности, организирање на културни збиднувања.	Министерство за култура
6.	Спорт и рекреација	Општи спортски и рекреациони активности, поддршка на спортски здруженија.	Министерство за образование и наука
7.	Образование	Основно и средно образование, Фаза 1: тековно одржу-	Министерство за образование и наука

		вање во основните и средните училишта; транспорт на учениците од основното образование	
8.	Социјална помош	Сместување и воспитување на деца од претшколска возраст, грижа за стари лица во старски домови, грижа за деца со умерена ретардација, друга поврзана социјална помош.	Министерство за труд и социјална политика
9.	Здравствена заштита	Репрезентација во одбори на организации за јавна здравствена заштита, превентивна здравствена заштита, помош за пациенти со посебни потреби, заштита на работници, контрола на загадувањето на животната средина.	Министерство за здравство
10.	Противпожарна заштита	Територијални противпожарни бригади	Министерство за внатрешни работи
11.	Финансиско управување, наплата на даноци	Финансиско управување со приходите на општината и наплата на сопствените приходи.	Министерство за финансии

Б. Мерки за намалување на сиромаштијата

Оваа програма ги опфаќа активностите кои се однесуваат на зголемување на вработувањето, подобрување на системот за социјална заштита во земјата како и посебни проекти за подобрување на условите за живеење во неразвиените подрачја.

Опис на програмата:

Б1-Поттикнување на вработувањето, ги опфаќа посебно планираните расходи за финансирање на Законот за поттикнување на вработувањето од 2003 година. Расходите ги покриваат придонесите за пензиско и инвалидско осигурување, придонесите за здравствено осигурување и придонесите за вработување на претпријатијата кои вработуваат невработени лица на неопределено време.

Б2-Реформа на системот на социјална заштита, е проект за реформа на социјална заштита, финансиски поддржан со кредит од Светската банка, кој ќе заврши до 2008 година. Основна цел на оваа програма е: воспоставување на интегриран информационален систем и развој на комуникациски линкови меѓу Министерството за труд и социјалната политика, меѓуопштинските центри за социјална работа и другите институции во рамките на системот за социјална заштита, како и подобрување на администрирањето и подобро таргетирање на социјалните надоместоци.

Б3-Електрификација на села, опфаќа спроведување на електрична енергија во неразвиените рурални подрачја. Целта на оваа програма е да се поттикне задржувањето на семејствата во селата или нивно враќање во истите, бидејќи со достапноста до електрична енергија ќе се подобри и квалитетот на живот. Во 2004 година е обезбедена електрична енергија во селото Праведник.

Со потпрограмата *БА-Проект за развој на општините*, се финансираат капитални проекти поврзани со развојот на општините. Тука се вклучени проекти на заедниците, финансирани од буџетот, од грантови и од кредити за рехабилитација на мала социјална и економска инфраструктура.

ББ-Ревитализација на села, ги опфаќа расходите за проекти поврзани со ревитализација на села, односно подобрување на условите за живеење во селата преку изградба и реконструирање на водоводи, како и реконструкција на фекална канализација.

БВ-Програма за ново соседство го вклучува кофинансирањето со Европската Унија за Програмата за ново соседство чија цел е подобрување на прекуграничната соработка и комуникација (со Грција, Бугарија).

БГ-Економска рехабилитација на поранешните кризни региони. Оваа програма ги опфаќа средствата наменети за економска ревитализација на поранешните кризни региони.

Индикатори на програмата

Ревидирање на исплатите за социјална помош	Промена во администрирањето на социјалната помош
Обезбедување на електрична енергија	Како резултат на оваа програма голем број семејства ќе добијат електрична енергија
Вкупно средства планирани со буџетот за оваа програма	(во илјади денари) 665.560

В. Унапредување на одбраната и безбедноста

Целта на оваа програма е да помогне во одржувањето на одбранбените мерки на Република Македонија, зајакнување на безбедноста и поттикнување на Министерството за одбрана и Министерството за внатрешни работи да продолжат со неопходните активности за влез во НАТО, со реформите на вооружените сили и со обука на полицијата.

Опис на програмата:

Оваа програма е во согласност со владините стратешки приоритети како и со договорот за партнерство во ЕУ. Министерството за одбрана е насочено кон модернизација и реструктурирање на силите на Армијата за да се исполнат барањата на НАТО, реализација на целите за партнерство за 2005 година, подобрување на повеќегодишното управување со средствата и зголемување на оперативниот капацитет на единиците декларирани за мировните мисии на НАТО. Министерството за внатрешни работи ги прошири програмите за обука на полицијата и ја реализира усовршената контрола на границите со интегрирање на граничната полиција во работата на Министерството.

Потпрограмата *В1-Гранична полиција* ги опфаќа планираните расходи за безбедност и контрола на границата, за контрола на преминување на границата и престојот во граничните појаси на сите граници во Република Македонија.

Првата фаза од Прегледот на стратешката одбрана е завршена. Потпрограмата *В2-Интеграција во НАТО* во Министерството за одбрана ги помага стратешките приоритети на Владата во процесот на Евроатланската интеграција на Република Македонија. Во Министерството за одбрана е воведено и повеќегодишно планирање на средствата со цел осигурување на соодветното финансирање на примарните приоритети. Во согласност со промените на Законот за служба во Армијата на Република Македонија, започна процесот на намалување на бројот на вработени. Овие активности се насочени не само кон безбедносните потреби на земјата, туку и кон процесот за влез во НАТО.

Индикатори на програмата

Реструктурирање на силите на Армијата	Елиминирање на единиците кои не се планирани во новата структура на силите
Вкупно средства планирани со буџетот за оваа програма	(во илјади денари) 795.692

Г. Јакнење на владеењето на правото

Целта на оваа програма е реализирање на антикорупциските иницијативи на Владата; јакнење на капацитетот на финансиската полиција; продлабочување на соработката со меѓународниот кривичен суд; борба против организираниот криминал и продолжување со реформата на судството.

Опис на програмата:

Потпрограмата *Г1-Борба против корупција* ги комбинира напорите на Владата за борба против корупцијата и организираниот криминал со зајакнување на институционалниот капацитет на антикорупциските органи. Овие иницијативи ќе се спроведуваат во согласност со Акциониот план за спречување и борба против корупцијата.

Во согласност со државната програма за спречување и борба против корупцијата, Антикорупциската комисија во средината на 2004 година изготви Преглед на степенот на реализација. Овој преглед ги опфаќа главните активности и го дефинира Акциониот план за борба против корупцијата во политичкиот систем, јавната администрација, правниот систем, економскиот (финансиски) систем и граѓанскиот сектор.

Потпрограмата *Г2-Финансиска полиција* ги опфаќа активностите на финансиската полиција. За борба против финансискиот криминал, неопходни се дополнителни вработувања и опрема за финансиската полиција, како и обука на финансиските полицајци. Досега, неколку од нив поминаа низ тримесечна обука.

Потпрограмата *Г4-Дирекција за спречување на перење пари* ги опфаќа расходите поврзани со Дирекцијата за спречување на перење пари. Една од целите на програмата е зајакнување на капацитетот на Дирекцијата за спроведување на законот преку зголемена ефикасност на механизмите за известување.

Јакнењето на владеењето на правото би било нецелосно без продолжување со реформите во судскиот систем. Овие активности ќе се извршуваат во согласност со Стратегијата за реформи на судскиот систем, јавните правобранители, јавните обвинителства, нотарите. Средствата за поддршка на Националната стратегија за реформа на судството не се одделно прикажани во буџетот затоа што судовите, пред сè, имаат независен буџетски процес. Покрај тоа, постојат неколку проекти поддржани од донатори каде што средствата се трансферираат директно на судските органи. Проектот за модернизација на судовите на Агенцијата за меѓународен развој на Владата на САД трае веќе три години и ги содржи следниве три компоненти: 1) компонентата на правна рамка при што соработува со Министерството за правда; 2) компонентата на администрација и управување во судовите при што соработува со Советот на судскиот буџет и 3) компонентата на обука при што соработува со Центарот за постојана обука на судиите. Европската Агенција за реконструкција започна проект за основање на национално училиште за судии, а се предвидуваат и други проекти за правно образование и правна рамка.

Програмата *ГА-Реформа на судството* ги опфаќа буџетските средства наменети за Центарот за континуирана едукација на судии и јавни обвинители што претставува дел од владината програма за реформа во судството.

Индикатори на програмата

Склучување на меморандуми за разбирање	Подобрување на протокот на информации помеѓу Државната антикорупциска комисија, Министерството за финансии, Јавниот обвинител и други релевантни институции
Продлабочување на меѓународната соработка со антикорупциските организации	Склучување на договори за соработка
Водење истраги	Број на извршени полициски истраги споредени со успешно реализирани судски случаи
Воспоставување на информациска мрежа во Царинската управа, Министерството за внатрешни работи и Управата за јавни приходи	Подобрување на протокот на информации помеѓу релевантните институции
Усвоен Закон за соработка со меѓународниот кривичен суд	Усогласување на процедурите во согласност со Законот за амнестија
Започнување со работа на Административната канцеларија на судскиот буџетски совет	Обезбедување на процедури за финансиско управување и давање насоки на судовите за управување со средствата
Интегриран судски информациски систем	Воспоставување на проток на информации помеѓу судовите, јавните обвинителства и другите релевантни институции
Вкупни средства планирани со буџетот за оваа програма	(во илјада денари) 33.587

Д. Економски развој

Владата го поддржува подобрувањето на деловната клима со цел развивање на приватниот сектор, со што ќе се создадат услови и за креирање на нови вработувања. Потпрограмите *Д1-Поддршка на развој на мали и средни претпријатија* и *Д2-Обука и преквалификација* во Буџетот за 2005 година се насочени кон зголемување на бројот на мали и средни претпријатија, обезбедување на обука и подобрување на деловното опкружување. Во текот на 2004 година е основана Агенцијата за поддршка на претприемништвото во Министерството за економија, чија задача е давање на помош на физички лица кои основаат мали бизниси. Во 2004 година започна и програмата за обука за претприемачи. Од неодамна ФИАС предложи преземање мерки за подобрување на деловната клима, намалување на товарот од законската регулатива врз стопанството и стимулирање на директните надворешни инвестиции. Во тек се активности за нивна реализација.

Индикатори на програмата

Деловна средина	Основање на многу мали и средни претпријатија
Вработување	Покачување на просечната плата
Програма за обука на претприемачите	Учество на претприемачи во програмите за обука
Странски инвестиции	Зголемување на странски инвестиции
Вкупни средства планирани со буџетот за оваа програма	(во илјади денари) 9.972.203

Д3-Преструктурирање на претпријатијата загубари, ги опфаќа средствата за исплата на паричен надоместок по основа на невработеност, придонес за пензиско и инвалидско осигурување и придонес за здравствено осигурување на работниците на кои им престанал работниот однос при реструктурирањето на претпријатијата - загубари (ФЕСАЛ 2 аранжман).

Д4-Развој на слободни економски зони, го опфаќа проектот за развој на слободните економски зони со цел привлекување на странските директни инвестиции.

Потпрограмата *Д5-Привлекување на странски директни инвестиции* се однесува на активностите поврзани со привлекување на странски директни инвестиции. Во текот на 2004 година со закон е основана Агенцијата за странски инвестиции. Формиран е Управен одбор на Агенцијата и дефинирани се активности за информирање на потенцијалните странски инвеститори за можностите за инвестирање во Македонија. Во 2005 година Агенцијата ќе продолжи со своите активности за поттикнување на инвестиционите политики, обезбедување на информации на потенцијалните странски инвеститори, зголемување на промотивни активности како и помагање во идентификација и промовирање на инвестиционите проекти. Техничка помош ќе биде обезбедена од UNDP и DEG.

Во потпрограмата *Д6-Преструктурирање на ЈП Македонски железници*, се прикажани средства за исплата на испратнини по основа на технолошки вишок, паричен надоместок по основа на невработеност, придонес за пензиско и инвалидско осигурување и придонес за здравствено осигурување на работниците на кои ќе им престане работниот однос.

Со Измените и дополнувањата на Буџетот на Република Македонија за 2005 година, во насока на поддршка на стратешките приоритети на Владата на Република Македонија, под тековната владина програма *Д-Економски развој*, воведена е нова потпрограма *Д7-Подобрување на деловното опкружување*. Потпрограмата се финансира со заем од Меѓународната банка за обнова и развој-Светска банка, а обезбедено е и соодветното буџетско учество. Со потпрограмата ќе се овозможи подобрување на регистрацијата на деловна активност, зајакнување на конкурентноста на секторот претпријатија, унапредување на домашното производство и укинување на бариерите за влез на странски инвестиции во земјата.

Со Измените и дополнувањата на Буџетот на Република Македонија за 2005 година, воведена е нова тековна владина потпрограма *Д8-Управување со буџетските средства*, преку која ќе се обезбеди зголемување на депозитите на Буџетот на Република Македонија во НБРМ. Овие средства се планира да се обезбедат со емисија на Евро обврзници и истите немаат третман на буџетски расходи.

Е. Реформа на земјоделството

Реформата на земјоделскиот сектор продолжува со поддршка од многубројни донатори како што се проектот EAR CARDS, SIDA, IFAD и проектот на Lend O lejks на USAID.

E1-Преструктурирање на водостопански претпријатија. Расходите за водостопанството се прикажани во буџетските програми на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство. Целите на оваа програма се насочни кон одржливоста во управувањето со водните ресурси во согласност со меѓународните норми и барањата на ЕУ. Една од компонентите на оваа активност е планирана во Функции на државата - преструктурирање на водостопанските претпријатија. Овие средства, со одлука на Владата, предвидуваат исплата на паричен надоместок по основа на невработеност, придонес за пензиско и инвалидско осигурување и придонес за здравствено осигурување на работниците на кои им престанал работниот однос во водостопанските претпријатија опфатени со Проектот за рехабилитација и преструктурирање на наводнувањето (иригациони системи на Тиквеш, Брегалница и Полог).

С. Реформа на образованието

Со заем од Светската банка, кофинансирачка дотација од Холандија и од буџетски средства се финансира петгодишен проект за модернизација на училиштата и подобрување на квалитетот на образованието во насока на подобрување на планирањето и управувањето во училиштата.

Опис на програмата:

Оваа програма содржи три компоненти: 1) подобрување на квалитетот на образованието преку подобрување на планирањето и управувањето во училиштата, обуката во училиштата и преку програма на грантови до училишта, 2) градење на капацитет за децентрализирано образование преку унапредени процедури за стратешко планирање, управување, следење и одговорност и 3) евалуација и управување на проектот. Програмата се спроведува во основните и средните училишта. Целта на програмата е постигнување на ефективност на училиштата што е од клучно значење за подобрување на квалитетот на образованието. Во рамки на проектот се вклучени училишта кои спроведуваат план за само-евалуација на училиштето и изготвуваат План за развој на училиштето. Покрај тоа, се предвидува извршување на проценки од страна на самото училиште за следење на напредокот. Потпрограмата *S2-Програма за модернизација на образованието* ги опфаќа средствата од буџетот и од кредити за 2005 година.

Индикатори на програмата

Проценка на образованието	Спроведување на сопствени (во самото училиште) проценки; воспоставување на стандарди за испитување; воспоставување на стандарди за ефективност на училиштата; зголемување на компетентноста и капацитетот за следење.
Обука на професорите	Воспоставување на институционална рамка за управување со човечките ресурси и за наставната политика; воспоставување на стандарди за обука и наставни планови; воспоставување на систем за издавање сертификати и лиценци
Вкупни средства планирани со буџетот за оваа програма	(во илјади денари) 13.100

И. Реформа на здравството

Целите на владината програма се:

- Да се зајакне капацитетот на Министерството за здравство и на Фондот за здравствено осигурување за креирање и ефикасно спроведување на здравствените политики, здравственото осигурување, финансиското управување и склучувањето на договори со давателите на здравствени услуги.
- Да се развие и спроведе ефикасна рамка за рedefинирање на болничките услуги, со акцент на развивање на услугите за дневна нега и нивно пренасочување кон примарната здравствена заштита.

Опис на програмата:

Проектот е кофинансиран со заем од Меѓународната банка за обнова и развој во износ од 10.000.000 американски долари. Заемот ќе се користи во насока на надополнување на реформите кои веќе се поддржани со неколку програмски заеми за подобрување на управувањето во јавниот сектор и со техничка помош финансирана од Холандската влада. Со заемот ќе се обезбеди потребната помош, обука и средства на Фондот за здравствено осигурување, со акцент на зајакнувањето на информатичкиот систем за управување. Овие инвестиции ќе претставуваат поддршка за проширување на опфатот на реформите и политиките предвидени да се реализираат во рамките на заемот за приспособување на управувањето со јавниот сектор (ПСМАЈ).

Активностите во овој проект ќе се реализираат преку следниве компоненти:

1. Креирање на политиките и нивна имплементација;
2. Зајакнување на управувањето на ФЗО;
3. Подобрување на обезбедувањето на здравствени услуги и
4. Управување, следење и проценка на проектот.

Датумот на започнување на заемот е септември 2004 година, а датумот на негово затворање ќе биде јуни 2009 година.

Индикатори на програмата

Подобрување на ефикасноста на болничките услуги	Намалување за 15% на просечната должина на престој во болниците; зголемување за 20% на амбулантната хирургија, 30% намалување на бројот на повторни болнички приеми врз база на истата дијагноза во рок од три месеци
Подобрување на практиките во Фондот за здравствено осигурување	Подобрување на ефикасноста во издавање на картони за здравствено осигурување, изготвување на упатства според меѓународните стандарди, подобрување на управувањето со податоци и известувањето
Подобрување на квалитетот на здравствените услуги	Сите лекари од општа пракса, стоматолози и фармацевти да бидат лиценцирани според новите усвоени постапки
Вкупни средства планирани со буџетот за оваа програма	(во илјади денари) 12.100

Ј. Реформа на пензискиот систем

Целта на оваа програма е реформа на пензискиот систем со цел да се обезбеди солвентност на пензискиот систем и материјална и социјална сигурност на сегашните и идни генерации на пензионери на долгорочен план. Ова ќе се постигне со воведување на задолжително капитално финансирано пензиско осигурување (т.н. втор пензиски столб) и воспоставување на приватни пензиски фондови. Реформата на пензискиот систем ќе биде финасиски поддржана со кредит од Меѓународната банка за обнова и развој - Светската банка, чија основна цел е: подобрување на администрирањето и ефикасноста на постојните институции во пензискиот систем, зголемување на наплатата на придонесите, изградба на регулаторни и супервизиски капацитети на новоформираната Агенција за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување, развој на чуварската функција на НБРМ и информирање и едукација на јавноста.

К. Реформа на јавната администрација

Целите на оваа програма се зајакнување на активностите во јавната администрација во насока на подобрување на управувањето во буџетските институции, намалување на вкупните расходи за плати во јавната администрација, имплементација на ефикасни контролни механизми во управувањето, унапредување на финансиското управување на фондовите основани со закон, како и натамошно усовршување на вработените во јавната администрација.

Потпрограмата *К1-Реформа на државната администрација* ги опфаќа реформите во јавната администрација и ги содржи расходите за исплата на паричен надомест по основа на невработеност, придонес за пензиско и инвалидско осигурување и придонес за здравствено осигурување на вработените во јавната администрација кои се прогласени за технолошки вишок, како и расходите за исплата на пензии и придонес за здравствено осигурување на лицата кои се предвремено пензионирани како резултат на намалување на бројот на вработени во јавната администрација. Исто така, оваа програма ги опфаќа и средствата потребни за нови вработувања во државната администрација, посебно за имплементација на правичната застапеност на малцинствата во државната администрација согласно Рамковниот договор.

Потпрограмата *К2-Професионално усовршување на персоналот на јавната администрација* ги опфаќа сите активности за професионално усовршување на вработените во јавната администрација, кои вклучуваат обука, преквалификација, учествување на семинари и други активности.

Потпрограмата *К3-Подобрување на управувањето во јавниот сектор* ги опфаќа активностите за подобрување на управувањето во јавниот сектор. Со грантот кој ѝ беше доделен на Република Македонија од Кралството Холандија на крајот на 2000 година (поддршка на ПСМАК, Светска банка) се обезбедија средства во буџетот за реформа на јавната администрација и за платно билансна поддршка. Грантот е администриран од Светската банка која што го следи неговото целокупно проектно извршување. Со договорот за грант е предвидена техничка помош преку консултантски услуги и обука на кадарот од погоре идентификуваните институции - проектни корисници во подигање на институционалниот капацитет за реализација на реформските активности во Република Македонија. Помал дел од средствата е предвиден за набавка на информатичка опрема за проектните корисници. Оваа потпрограма ги опфаќа и планираните расходи за Бирото за јавни набавки во Министерството за финансии.

Во потпрограмата *К4-Реформа на Министерство за одбрана* се прикажани планираните расходи за реформа во Министерството за одбрана и опфаќа активности кои се однесуваат на исплата на испратници при заминување во пензија, докуп на стаж, пензии и придонеси за здравствено осигурување на вработените во Министерството за одбрана на кои им престанал работниот однос врз основа на Законот за служба во АРМ.

Индикатори на програмата

Фондови основани со закон во Единствента трезорска сметка	Извештаи за приливи и расходи
Вработување	Намалување на масата на плати
Реформа на буџетот	Форматот на буџетот ги рефлектира буџетските програми и капиталните проекти
Меѓународни стандарди	Имплементација на нови расходни, приходни и функционални класификации
Вкупни средства планирани со буџетот за оваа програма	(во илјади денари) 677.825

Л. Реформа на катастар и регистрација на недвижности

Целта на оваа програма е изградба на ефикасен и делотворен катастар на недвижен имот и систем на регистрација во Република Македонија, што ќе придонесе кон создавање на ефикасни пазари на земјишта и недвижности.

Оваа програма се состои од следните компоненти:

- *Комплетирање на катастарот на недвижности.* Оваа компонента ќе го поддржи комплетирањето на катастарот на недвижности и регистрација на права во урбани и периферно урбани средини на земјата до 2010 година;

- *Институционален развој и подобрување на услугата.* Целта на оваа компонента е трансформација на Државниот завод за геодетски работи во современ и ефикасен национален катастар и управа за регистрација и подобрување на услугата во сите подрачни канцеларии, со цел времето на извршување на трансакциите да се сведе на 1 (еден) ден.

- *Развој на земјишни политики.* Оваа компонента ќе обезбеди поддршка за подобрување на капацитетот на Владата за развивање на политики и регулаторна рамка за обезбедување на комплетни катастри на земјиште и недвижности и целосно функционирање на пазарите на земјиште и недвижности.

Буџетски програми

Буџетските програми се главни активности или групи активности кои се извршуваат согласно со законската регулатива која ја регулира работата на буџетскиот корисник. Министерството за финансии во соработка со сите буџетски корисници, за прв пат го вовеле програмското буџетирање во Буџетот за 2001 година. Во периодот до 2005 година извршени се повеќе подобрувања во прикажувањето на овие програми, посебно во делот на одвојувањето на активностите како посебни програми. Меѓутоа, најзначајни промени се извршени во текот на подготовката на Буџетот за 2005 година (кои се прикажани во Буџетот за 2005 година), при што најголемиот дел од буџетските корисници ги идентификуваа своите законски обврски преку посебни програми и потпрограми. Исто така, значајно е да се нагласи дека за прв пат се издвојуваат капиталните проекти како посебни потпрограми. На овој начин се обезбедува транспарентност во дефинирањето на одделните активности, како и во планирањето на средствата за одделните активности и проекти. Покрај овие придобивки, програмите и потпрограмите даваат можност за попрецизно дефинирање на целите и приоритетите кај буџетските корисници и оценување на степенот на реализација на овие цели и приоритети. Како што се менуваат целите, буџетските корисници ги менуваат и своите програми и потпрограми, што значи дека истите презентирани во Буџетот за 2005 година можат во наредните години по потреба да се променат соодветно на поставените приоритети.

Во прилог ги претставуваме програмите за 2005 година кај секој буџетски корисник одделено:

**01001 Претседател на
Република Македонија**

(во илјади денари)
**Вкупен буџет за 2005
60.590**

Опис и главни функции. Претседателот на Република Македонија ја претставува Република Македонија на домашен и на меѓународен план, ги извршува своите права и надлежности врз основа и во рамките на Уставот и законите во Република Македонија.

Постигнати резултати во 2004. Реализирајќи ги своите активности во текот на 2004 година се постигнати следните резултати: остварени се активности на планот на натамошен развој на односите и соработката со соседните земји; зајакнати се позициите на Република Македонија на меѓународен план за нејзино интегрирање во институциите на меѓународната заедница и друго.

Приоритети и цели за 2005. Приоритети и целите на Претседателот на Република Македонија за 2005 година се следните: јакнење на одбранбената способност на земјата; зачувување и јакнење на внатрешната стабилност; натамошна афирмација и подобрување на позициите на Република Македонија во меѓународната заедница; натамошни реформи во Армијата на Република Македонија и приспособување кон стандардите на НАТО; преземање активности за целосни реформи во општеството за приближување кон стандардите на Европската унија и друго.

Програми за 2005 година (опис и цели). Во буџетот на оваа институција за 2005 година е предвидено активностите да се извршуваат во една програма, која опфаќа активности насочени кон ефикасно извршување на обврските кои произлегуваат од функцијата Претседател на државата; постигнување транспарентен однос и ефективна комуникација со јавноста; извршување на задачите согласно со Уставот и со законите на Република Македонија и реализација на утврдените приоритети.

01002 Агенција за разузнавање

(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
132.339

Опис и главни функции. Агенцијата за разузнавање е посебен орган на државната управа кој е надлежен да собира податоци и информации од значење за безбедноста и одбраната на Република Македонија и на стопанските, политичките и другите интереси на државата. Агенцијата врши анализи и истражувања на податоците и информациите и задолжително ги известува Претседателот на Република Македонија, Владата на Република Македонија и другите државни органи за прашања од значење за нивниот делокруг на работа.

Постигнати резултати во 2004, приоритети и цели за 2005 година. Во извршување на утврдените законски функции и надлежности Агенцијата за разузнавање постигна значајни резултати во 2004 година и има утврдени приоритети и цели за 2005 година кои се во насока на успешно извршување на зацртаните активности.

Програми за 2005 година (опис и цели). Буџетот на Агенцијата за разузнавање за 2005 година предвидува две буџетски програми:

Програма 1 - Администрација, ги опфаќа административните активности кои се во насока на поддршка на основните законски утврдени активности на Агенцијата;

Програма 2 - Разузнавање, ја вклучува целокупната дејност на Агенцијата за разузнавање, пропишана со Законот за Агенцијата за разузнавање во Службен весник на РМ бр. 19/95.

02001 Собрание на Република Македонија

(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
334.281

Опис и главни функции. Собранието на Република Македонија е претставнички орган на граѓаните и носител на законодавната власт на Републиката. Организацијата и функционирањето на Собранието на Република Македонија се утврдени со Уставот на Република Македонија и со Деловникот за работа на Собранието на Република Македонија.

Постигнати резултати во 2004. Во 2004 година Собранието на Република Македонија ги оствари следниве резултати: оствари значајна улога во процесот на осовременување и дополнување на домашната легислатива и нејзино постепено усогласување со европските стандарди; донесени се закони од домашната легислатива, закони за ратификација на меѓународни билатерални и мултилатерални договори; реализирани се активности во доменот на работа во мултилатерални организации, Парламентарното собрание на Советот на Европа, Парламентарното собрание на НАТО, Европскиот парламент, Собранието на ЗЕУ, Интерпарламентарната унија, Парламентарната димензија на Централноевропската иницијатива, Парламентарното собрание на ОБСЕ, Парламентарното собрание на франкофонијата и слично.

Приоритети и цели за 2005. Основни приоритети и цели на Собранието на Република Македонија за 2005 година се: спроведување на макроекономската политика за 2005 година; рационализација во трошење на финансиските средства; остварување на функциите на Собранието утврдени со Уставот на Република Македонија и со Деловникот за работа на Собранието на Република Македонија; проширување на соработката на Собранието со меѓународни организации и институции; преземање на активности за целосни реформи во општеството за приближување кон стандардите на Европската унија; донесување на закони и подзаконски акти; реализација на програмата на Собранието на Република Македонија за соработка со меѓународни организации и институции; стручно усовршување и оспособување на државните службеници преку семинари и симпозиуми; како и реализација на инвестиционите активности - довршување на започнатите активности за реконструкција на деловната зграда на Собранието.

Програми за 2005 година (опис и цели). Во буџетот на Собранието на Република Македонија за 2005 година е предвидена една буџетска програма, која опфаќа активности непосредно поврзани со работата на претседателот на Собранието на Република Македонија; генералниот секретар на Собранието на Република Македонија; активности поврзани со законодавството од областа на политичкиот систем и јавните дејности; законодавство од областа на економскиот систем; активности за подготовка и реализација на парламентарни седници и пратенички прашања; активности за меѓународна соработка, и слично. Основната цел на оваа програма е ефикасно и навремено извршување на сите активности на Собранието на Република Македонија, согласно со Уставот на Република Македонија и Деловникот за работа на Собранието на Република Македонија.

02002 Државен завод за ревизија

(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
84.323

Опис и главни функции. Државниот завод за ревизија (ДЗР) е самостоен и независен државен орган основан од страна на Собранието на Република Македонија, чија основна активност е вршење на државна ревизија. Преку извршување на оваа активност Државниот завод за ревизија обезбедува надзор и контрола, поддршка и унапредување на јавната одговорност на лицата и институциите кои управуваат со јавните средства.

Постигнати резултати во 2004. Во 2004 година Државниот завод за ревизија ги оствари следниве резултати: кадровско доекипирање на институцијата и едукација на вработените; зголемена ефикасност во изготвувањето на ревизорски извештаи; подготвена измена на формата на ревизорскиот извештај и на годишниот извештај во функција на подобрување на разбирливоста на извештаите.

Приоритети и цели за 2005. Приоритети на Државниот завод за ревизија за 2005 година се: опочнување на вршење на ревизии на успешност, системски ревизии и заеднички ревизии со соседните државни ревизии; продолжување на имплементацијата на проектот “Развој на Државниот завод за ревизија”; интензивирани активности за објавување на ревизорските извештаи на веб-страницата на Државниот завод за ревизија, одржување на редовни активности со пишаните и електронските медиуми и сл. Реализацијата на овие приоритети се очекува да го зголеми нивото на стручност и компетентост на вработените; да го подобри квалитетот на работењето на Државниот завод за ревизија и да ја зголеми транспарентноста во работењето на Државниот завод за ревизија.

Програми за 2005 година (опис и цели). Во буџетот на оваа институција за 2005 година е планирана една буџетска програма која ги опфаќа сите активности на одделенијата во состав на Државниот завод за ревизија, насочени кон вршење на основната дејност на институцијата. Основни цели на оваа програма се: успешна имплементација на Законот за државна ревизија; спречување на појави на незаконско и ненаменско трошење на јавните средства; спречување на појави на корупција и организиран криминал; подигнување на свеста за одговорност за законско и наменско трошење на јавните средства; зголемување на ефектот од извршените државни ревизии; приближување кон нормите и стандардите на врховните ревизорски институции на земјите членки на Европската унија; како и целосна реализација на задачите на Државниот завод за ревизија утврдени со Програмата за работа.

02003 Државна комисија за спречување на корупцијата

(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
12.120

Опис и главни функции. Државната комисија за спречување на корупцијата е надлежен орган за спроведување на одредбите од Законот за спречување на корупцијата (“Службен весник на Република Македонија” бр. 28/02 и 46/04).

Постигнати резултати во 2004. Со Ребалансот на буџетот за 2004 година, Државната комисија за спречување на корупцијата (Државната комисија) доби статус на буџетски корисник, со што се создадоа услови за непречено извршување на активностите на Комисијата согласно со најновите измени на Законот за спречување на корупцијата (“Сл. весник на РМ” бр. 46/04).

Приоритети и цели за 2005. Приоритети на Државната комисија за спречување на корупцијата за 2005 година се: формирање на Секретаријат на Државната комисија; зајакнување и унапредување на соработката со институциите и органите надлежни за преземање на посебни мерки предвидени со Законот што имаат надлежност за контрола, превенција и водење на постапка во случај на корупција; активности поврзани со имплементација на Државната програма за превенција и репресија на корупцијата, кои опфаќаат континуирана евалуација на работењето на Државната комисија; одржување на Годишна конференција за оценување на имплементацијата на Државната програма за превенција и репресија на корупцијата; организирање на јавни трибини и тркалезни маси со учество на претставници на медиумите и невладините организации; печатење на годишен извештај за работата на комисијата; остварување на меѓународна соработка со антикорупциски органи и соодветни национални тела на земјите во регионот и земјите од Европската унија.

Програми за 2005 година (опис и цели). Со Буџетот на Државната комисија за спречување на корупција за 2005 година е предвидена една програма, објаснета во делот на владината програма Г-Јакнење на владеење на правото.

02004 Државна изборна комисија

(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
133.884

Опис и главни функции. Работењето на Државната изборна комисија (ДИК) е утврдено согласно со Законот за избор на пратеници во Собранието на Република Македонија (“Службен весник на Република Македонија”, бр. 42/2002 и 46/2004). Комисијата претставува надлежен орган во спроведување на изборните активности во државата.

Постигнати резултати во 2004. Во текот на 2004 година се постигнати следниве резултати: спроведени се предвремени претседателски избори; спроведен е референдум; со Ребалансот на буџетот за 2004 година е извршено издвојување на Државната изборна комисија како посебен буџетски корисник, согласно со измените и дополнувањата на Законот за избор на пратеници во Собранието на Република Македонија (“Службен весник на Република Македонија”, број 46/2004).

Приоритети и цели за 2005. Основните приоритети на Државната изборна комисија за 2005 година се: формирање на стручна служба - Секретаријат на Државната изборна комисија; обезбедување услови за непречено функционирање на ДИК во наредниот период; кадровско и техничко екипирање на ДИК; зајакнување и унапредување на соработката со останатите државни институции и органите при спроведување на изборната постапка; поднесување извештај за работењето на ДИК и спроведување на локални избори во 2005 година.

Програми за 2005 година (опис и цели). Во рамките на буџетот на Комисијата за 2005 година е планирана една буџетска програма која ги вклучува активностите на Секретаријатот на ДИК и сите стручно-административни работи чии основни цели се успешна реализација на законските функции и утврдените приоритети за 2005 година. Во рамки на оваа програма е издвоена посебна потпрограма *21-Изборни активности*, со цел издвојување на вкупните средства наменети за успешно спроведување на локалните избори на територијата на Република Македонија во 2005 година, согласно со новиот Закон за територијална организација на локалната самоуправа на Република Македонија (“Службен весник на Република Македонија”, број 55/04).

02005 Комисија за заштита на конкуренцијата

(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
4.258

Опис и главни функции. Работењето на Комисијата за заштита на конкуренцијата е утврдено согласно со Законот за заштита на конкуренцијата (“Службен весник на Република Македонија”, бр. 4/2005).

Приоритети и цели за 2005. Комисијата за заштита на конкуренцијата е орган кој произлегува од поранешната Монополска управа, која до Измените и дополнувањата на Буџетот на Република Македонија за 2005 година функционираше во рамките на Министерството за економија. Со донесувањето на Законот за заштита на конкуренцијата, Комисијата доби статус на независен самостоен државен орган. Основна цел на Комисијата е обезбедување слободна конкуренција на домашниот пазар заради поттикнување на економска ефикасност и благосостојба на потрошувачите.

02006 Дирекција за заштита на личните податоци

(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
1.915

Опис и главни функции. Работењето на Дирекцијата за заштита на личните податоци е утврдено согласно со Законот за заштита на личните податоци (Службен весник на Република Македонија бр.7/2005). Дирекцијата за заштита на личните податоци ги има следните надлежности: ја цени законитоста на обработката на личните податоци; ги објавува принципите на обработката на личните податоци; собира податоци за правилно извршување на нејзините работи; води Централен регистер; води евиденција за извршен пренос на лични податоци во други држави; дава помош во обработка на личните податоци на заинтересираните лица и друго.

Приоритети и цели за 2005. Приоритет на Дирекцијата за заштита на личните податоци е вршење надзор над законитоста на преземените активности при обработување на лични податоци и нивната заштита, на територијата на Република Македонија. Исто така, Дирекцијата за заштита на личните податоци има за цел да ја комплетира, ажурира, открива и чува тајноста на личните податоци.

03001 Уставен суд на Република Македонија

(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
24.667

Опис и главни функции. Уставниот суд на Република Македонија е орган на Републиката кој го сочинуваат 9 судии, и ги врши следниве активности: ја штити уставноста и законитоста; одлучува за усогласеноста на законите со Уставот, ги штити слободите и правата на човекот, решава за судир на надлежности меѓу носителите на законодавната, извршната и судската власт; одлучува за одговорноста на Претседателот на Републиката; одлучува и за други прашања утврдени со Уставот.

Постигнати резултати во 2004. Реализирајќи ги своите законски активности во текот на 2004 година, Уставниот суд спроведе постапки за одлучување на уставноста на закони и на уставноста и законитоста на други прописи, како и за заштита на слободите и правата на граѓаните предвидени во член 110, став 3, од Уставот на Република Македонија.

Приоритети и цели за 2005. Во текот на 2005 година се очекува зголемување на обемот на примени предмети по кои ќе се оценува уставноста и законитоста. Вршејќи ги овие редовни активности основната цел е зголемување на ефикасноста во одлучувањето по добиените предмети во функција на правилна заштита на уставноста и законитоста, и заштита на слободите и правата на граѓаните кои се во надлежност на Уставниот суд.

Програми за 2005 година (опис и цели). Буџетот на Уставниот суд за 2005 година предвидува една програма, која ги опфаќа сите активности кои ги извршува Уставниот суд со цел успешно реализирање на зацртаните приоритети и на законски утврдените функции.

04001 Влада на Република Македонија

(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
267.354

Опис и главни функции. Владата на Република Македонија ја утврдува економската и развојната политика на државата, утврдува мерки за нејзино остварување и му предлага мерки на Собранието за остварувањето на политиката што се од негова надлежност, ја утврдува политиката на извршување на законите и другите прописи на Собранието, го следи нивното извршување, и врши други работи утврдени со закон.

Постигнати резултати во 2004. Во текот на 2004 година Владата на Република Македонија ја имплементира Програмата за работа на Владата на РМ за 2004 година; донесе Одлука за стратешките приоритети за 2004 година; го следеше процесот за вградување и реализација на стратешките приоритети во Буџетот за 2004 година, како и извршувањето на одлуките и заклучоците донесени од Владата, остварени се активности за интеграција во ЕУ и друго.

Приоритети и цели за 2005. Активностите на Владата во текот на оваа година ќе бидат насочени кон реализација на следните приоритети: подготовка на Годишната програма за работа на Владата за 2005 година; следење на имплементацијата на Рамковниот договор; продолжување на активностите за интеграција во ЕУ; спроведување на реформа на јавната администрација, и донесување на Одлука за стратешките приоритети на Владата на Република Македонија за 2006 година. Основна цел на овие активности е реализирање на поставените приоритети, ефикасно планирање и координирање на владините активности, дефинирање на владините политики, како и ефикасно спроведување на владините одлуки и заклучоци.

Програми за 2005 година (опис и цели). Буџетот на Владата на Република Македонија ќе се реализира преку следните програми:

Програма 1 - Администрација. Активностите на оваа програма опфаќаат: координирање и анализа на владините политики, извршување на организациони работи поврзани со работата на Владата, работи поврзани со управувањето со човечки ресурси и работи поврзани со односи со јавноста. Основна цел на буџетската програма е да обезбеди ефикасна поддршка во спроведувањето на владините политики и активности. Во рамките на буџетската програма Администрација влегуваат и активностите на Генералниот секретаријат кој обезбедува законито, ефикасно и транспарентно работење, овозможува подобрување на системот за одлучување, придонесува да се промовираат стратешките приоритети, овозможува поцелосна анализа и координација на политиката и обезбедува поцелосна комуникација со другите органи и тела на централно ниво, соработка со невладиниот сектор, спроведување на рамковниот договор и друго.

Програма 2 - Европска интеграција. Активностите во рамките на оваа програма се насочени кон забрзување на евроинтеграцијата во економско социјалната област, во областа на правдата и внатрешни работи; координација на странската помош; преведување на законодавството на Европската унија и информирање на јавноста за активностите преземни во насока на европската интеграција. Основна цел на оваа буџетска програма е обезбедување на оптимални услови за функционирање на секторот за европска интеграција во функција на одржување на динамиката за интеграција на Република Македонија во Европската унија.

Програма 3 - Информатичка поддршка на Владата. Оваа буџетска програма ги опфаќа активностите поврзани со организација, планирање, развој, подобрување на информатичката инфраструктура, експлоатација и поддршка на веб-страница на Владата на Република Македонија и усвоениот концепт за Е-Влада. Во текот на 2005 година се предвидува преуредување на канцелариски простор во систем сала со електростатски под, набавка на информатичка опрема и изработка на соодветни апликативни решенија во согласност со усвоениот концепт за Е-Влада. Основна цел на оваа буџетска програма е обезбедување на соодветна информатичка поддршка на работењето на Владата на Република Македонија.

**04002 Служба за општи и заеднички работи
во Владата на Република Македонија**

**(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
1.101.924**

Опис и главни функции. Организацијата и делокругот на работа на СОЗР во Владата на РМ се утврдени со Одлука за основање на Службата за општи и заеднички работи во Владата на Република Македонија. Согласно со Одлуката СОЗР ги врши општите и заедничките услуги за потребите на Собранието на Република Македонија, Претседателот на Република Македонија, Владата на Република Македонија, Уставниот суд на Република Македонија и другите органи на државната управа.

Постигнати резултати во 2004. Во текот на 2004 година СОЗР изврши реконструкција на машинската инсталација во зградата на Владата на Република Македонија, реконструкција и адаптација на “Вила 2”- Скопје и инвестиционо одржување на сите објекти на органите на државната управа.

Приоритети и цели за 2005. Приоритетни активности на Службата во оваа година се: реконструкција и одржување на градежни објекти на органите на државната управа; реконструкција и адаптација на “Вила 1”- Скопје и доградба на административни простории; опремување со канцелариска опрема на “Вила 1”- Скопје и “Вила 2”- Скопје; опремување со канцелариска опрема на органите на државната управа; обновување на возниот парк со цел намалување на трошоците за одржување на застарениот возен парк и набавка на нов владин авион.

Програми за 2005 година (опис и цели). Буџетот на Службата за општи и заеднички работи во Владата на Република Македонија ќе се реализира преку следните програми:

Програма 1 - Администрација. Оваа буџетската програма опфаќа активности кои се однесуваат на спроведување на нормативно-правни, стручно-административни и кадровски работи, финансиско-материјално, аналитичко и комерцијално работење, инвестициони работи и организација на одржувањето на објектите. Во рамки на оваа програма се извршуваат активности за превоз и одржување на моторни возила, како и активности поврзани со давање угостителски услуги за потребите на Претседателот на Република Македонија, Собранието на Република Македонија, Владата на Република Македонија и другите органи на државна управа. Во текот на 2005 година, Службата планира активности поврзани со навремена реконструкција, одржување и опремување на градежни објекти на репрезентативните и резиденцијалните објекти и градежните објекти на органите на државната управа.

Програма 2 - Поранешен претседател. Во рамките на оваа програма се планира реализација на промотивни активности на државата со цел успешно презентирање на Република Македонија во надворешната политика.

04003 Секретаријат за законодавство

(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
8.841

Опис и главни функции. Секретаријатот за законодавство ги врши работите што се однесуваат на обезбедувањето на конзистентноста на правниот систем и давање стручни мислења за усогласеноста на предлозите на законите и на другите прописи со Уставот на Република Македонија, со законодавството на Европската унија и со меѓународните договори ратификувани во согласност со Уставот на Република Македонија. Исто така, Секретаријатот е надлежен, по барање на Министерството за локална самоуправа, да подготвува стручни мислења по прописите на општините.

Постигнати резултати во 2004. Реализирајќи ги своите функции во текот на 2004 година, дадени се стручни мислења и предлози по сите текстови на предлози за донесување на закони, нацрт-закони, предлог-закони, предлози на подзаконски прописи и други акти и материјали доставени од страна на Владата на Република Македонија, министерствата и другите органи на државна управа. Исто така, дадени се стручни мислења и предлози по доставени иницијативи и решенија за поведување на постапка за оценување на уставност и законитост пред Уставниот суд на Република Македонија, и остварено е активно учество со стручен придонес во работни групи за изготвување на закони и други прописи, во работни групи и подгрупи за усогласување на законодавството, во работилници, како и на бројни семинари и конференции.

Приоритети и цели за 2005. Во текот на 2005 година Секретаријатот за законодавство предвидува реализација на активности поврзани со: обезбедување на конзистентност на правниот систем и оценување на усогласеноста на законите и другите прописи и на ратификуваните меѓународни договори со Уставот на Република Македонија; усогласување на националното законодавство со законодавството на Европската унија, обезбедување на исполнување на обврските кои произлегуваат од Спогодбата за стабилизација и асоцијација меѓу Република Македонија и Европската заедница и нејзините земји членки и од Времената спогодба; и реализирање на задачите кои произлегуваат од Охридскиот рамковен договор и од амандманите на Уставот на Република Македонија, посебно во однос на процесот на децентрализација на власта.

Реализацијата на овие приоритети се очекува да придонесе кон понатамошно зголемување на ефикасноста и успешноста на институцијата во извршување на законски утврдени функции.

Програми за 2005 година (опис и цели). Буџетот на Секретаријатот за законодавство за 2005 година предвидува една програма, во која се опфатени активностите кои произлегуваат од редовната законски утврдена дејност на институцијата и се во функција на успешно остварување на зацртаните приоритети.

**04006 Јавно правобранителство
на Република Македонија**

(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
39.180

Опис и главни функции. Јавното правобранителство на Република Македонија е основно како служба на Владата на Република Македонија. Основните законски утврдени функции на оваа буџетска институција се состојат во преземање на соодветни мерки и правни средства заради правна заштита на имотните права и интереси на Република Македонија.

Постигнати резултати во 2004. Во текот на 2004 година Јавното правобранителство во рамки на своите надлежности обезбеди соодветна правна заштита на имотните права и интереси на Републиката. Покрај ова организирани се и советувања со едукативен карактер за разрешување на спорните правни прашања кои произлегуваат од тековното работење на Јавното правобранителство.

Приоритети и цели за 2005. Основните приоритети и цели на оваа буџетска институција за 2005 година се обезбедување на ефикасна правна заштита на имотните права и интереси на Република Македонија и застапување на Републиката и нејзините органи пред судовите, други органи и правни лица.

Програми за 2005 година (опис и цели). Буџетот на Јавното правобранителство за 2005 година предвидува една програма, која ги опфаќа сите редовни активности на институцијата со цел успешно извршување на основните законски функции.

04007 Агенција за развој и инвестиции

(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
7.987

Опис и главни функции. Агенцијата за развој и инвестиции врши активностите поврзани со: реализација на програмата за развој и инвестиции, утврдените поволности за приватни инвестиции на домашни и странски лица, договорите за трансфер на капитал, спроведувањето на мерките на инвестиционата политика и странските вложувања, остварувањето на инвестициони работи што ги изведуваат странски лица во Република Македонија и инвестициони работи што ги изведуваат домашни правни лица во странство; размената на информации за можности за инвестирање; промоцијата и грижата за спроведување на обезбедените инвестиции во и надвор од Република Македонија, и врши и други работи утврдени со закон.

04008 Агенција за државни службеници

(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
28.531

Опис и главни функции. Агенцијата за државни службеници е самостоен државен орган надлежен за вршење на стручни, управни и други работи што се однесуваат на статусот, правата, должностите и одговорностите на државните службеници. Агенцијата формулира, промовира и развива политика на управување со човечките ресурси во државната администрација, во координација и соработка со органите на централната власт и единиците на локалната самоуправа. Агенцијата за државни службеници е организирана во четири сектори и десет одделенија.

Постигнати резултати во 2004. Во текот на 2004 година Агенцијата за државни службеници ги постигнала следниве резултати: измена и дополнување на законските и подзаконските акти кои го регулираат функционирањето на Агенцијата за државни службеници; имплементација на Програмата за обука на припадници на заедниците (во август 2004 година примени се на стажирање 3 стручно-административни државни службеници); презентирање на Националниот систем за обука на државните службеници; реализирани обуки на системот на државната служба на државни службеници од општините; реализирање на првата фаза на обуката на третата генерација од 23 државни службеници на Високата административна обука и друго.

Приоритети и цели за 2005. Агенцијата за државни службеници за 2005 година ги утврди следниве приоритети: измена на законски и подзаконски акти кои го регулираат работењето на Агенцијата за државни службеници; подготовка на Извештај за искуствата и резултатите од спроведувањето на годишните планови за соодветна и правична застапеност; спроведување на Национален систем за обука на државни службеници во државните органи и понатамошна имплементација на проектот Висока административна обука; учество на Годишната конференција на Комисијата на владеење на демократијата преку правото (Венецијанска комисија) при Советот на Европа, и учество на други меѓународни состаноци во рамките на меѓународни организации и инситутиции; подготовка на Годишен извештај до Собранието на Република Македонија и друго. Овие приоритети се во насока на: подобрување на законската рамка; операционализација на системот за оценување и системот за плати на државните службеници; подобрување на системот на Централниот регистар; како и имплементација на Националниот систем за обука и подготовка на стратегија за обука на државните службеници и друго.

Програми за 2005 година (опис и цели). Буџетската програма ги опфаќа сите активности со кои се реализираат законски утврдените функции и надлежности на Агенцијата за државни службеници во однос на: стручни, управни и други работи што се однесуваат на статусот, правата, должностите и одговорностите на државните службеници; формирање, промовирање и развивање на политиката за управување со човечките ресурси во државната администрација и друго. Активностите на оваа буџетска програма се насочени кон релизирање на поставените приоритети и цели на буџетската инситутиција.

05001 Министерство за одбрана

(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
6.292.020

Опис и главни функции. Министерството за одбрана со својата организациско-формациска поставеност ја организира одбраната на земјата со цел зачувување на територијалниот интегритет и суверенитет на Република Македонија. Со соодветна координација на ресурсите и нивна оптимална поставеност и искористување се овозможува позиционирање на Министерството за одбрана и АРМ во насока на приближување кон стандардите на НАТО и зачленување во евроатлантските структури како приоритетна цел.

Постигнати резултати во 2004. Во текот на 2004 година Министерството за одбрана изработи Стратешки одбранбен преглед; донесе Закон за заштита и спасување; изработи долгорочен план за набавки и приоритетно опремување на Одредот за специјални намени; донесе уредби со кои потесно се регулираат одредени активности на Министерството за одбрана и учествуваше во мировните мисии во Ирак и во Авганистан.

Приоритети и цели за 2005. Активностите на Министерството за одбрана во оваа година ќе бидат насочени кон реализација на следните приоритети: предавање на северната и западната граница на граничната полиција во МВР; продолжување на процесот на опремување и усовршување на Армијата на Република Македонија согласно со НАТО стандардите и продолжување на процесот на трансформација на АРМ согласно со определбите во Стратешкиот одбранбен преглед.

Програми за 2005 година (опис и цели). Буџетот на Министерството за одбрана ќе се реализира преку следните програми:

Програма 1 - Администрација. Оваа програма ги опфаќа општите активности кои овозможуваат функционирање, односно спроведување на задачите и целите на Министерството за одбрана. Воедно, во рамките на Администрација се извршуваат и активности поврзани со спроведувањето на активностите и мерките за безбедност и разумевање.

Програма 2 - АРМ. Во оваа буџетска програма се опфатени активностите кои се однесуваат на Армијата на Република Македонија. Основни цели на буџетската програма се унапредување на процесот за членство во НАТО, учество во активностите кои произлегуваат од членството во програмата “Партнерство за мир”, успешно спроведување на професионализацијата на АРМ, успешно реализирање на мировните мисии во Ирак и во Авганистан како и успешно завршување на процесот на предавање на обезбедувањето на границата на Република Македонија на Министерството за внатрешни работи, според кој во 2005 година остана да биде предадена северната и западната граница.

Програма 3 - Воена академија. Активностите во рамките на оваа програма се насочени кон образование на кадри за потребите на АРМ. Целта на овие активности е школување на питомци кои по завршувањето се промовираат во офицери и стручно оспособување и усовршување со дошколување на пријавени кандидати за офицери и подофицери за потребите на АРМ.

Програма 4 - Воена болница. Оваа буџетска програма ја опфаќа функционирањето на Воената болница како формална единица на АРМ преку создавање на квалитетни здравствени услуги на вработените во АРМ, како и за надворешните лица.

Програма 5 - Изградба и одржување на инфраструктура. Оваа буџетска програма ги опфаќа активностите за изградба, одржување и реконструкција на градежните објекти со кои располага Министерството за одбрана како и одржување на патните правци кои водат до караулите и другите воени објекти. Воедно, во рамките на програмата се планираат активности за започнување со проектот за изградба на станови, чија цел е решавање на станбениот проблем на припадниците на АРМ.

**05002 Дирекција за безбедност на
класифицирани информации**

(во илјади денари)
**Вкупен буџет за 2005
6.717**

Опис и главни функции. Основна функција на Дирекцијата е размена на класифицирани информации со странство, иницирање на склучување на меѓународни договори за размена на класифицирани информации и издавање безбедносни сертификати на сите лица корисници на класифицирани информации, издавање на дозволи на странски правни и физички лица за користење на класифицирани информации на Република Македонија.

Постигнати резултати во 2004. Во текот на 2004 година се постигнати следниве резултати: донесен е Законот за класифицирани информации; започната е подготовката на подзаконски акти пропишани со Законот за класифицирани информации; одржано е советување за органите на државната управа со цел запознавање на работата и задачите на Дирекцијата согласно со новиот Закон; реализирани се инспекциски посети на претставници на НАТО и ЕУ; извршени се заемни посети со надлежните институции за класифицирани информации на Република Бугарија и на Република Словенија.

Приоритети и цели за 2005. Основни приоритети на Дирекцијата за 2005 година се: заокружување на законската регулатива за заштита на класифицирани информации, како и потпишување на повеќе меѓународни договори, едуцирање на корисниците на класифицирани информации преку одржување на семинари, работилници, предавања, и сл. Основни цели на институцијата се навремено и квалитетно извршување на планираните приоритети.

Програми за 2005 година (опис и цели). Во буџетот на Дирекцијата за 2005 година е планирана една програма која е објаснета во делот на владините програми.

05003 Дирекција за заштита и спасување

(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
43.650

Опис и главни функции. Основна функција на Дирекцијата за заштита и спасување е заштита на граѓаните и природните богатства на РМ, животинскиот и растителниот свет, добрата во општа употреба, како и на предметите и објектите од особено културно и историско значење, определени со закон како добра од општ интерес на РМ, од природни непогоди, епидемии, епизотии, епифитотии и други несреќи.

Постигнати резултати во 2004. Дирекцијата за заштита и спасување е нов буџетски корисник и ќе започне со работа од 1.1.2005 година.

Приоритети и цели за 2005. Дирекцијата за заштита и спасување ги планира следните приоритетни активности: изработка на Национална стратегија за заштита и спасување, донесување на подзаконски акти согласно со Законот за заштита и спасување и реализација на активностите поврзани со Советот за цивилно-воено планирање во вонредни ситуации за Југоисточна Европа.

06001 Министерство за внатрешни работи

(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
6.890.006

Опис и главни функции. Министерството за внатрешни работи е орган на државната управа кој врши законски утврдени функции поврзани со: остварување на системот на државната и јавната безбедност; пријавување на живеалиште и престојувалиште; државјанство и патни исправи за премин на државната граница; движење и престој во граничниот појас; контрола на преминување на државната граница; определени работи во врска со утврдувањето и решавањето на граничните инциденти и други повреди на границата; регулирање на престојот и движењето на странски државјани; производство, промет, складирање и заштита од запаливи течности, гасови, експлозиви и други опасни материјали и превозот на овие материјали; укажување на помош при елементарни непогоди и епидемии; набавка, поседување, носење и контрола на обележувањето на оружјето и муницијата; надзор и други работи утврдени со закон.

Приоритети и цели за 2005. Во текот на 2005 година Министерството за внатрешни работи предвидува реализирање на законски активности за: заштита на животот, личната сигурност и имотот на граѓаните; одржување на јавен ред и мир; зголемување на безбедноста во сообраќајот и на патиштата; намалување на стапката на криминалитетот (организираниот криминал, недозволената трговија со луѓе, дрога и оружје) и одржување на безбедноста и контролата на државната граница. Реализацијата на овие приоритети има за цел: зголемување на ефикасноста во заложибите за намалување на нарушувањето на јавниот ред и мир; намалување на стапката на криминалитетот; намалување на стапката на нарушување на безбедноста на државната граница.

Програми за 2005 година (опис и цели). Буџетот на Министерството за внатрешни работи за 2005 година предвидува три буџетски програми:

Програма 1 - Администрација. Оваа програма опфаќа: активности за административна поддршка на редовните законски активности на буџетската институција; активности во врска со обезбедување на сместувачки капацитети и храна за потребите на полицијата. Основните цели на програмата се: обезбедување на ефикасна поддршка во делот на законската норматива; навремено обезбедување на финансиски, материјално - технички средства и услуги; ефикасна координација на функциите на Министерството и сл.

Исто така, во рамки на оваа програма е планирана и реализација на капитален проект за реконструкција на постојните објекти за одмор и рекреација на вработените во Министерството со цел за подобрување на условите во овие објекти.

Програма 2 - Безбедност. Активностите опфатени со оваа програма ги одразуваат основните функции на Министерството во областа на безбедноста (обезбедување на јавен ред и мир, борба против организираниот криминал, заштита од шпионажа и тероризам, управно-надзорни работи и друго), со цел унапредување на заштитата на животот, личната сигурност и имотот на граѓаните; зголемување на безбедноста на сообраќајот и патиштата; намалување на стапката на криминалитетот (борба против организираниот криминал, сузбивање на недозволена трговија со луѓе, дрога, оружје и друго); зголемување на стапката на ефикасност во обезбедувањето на заштита на граѓаните и објектите, во обезбедување на јавниот ред и мир; зголемување на ефикасноста на управно-надзорните служби и слично.

Во рамките на оваа програма се планирани активности за реализација на капитални проекти за: изградба на полициска станица - Теарце со цел обезбедување на просторни капацитети за сместување на полицијата и реконструкција и опремување на згради што подразбира довршување на веќе започнатите инвестициони зафати на преземените објекти од Министерството за одбрана и објектот на Македонската радио телевизија, и набавка на техничка опрема со цел создавање услови за непречено и ефикасно извршување на функцијата на Министерството за внатрешни работи.

Програма 3 - Полициска академија. Оваа програма вклучува активности на Полициската академија за образување на кадри за потребите на Министерството, други државни органи, како и за други организации, установи и правни лица кои вршат дејност од областа на безбедноста. Овие активности се преземаат со цел реализирање на обука на припадниците на Граничната полиција, основна обука на полицаец, одржување на курс за менаџмент и специјалистички курсеви, вршење на високообразовна дејност (дипломски и постдипломски студии), научно-истражувачка и применувачка дејност, и спроведување на континуирано образование кое се остварува врз основа на програми што ги донесува министерот за внатрешни работи или друг барател на образовни услуги на Академијата.

07001 Министерство за правда

(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
313.240

Опис и главни функции. Министерството за правда во рамките на своите програмски задачи и оперативни активности ги извршува функциите и надлежностите утврдени со Уставот и со законите. Во составот на Министерството се наоѓаат и 34 подрачни одделенија и 237 месни канцеларии, како и Управата за извршување на санкциите и Државниот управен инспекторат.

Постигнати резултати во 2004. Во текот на 2004 година како резултат на преземените активности е донесена Стратегија и Акционен план за реформа на правосудниот систем на Република Македонија; донесен е Правилник за правична и соодветна застапеност на заедниците во правосудните институции, односно употреба на јазиците во судските постапки; и остварена е оптимална реализација на програмите, предвидени со Програмата за јавни инвестиции, за јавните обвинителства и за казнено-поправните установи и воспитно-поправните домови во Република Македонија.

Приоритети и цели за 2005. Во текот на 2005 година активностите на министерството ќе бидат насочени кон успешна реализација на: одредбите од Рамковниот договор; Стратегијата и Акциониот план за реформа на правосудниот систем на Република Македонија; делот од тековните владини програми (Г4 - Борба против организираниот криминал и Г5 - Реформа на судството); програмата за јавни инвестиции во јавните обвинителства и во казнено-поправните установи и воспитно-поправните домови во Република Македонија.

Програми за 2005 година (опис и цели). Со буџетот на Министерството за правда за 2005 година се предвидени три буџетски програми и тоа:

Програма 1 - Администрација. Оваа програма ги опфаќа активностите кои ја поддржуваат реализацијата на програмските задачи на подрачните одделенија и месните канцеларии на Министерството, како и на јавните обвинителства; и активностите за реализација на утврдените приоритети за 2005 година. Исто така, во рамки на оваа програма се предвидува реализација на капитални проекти за реконструкција и опремување на подрачните единици, месните канцеларии на Министерството и на јавните обвинителства. Имплементација на предвидените активности треба да резултира со подобрување на условите за работа во подрачните единици и месните канцеларии, во јавните обвинителства, што ќе придонесе за оптимално извршување на утврдените програмски задачи. Исто така, цел на оваа програма е и подобрување на условите за престој во казнено-поправните установи и воспитно-поправните домови во Република Македонија.

Програма 2 - Санкции. Во рамки на оваа програма се извршуваат активности поврзани со: извршување на санкциите во казнено-поправните установи и воспитно-поправните установи во Република Македонија; контрола и надзор во казнено-поправните установи и воспитно-поправните установи. Во рамки на оваа програма за 2005 година е предвидена и реализација на капитален проект за реконструкција и опремување на казнено-поправните установи и воспитно-поправните домови. Овие активности имаат за цел ефикасно извршување на санкциите и подобрување на условите за работа на вработените и условите за престој на осудените лица, имплементација на меѓународни стандарди и правила и унапредување на меѓународната соработка во процесот на извршување на санкциите.

Програма 3 - Управен инспекторат. Програмата предвидува активности на Управниот инспекторат за вршење на инспекциски надзор во органите на државната управа, другите државни органи и управни организации, јавни претпријатија и други установи и институции кои вршат јавни овластувања, општините и градот Скопје, со цел зголемување на ажурноста и ефикасноста на работата при решавањето на предметите во управната постапка и економично остварување на правата и интересите на граѓаните кои се обрatile до овие субјекти.

**08001 Министерство за надворешни
работи**

(во илјади денари)
**Вкупен буџет за 2005
969.826**

Опис и главни функции. Министерството за надворешни работи ги врши работите што се однесуваат на надворешните работи и надворешната политика на Република Македонија, воспоставување, развивање и координирање на односите, претставување и афирмирање на Република Македонија на меѓународен план; заштита на интересите, правата и имотот на Републиката и нејзините државјани и на домашните правни лица во странство; координирање и известување за политиката од надлежноста за која е основно; грижа за положбата и правата на припадниците на македонскиот народ во соседните земји; организација и раководење со дипломатските, конзуларните и други претставништва на Република Македонија, како и организирање на системот на врски со нив; склучување, ратификување и потпишување на меѓународните договори; определување и одбележување на државната граница; комуникација и соработка со странските дипломатски и конзуларни претставништва на странски држави и мисии на меѓународни организации во Република Македонија; акредитација на амбасадори, прием на акредитивни писма, издавање на привилегии и имунитети на странски дипломатски претставништва и претставништва на меѓународни владини организации и други работи во врска со именување и отповикување на амбасадори на Република Македонија во странство; собирање, проучување и грижа за странската и на домашната документација од негова надлежност.

Постигнати резултати во 2004. Во текот на 2004 година министерството ги постигна следниве резултати: поднесување на апликација на РМ за членство во ЕУ; потпишувањето на Повелбата за партнерство на Република Македонија со Албанија, Хрватска и САД, односно имплементација на Јадранската повелба во Охрид; исполнување на обврски што произлегуваат од подготовките за членство во НАТО и учество во изготвувањето на Националната годишна програма за периодот 2004-2005; учеството и активна улога на Самитот на НАТО во Истанбул; остварено е учество на состаноците на Парламентарното Собрание на НАТО; годишни состаноци на работните маси и на Регионалната маса на Пактот за стабилност на ЈИЕ; започнати се постапки за поставување на економски аташеа во три амбасади; соработка со државите од регионот во борбата против организираниот криминал, трговијата со луѓе, оружје и наркотици, отворена е советодавна канцеларија, која што има задача да ја олесни комуникацијата на граѓаните со странските амбасади.

Приоритети и цели за 2005. Основни приоритети и цели на Министерството за надворешни работи за 2005 година се: донесување на Закон за надворешни работи и други подзаконски акти од областа на надворешните работи, натамошна промоција и зајакнување на севкупните односи на Република Македонија со странство, интензивирање на активностите за членство во ЕУ; активности во врска со пристапувањето во НАТО; засилена и поефикасна регионална соработка; поттикнување на странски инвестиции во домашната економија; регионална соработка; активности за реализирање на обврските од Спогодбата за стабилизација и асоцијација меѓу Република Македонија и Европската заедница и нејзините земји членки; натамошно интензивирање на активностите за полноправно членство во НАТО; активности во рамките на Јадранската повелба; учество на средби во рамките на Коридорот 8; активности за демаркацијата во делот на границата со Србија, Црна Гора и Косово; активности во рамките на Процесот за соработка на земјите од Југоисточна Европа, Централно-Европската иницијатива (ЦЕИ), СЕКИ центарот за борба против организираниот криминал во Романија, воспоставување визен центар во МНР, за исполнување на стандардите на ЕУ во врска со либерализирање на визниот режим и слично.

Програми за 2005 година (опис и цели). Со буџетот за 2005 година се предвидени две буџетски програми во Министерството за надворешни работи:

Програма 1 - Администрација. Оваа програма ги опфаќа општите административни активности кои ја поддржуваат реализацијата на активностите поврзани со надворешните работи, надворешната политика и дипломатските и конзуларните претставништва и се во функција на обезбедување услови за ефикасно извршување на надворешните работи и надворешната политика.

Програма 2 - Дипломатски и конзуларни претставништва. Оваа програма опфаќа активности за организацијата и раководењето со дипломатските, конзуларните и другите претставништва на РМ. Основни цели на оваа програма за 2005 година се: кадровско доекипирање на ДКП, сеопфатно согледување на поставеноста на дипломатската мрежа, отворање на нови ДКП или затворање на дел од постојните, соработка и контакти со македонското малцинство во соседството и во дијаспората, контрола врз финансиско-материјалното работење на ДКП.

Исто така, во рамки на оваа програма се планира и реализација на капитални проекти за купување на згради за и реконструкција на згради на амбасади, конзулати и други дипломатски претставништва, со цел да се подобрат условите за работење во ДКП.

09001 Министерство за финансии

(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
380.789

Опис и главни функции. Министерството за финансии ги врши работите што се однесуваат на: системот на финансирање; трезорскиот систем; царинскиот систем; даночниот систем и даночната политика; системот на девизното работење; системот на банките и штедилниците и други финансиски институции; системот на сметководството, ревизијата и платниот промет; заемите и кредитите; макроекономската политика и политиката за развој на националната економија; подготвувањето проекција на платниот биланс; подготвувањето и следењето на макроекономските биланси; осигурувањето на имот и лица; игрите на среќа; изготвувањето и извршувањето на Буџетот на Република Македонија и на завршната сметка на Буџетот на Република Македонија; сопственоста и други имотно-правни односи; стоконите резерви; надзорот од негова надлежност и врши други работи утврдени со закон.

Постигнати резултати во 2004. Во 2004 година Министерството за финансии ги постигна следните позначајни резултати: изврши реформи во процесот на буџетирање во насока на поголема транспарентност во прикажување на Буџетот на Република Македонија, изготви нов Закон за јавни набавки и нов Закон за внатрешна ревизија, нови закони од областа на даноците и царините и тоа: Законот за царинската управа, Законот за даноците на имот, Законот за комунални такси, како и дополнувања и измени на: Законот за ДДВ, Законот за утврдување и наплата на јавните приходи и Законот за административни такси, кои се усвоени од Собранието на Република Македонија; изготви: Предлог за донесување Закон за хартии од вредност, Предлог Законот за Народната банка, Предлог-Законот за ревизија, Законот за приватизација на градежно земјиште во државна сопственост, Закон за девизна инспекција, како и Законот за изменување и дополнување на Законот за државната ревизија и Предлог-измените на Законот за финансиска полиција; извршено е усогласување на Договорот за одбегнување на двојното оданочување помеѓу Република Македонија и Република Белорусија и формирано е Одделение за внатрешна ревизија во Министерството за финансии.

Приоритети и цели за 2005. Активностите на Министерството за финансии во оваа година ќе бидат во насока на реализација на следните приоритети: постојан мониторинг и практична примена на одредбите од Законот за јавни набавки; продолжување на реформите во буџетскиот процес; продолжување на реформите во областа на директните даноци; понатамошна заложба за зголемување на даночните приходи, без интервенирање во висината на даночните стапки, односно преку донесување на системски решенија во нормативата; пристапување кон Централно-Европскиот Договор за слободна трговија (ЦЕФТА); донесување на Закон за Народната банка на РМ, Закон за хартии од вредност и Закон за задолжително осигурување во сообраќајот; имплементација на Законот за приватизација на градежно земјиште; имплементација на Законот за внатрешна ревизија. Основна цел на Министерството за финансии е одржување на цврсти јавни финансии и стабилна макроекономска рамка, со цел да се продолжи процесот на економски реформи и да се забрза економскиот раст. Постигнување на овие цели ќе овозможи пораст на просперитетот и подобрување на квалитетот на живеење во Република Македонија.

Програми за 2005 година (опис и цели). Буџетот на Министерството за финансии ќе се реализира преку следните програми:

Програма 1 - Администрација. Во рамки на оваа програма се извршуваат општи активности кои ги поддржуваат останатите програми во рамки на Министерството. Тука влегуваат и активностите на подрачните единици кои извршуваат административни работи. Основни цели на оваа програма се да обезбеди услови за ефикасно извршување на законските обврски на одделните програми во рамки на Министерството, како и спроведување на Законот за извршување на буџетот во делот на локалната самоуправа, законите од областа на финансиското работење и обезбедување технички услови за непречено функционирање на регионалните трезорски канцеларии.

Програма 2 - Макроекономска и буџетска политика. Во рамките на оваа програма се извршуваат активности за проектирање на макроекономските индикатори, подготовка на Макроекономската политика и Фискалната стратегија, публикување на месечни економски извештаи. Исто така, во оваа програма се извршуваат активности околу утврдување на буџетска политика и подготовка на буџет, кој ќе биде одраз на владините политики за таа година, се подготвуваат и буџетите на фондовите основани со закон, како дел од Буџетот на Република Македонија, а воедно се следат и буџетите на единиците на локална самоуправа, преку извештаите што општините ги испраќаат до Министерството за финансии. Основни цели на програмата се подготовка на одржлива макроекономска политика на среден рок и подготовка на буџет кој ќе одговори на законските обврски на Владата, а воедно ќе биде и одраз на владините политики и стратегии.

Програма 3 - Трезорско работење. Оваа буџетска програма ја вклучува реализацијата на основните функции на трезорското работење, односно извршувањето на Буџетот на Република Македонија, управувањето со ликвидноста, водењето на буџетското сметководство, изготвување извештаи, следење на наплатата на приходите и управувањето со долгот на државата. Во рамките на оваа програма се извршуваат и активности околу внесување на барањата за плаќање доставени од буџетските корисници и фондовите со претходно извршена формална контрола на исправноста на истите. Исто така, се врши внесување на обрасците за пријавување на преземените обврски на буџетските корисници, како и обезбедување на прегледи за промените и состојбата на нивните сметки. Со спроведување на оваа програма се овозможува: зајакнување на контролата на користењето на јавните приходи, поефикасно управување со финансиските средства на Буџетот и воспоставување на систем за поефикасно управување со долгот во Република Македонија, како и процесирање на барањата за плаќања од буџетските корисници и фондовите, во трезорската програма заради непречено извршување на Буџетот и известување на буџетските корисници и фондовите за промените и состојбата на нивните сметки.

Програма 4 - Даночна и царинска политика. Во рамки на оваа програма се извршуваат активности за следење на регулативата во областа на директните и нидиректните даноци, царините и игрите на среќа, подготовка на закони и подзаконски акти, следење на регулативата во други држави и се вршат анализи и истражувања за реализацијата на даночните приходи.

Програма 5 - Финансиски систем и регулатива. Во рамки на оваа програма се извршуваат активности за изготвување регулатива од областа на банкарскиот систем, пазарот на капитал, системот на осигурување и сметководствениот систем, ревизијата и платниот промет, издавање на дозволи и согласности за работа на друштвата за осигурување, издавање на дозволи за работа на друштвата за финансиски лизинг како и изготвување мислења, анализи и информации од областа на финансискиот систем.

Програма 6 - Меѓународни финансии. Во рамки на оваа програма се извршуваат активности за реализирање на проектите со Светската банка, Меѓународниот монетарен фонд, Европската инвестициона банка Европската банка за обнова и развој, Банката за развој при Советот на Европа, билатерални аранжмани со билатерални кредитори и други мултилатерални договори.

Програма 7 - Управа за имотно правни работи. Во рамки на оваа програма се извршуваат активности за управување со административните процедури, согласно со постојната законска регулатива во Република Македонија во областа на имотно-правните работи и активности за спроведување на управните постапка за реализација на законите од областа на имотно-правните односи. Основна цел на Управата за имотно правни односи е следење на реализацијата на законите од областа на имотно правните односи.

Програма 8 - Централна внатрешна ревизија. Во рамки на оваа програма се извршуваат активности за имплементација на Законот за внатрешна ревизија, изготвување на подзаконските акти во областа на внатрешната ревизија, развој на јавната внатрешна финансиска контрола и изготвување на правна рамка, вршење на ревизија согласно со годишниот план и вршење инспекциски надзор на постапката за спроведување на јавните набавки. Основни цели на Централната внатрешна ревизија се успешна имплементација на Законот за внатрешна ревизија и утврдување правна рамка за Јавна финансиска контрола (ПИФЦ).

Програма 9 - Државен девизен инспекторат. Државниот девизен инспекторат врши непосреден инспекциски надзор на девизното работење над резиденти и нерезиденти, врши услуги за брз трансфер на пари кај резиденти и нерезиденти кои не се банки, штедилници и менувачници, даватели на услуги и суб-агенти со дозвола за работа. Основни цели на Државниот девизен инспекторат се: утврдување на правилна примена на законските прописи од областа на делокругот на работата на Државниот девизен инспекторат; преземање законски мерки по утврдени неправилности и подготовка на Закон за девизната инспекција.

**09002 Министерство за финансии -
функции на државата**

(во илјади денари)
**Вкупен буџет за 2005
25.251.720**

Програми за 2005 година (опис и цели). Во рамки на буџетот на овој раздел за 2005 година е предвидена една буџетска програма 2 - Функции, која ги опфаќа следниве активности: навремено сервисирање на обврските (отплата на камата и главнина) на државата по основа на домашно и странско задолжување; трансферирање на средства до здруженија на граѓани, хуманитарни здруженија и политички партии, согласно со Законот за игри на среќа, Законот за финасирање на здруженија на граѓани и фондации и Законот за финасирање на политички партии; редовна исплата на оперативните трошоци на државата по претходно доставена документација за исплата; исплата на испратнини при редовно пензионирање, пензиско, инвалидско и здравствено осигурување за инвалидизирани лица; учество во капиталот на меѓународни финансиски институции; трансферирање на средства до Фондот за патишта; плаќање на ДДВ по основа на капитални инвестиции финасирани од донации и финасирање на одлуки донесени од Владата на РМ во текот на годината.

Исто така, во рамките на оваа програма, а согласно со Законот за буџети на Република Македонија и Законот за извршување на буџетот, предвидени се и средства за финансирање на непредвидените трошоци во текот на фискалната година.

Основни цели на оваа програма се: ефикасно извршување на функциите на државата; навремено и целосно финансирање на активностите на Владата на РМ, кои при планирањето на Буџетот не можеле да се утврдат; навремена исплата на солидарна помош во случај на смрт; и финансирање на штети во услови на природни непогоди.

**09003 Царинска управа на
Република Македонија**

(во илјади денари)
**Вкупен буџет за 2005
709.562**

Опис и главни функции. Царинската управа е орган на државната управа во состав на Министерството за финансии, во својство на правно лице. Своите со закон утврдени функции ги извршува преку Централната управа и царинарниците. Централната управа координира и раководи со царинските надлежности на целата територија на Република Македонија, додека царинарниците се формираат кога тоа го бара обемот и структурата на стоковниот и патничкиот промет со странство.

Постигнати резултати во 2004. Во текот на 2004 година Управата ги постигнати се следниве резултати: донесен е Закон за Царинска управа ("Службен весник на Република Македонија", бр. 46/04); остварени се активности во насока на борба против организираниот криминал; воведена е отворена телефонска линија 197 за пријавување на криминал и корупција на царината; преземени се мерки за заштита на границите; зајакнат е Секторот за професионална одговорност; спроведена е обука на вработените за правилно спроведување на преференцијално потекло на стоките и подобрена е интернет страницата на Царинската управа.

Приоритети и цели за 2005. Основни приоритети на Царинската управа за 2005 година се: донесување на нов Царински закон и подготовка на подзаконски акти; борба против недозволена трговија со дрога; реализација на регионален проект за заштита на границата од радиоактивни и нуклеарни материјали; информатичка поддршка на размена на документи и контрола на протоколот на документи во Царинската управа. Овие приоритети се во функција на остврување на целите на институцијата за потполно и ефикасно извршување на активностите во функција на Владата и на граѓаните на Република Македонија; професионално однесување и ефикасно и одговорно управување; современо и ефикасно прибирање на приходите; ефикасна имплементација на законите од областа на царината; заштита на границите; и поголема транспарентност и одговорност во извршување на задачите.

Програми за 2005 година (опис и цели). Во рамките на буџетот на Царинската управа за 2005 година е планирана една буџетска програма која ги опфаќа активностите за извршување на со закон утврдените функции на Царинската управа на територијата на Република Македонија. Основните цели на програмата се успешно спроведување на законските надлежности и ефикасна реализација на утврдените приоритети на институцијата. Исто така, во рамките на програмата е предвидена и изградба на градежни објекти, што претставува финална фаза од реализацијата на Проектот ТТФСЕ - Проект за олеснување на трговијата и транспортот во Југоисточна Европа. Овој проект кој е финансиран делумно со кредит од Светската банка, а делумно со владино буџетско учество, е предвидено да заврши заклучно со 30 јуни 2005 година.

09004 Биро за стоковни резерви

(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
1.216.764

Опис и главни функции. Бирото за стоковни резерви е носител на правата, обврските и одговорностите во управувањето, користењето и располагањето со стоковните резерви во Република Македонија. Бирото за својата работа одговара пред Владата на Република Македонија и пред министерот за финансии.

Постигнати резултати во 2004. Во текот на 2004 година се постигнати следните позначајни резултати: донесен е Законот за соковни резерви; донесена е среднорочна Програма за формирање, обновување и користење на стоковните резерви; откупена е пченица за пополнување на стоковните резерви и извршена е продажба на дел од нефункционалните стоки, односно на стоки кои согласно со новиот Закон за стоковни резерви не се третираат како стратешки.

Приоритети и цели за 2005. Активностите на Бирото за стоковни резерви во 2005 година ќе бидат насочени кон реализација на следните позначајни приоритети: дополнување на стоковните резерви со прехранбени производи (пченка и јачмен) до потребното ниво определено од Собранието на Република Македонија; дополнување на стоковните резерви со нафтени деривати до покриеност на потрошувачката во РМ, во согласност со директивите на Европската унија и продажба на стоки кои не се во функција на остварувањето на целите и задачите на стоковните резерви; следење на состојбите на пазарот.

09005 Управа за јавни приходи

(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
669.400

Опис и главни функции. Управата за јавни приходи ги врши работите што се однесуваат на утврдување и наплата на даноци и на други видови јавни приходи во согласност со закон заради финансирање на јавните расходи. Нејзините надлежности опфаќаат: спроведување на законите и други прописи за даноците и другите јавни давачки; водење даночни сметки за плаќање на даноците и другите јавни давачки; вршење инспекциски надзор на спроведувањето на законите и други прописи за даноците и другите јавни давачки од страна на даночните обврзници; вршење наплата на даноците и другите јавни давачки; водење евиденција за даночните обврзници (Регистар на даночни обврзници); следење и анализирање на остварувањето на јавните давачки; следење и анализирање на примената на даночните прописи, функционирањето на даночниот систем и иницирање промени во даночниот систем; воведување и имплементирање на системот на регистрирање на готовинските плаќања; издавање уверенија, потврди и други документи врз основа на даночната евиденција; спроведување програма за перманентна едукација на даночната администрација и на даночните обврзници.

Постигнати резултати во 2004. Во текот на 2004 година Управата презеде активности за: забрзувањето на процесот на воведување на фискална опрема за регистрирање на готовинските плаќања; фискалната децентрализација во пилот општините; реорганизација на екстерната контрола; развој и доградба на даночното книговодство и изградба и имплементација на системи за враќање, пренасочување и пребивање на даноци; развој на евиденциски и контролен систем на даноците; воспоставена евиденција на

приредувачите на игри на среќа и воспоставен регистар за опремата на приредувачите со која се приредуваат игрите на среќа; обука за меѓународните сметководствени стандарди.

Приоритети и цели за 2005. Во текот на 2005 година Управата за јавни приходи за 2005 година планира реализација на следниве приоритети: реорганизација на Управата за јавни приходи; утврдување стратегија на развој на Управата за јавни приходи во модерна и ефикасна организација во сите сегменти на нејзиното работење по матрицата за капацитетот на даночната администрација на ЕУ; развој на стратегија за информациона технологија, менаџмент информационен систем, доградба на даночно книговодство и на евиденциските системи по сите видови јавни давачки; подигање на степенот на наплата на јавните давачки; подигање на свеста на даночните обврзници за доброволно плаќање на даночните обврски, подготовка на среднорочна стратегија на развој на Управата за јавни приходи, доградба на даночно книговодство и на евиденциските системи по сите видови јавни давачки; имплементација на Проектот за регистрација на даночните обврзници; продолжување со имплементацијата на системот за регистрирање на готовински плаќања, продолжување со активностите на фискалната децентрализација во пилот општините, менаџмент информационен систем; реорганизација на постојната мрежна инфраструктура, и друго.

Програми за 2005 година (опис и цели). Во буџетот на Управата за јавни приходи се опфатени активностите кои ја поддржуваат реализацијата на утврдување и наплата на даноците и на други видови јавни расходи во согласност со законските прописи заради финансирање на јавните расходи. Основни цели на оваа програма се подигање на степенот на наплата на јавните давачки, имплементација на проект за регистрација на даночните обврзници, следење и анализа на наплатата на јавните давачки, подигање на свеста на даночните обврзници за доброволно плаќање на даночните обврски. Исто така, во рамките на оваа потпрограма е планиран капитален проект за реконструкција на објекти на Управата за јавни приходи, регионалните дирекции и даночните одделенија.

10001 Министерство за економија

(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
845.485

Опис и главни функции. Министерството за економија ги извршува следните работи: следење на состојбата и појавите на пазарот на стоки и услуги и влијанието на мерките на економската политика; следење на економските, структурните и техничко-технолошките состојби и предлагање на мерки за остварување на развојната и тековната економска политика во областа на производството, трговијата, туризмот, угостителството и занаетчиството; преземање мерки против монополската положба и монополското однесување; следење на тековните материјални биланси и снабдување на граѓаните со основните прехранбени производи и други стоки за широка потрошувачка и на претпријатијата со сировини и репроматеријали; системот и политиката на цени на производи и услуги; подготвување програма за глобален материјален развој на човечките ресурси; индустриската сопственост; заштита на потрошувачите; малите и средните претпријатија и задругарството; следење на меѓународните стопански движења, како и нивното влијание врз економските односи на Република Македонија; надворешно-трговското работење; геолошките истражувања и експлоатацијата на минералните сировини; енергетиката; примената на општите и техничките нормативи, прописи и стандарди; метрологијата; надзорот од негова надлежност и врши други работи утврдени со закон.

Постигнати резултати во 2004. Министерството за економија во текот на 2004 година своите активности ги насочи кон спроведување на реформи во економското законодавство и негово приближување кон законодавството на ЕУ. Изготвени се и донесени од Собранието на Република Македонија повеќе законски проекти меѓу кои: Законот за трговски друштва, Законот за трговија, Законот за заштита на потрошувачите, Законот за занаетчиство, Закон за туристичка дејност и Закон за угостителство. Со конкретни проекти за зајакнување на инфраструктурата на квалитет, направен е напредок во примената на законите за стандардизација, акредитација и метрологија. Врз основа на одредбите на новата законска регулатива остварена е поголема ефикасност на Државниот пазарен инспекторат.

Програми за 2005 година (опис и цели). Целите и приоритетите на Министерството за економија за 2005 година во Буџетот ќе бидат прикажани преку следните програми:

Програма 1 - Администрација. Оваа програмата вклучува активности кои ги поддржуваат останатите активности во Министерството за економија.

Програма 2 - Политика и регулатива. Во делот на економската политика и соодветната регулатива, Министерството за економија презема активности во врска со хармонизирање на законодавството на Република Македонија со европското законодавство, презема мерки и активности за реализација на Акциониот план за европско партнерство, зголемување на конкурентната способност на македонската индустрија, развој и зголемување на индустриското производство, активности во врска со претпријатијата кои се соочуваат со тешкотии во своето работење, ги следи состојбите на пазарот на стоки и услуги и економската и материјалната положба на внатрешната трговија, надворешно-трговското работење, натамошната либерализација на извозот и увозот, заштитата на интересите на македонското стопанство во односите со СТО, склучување договори за слободна трговија и врши други работи утврдени со закон и со подзаконски акти.

Програма 3 - Енергетика и минерални сировини. Во рамки на програмата Енергетика и минерални сировини се изготвуваат законски и подзаконски акти и прописи кои ги регулираат дејностите енергетика и минерални сировини, или кои имаат допирни точки со нив; се иницираат, организираат и координираат активности за изготвување на стратегии, програми, планови, проекти, анализи и други документи за развој на енергетиката и минералните сировини на среден рок; се иницираат и координираат активности за изградба на конкретни објекти; се предлагаат мерки за ефикасното користење на енергијата, транзитот и трговијата со енергија во меѓународните институции и проекти од регионален карактер; се изготвуваат годишни и повеќегодишни енергетски биланси на Републиката и се следи нивното отставување; се покриваат прашања за снабдувањето на потрошувачите со енергија. Во текот на 2005 година во рамки на оваа програма се планира реализација на: проект за подобрување на технологијата на производство на соларни инсталации за загревање на санитарна вода; проект за подготовка на тендерска документација за изградба на термоенергетска топлификациона постројка ТЕ-ТО "Скопје"; проект за набавка на карти за потребите за развој на систем за геолошка документација на Република Македонија, изготвување на државна програма за експлоатација на минералните сировини и реализација на годишната Програма за основни геолошки истражувања. Активностите ќе се реализираат заради унапредување и развој на енергетскиот систем и унапредување и развој на експлоатацијата на минерални сировини и на базата на податоци за минерални сировини.

Програма 4 - Инспекциски надзор. Преку оваа буџетска програма се обезбедува поефикасна работа на Државниот пазарен инспекторат и на Државниот инспекторат за техничка инспекција.

Програма 5 - Биро за метрологија. Со оваа буџетската програма треба да се обезбеди вршење на работи на метролошкиот развој за потребите на нашата земја со посебен акцент за поддршка на индустриската метрологија. Цели за 2005 година се јакнење и развивање на членството на Бирото за метрологија во европските и меѓународните организации за метрологија и промовирање на можностите на лабораторискиот центар со национални еталони.

Програма 6 - Туризам и угостителство. Во рамките на оваа програма се извршуваат приоритетни активности за информирање на туристите на странскиот пазар и странските посетители во земјата. Програмските активности се однесуваат на печатење пропаганден материјал, организирање презентации и саемски манифестации на странски туристички пазари и посета на странски туристички новинари. Основни цели на оваа програма се информирање на странските емитивни пазари и странските посетители во земјата за туристичката понуда на Република Македонија, подобрување на квалитетот на услугите во угостителството и туризмот преку угостителско и туристичко лиценцирање, категоризација и друго.

Програма 7 - Институт за стандардизација. Институтот за стандардизација е јавна установа основана врз основа на Законот за стандардизација и Одлуката на Владата на Република Македонија за основање на Институт за стандардизација на РМ. Во рамки на овој институт се извршуваат следните активности: подготвување, усвојување издавање и повлекување на македонските стандарди; информирање од областа на македонската, регионалната и меѓународната стандардизација; промовирање на употребата на македонските национални стандарди; претставување на интересите на македонските национални стандарди во меѓународните и европските организации за стандардизација и спроведување постапка на нотифицирање во областа на стандардите, техничките прописи и процедури за оцена на сообразноста, согласно со Договорот за техничките бариери во трговијата на Светската трговска организација. Основна цел на македонската национална стандардизација е унапредување на: квалитетот на производите, постапките и услугите преку дефинирање на нивните карактеристики кои ја определуваат нивната способност да задоволат определени барања; квалитетот на животот и здравјето на луѓето, безбедноста на имотот и

заштита на животната средина и природата; економичноста и рационалноста во користењето на човечките ресурси, материјалите и енергијата во процесот на производство и размената на стоки; индустриската ефикасност по пат на намалување и усогласување на разновидноста на одделни производи, процеси и услуги, како и можноста за замена на еден производ, процес или услуга со друг, при што ќе бидат исполнети истите барања и меѓународната трговија со стоки и услуги преку отстранување на пречките во трговијата.

Програма 8 - Институт за акредитација на Република Македонија. Институтот за акредитација на РМ е јавна непрофитна установа основана врз основа на Законот за акредитација и Одлуката на Владата на РМ. ИАРМ ги врши работите на национален акредитационен сервис од Службата за стандардизација и метрологија. Своите функции и овластувања ИАРМ ги врши согласно со Законот, Одлуката, интерните акти, стандарди и прописи од областа на акредитација. ИАРМ врши акредитација на лаборатории, сертификациони и инспекциски тела. Основна цел на ИАРМ е развој на акредитацијата во РМ преку професионално, независно и транспарентно водење на постапката за акредитација насочено кон зголемување на довербата помеѓу трговските партнери, конкуренцијата, заштитата на здравјето на луѓето, животните и растенијата, општата техничка безбедност, непречена размена на стоки и услуги, ефективна и ефикасна хармонизација и адаптација на инфраструктурата за квалитет, минималната техничка независност на домашното стопанство и подобрување на квалитетот на животот.

**11002 Завод за заштита на
индустриска сопственост**

(во илјади денари)
**Вкупен буџет за 2005
54.430**

Опис и главни функции. Државен завод за индустриска сопственост е самостоен орган на државна управа со својство на правно лице и ги извршува следниве активности: спроведува административни постапки за стекнување и заштита на правата од индустриска сопственост, објавува службено гласило, спроведува испит за застапници, ја промовира заштитата на индустриската сопственост, поведува иницијативи за ратификување на меѓународни договори и се грижи за извршување на обврските кои произлегуваат од ратификуваните договори, и врши други работи утврдени со закон.

Постигнати резултати во 2004. Во текот на 2004 година Заводот го подготви Законот за изменување и дополнување на Законот за индустриска сопственост; подготви низа подзаконски акти (Правилник за патент; Правилник за трговска марка; Правилник за индустриски дизајн; Правилник за ознака на потекло на производ и географска ознака; Правилник за стручен испит за застапници за заштита на правата од индустриска сопственост и за регистарот на застапници; Тарифа на Државниот завод за индустриска сопственост, и сл.); и спроведе имплементација на софтвери за постапката за признавање на правата од индустриска сопственост.

Приоритети и цели за 2005. Во текот на 2005 година Заводот предвидува спроведување на анализи за одредени законски измени предвидени за донесување во првата половина на 2006 година; преземање на активности за промоција на заштита на правата од индустриска сопственост и предвидува спроведување на административни постапки за заштита на правата од индустриска сопственост (решенија за признавање на правото на патент; трговска марка 1200; индустриски дизајн 120), како и унапредување на соработката со другите учесници во системот на заштита. Реализацијата на овие приоритети има за цел да обезбеди ефикасна заштита на правата од индустриска сопственост.

Програми за 2005 година (опис и цели). Буџетот на Заводот за заштита на индустриска сопственост за 2005 година предвидува една буџетска програма 20 - Заштита на индустриска сопственост која ги вклучува сите активности на Заводот во функција на успешна реализација на зацртаните приоритети.

**12101 Министерство за животна средина
и просторно планирање**

(во илјади денари)
**Вкупен буџет за 2005
383.735**

Опис и главни функции. Министерството за животна средина и просторно планирање е буџетска институција чии законски надлежности се во доменот на заштитата на животната средина и просторното планирање и се однесуваат на: следењето на состојбата на животната средина; заштитата на водите, почвата, флората, фауната, воздухот и озонската обвивка од загадување; заштитата од бучава, радијација, заштитата на биодиверзитетот, геодиверзитетот, националните паркови и заштитените области; реставрацијата на загадените делови од животната средина; предлагањето мерки за третман на цврст отпад; просторното планирање; просторниот информативен систем; надзорот од негова надлежност и врши и други работи утврдени со закон.

Постигнати резултати во 2004. Во текот на 2004 година Министерството ги постигна следните резултати: подготовка на пакет од пет закони (Закон за заштита на амбиентниот воздух, Закон за заштита на природата, Закон за управување со цврстиот отпад, Закон за води и Закон за животна средина), од кои три се донесени од страна на Собранието на РМ; донесен е Просторен план на РМ и Законот за спроведување на просторниот план; извршена е санација на последиците од излевање на хидројаловиштето во рудникот САСА и санирани се последиците од активирање на свлечиштето Ранина во Велес; оформена е мрежа од 15 автоматски мониторинг станици за квалитет на амбиентниот воздух, 18 мониторинг станици за вода и изработена е Карта и катастар на загадувачи, и загадувачки супстанции на воздух за градот Скопје; и слично.

Приоритети и цели за 2005. Во текот на 2005 година се планирани следниве приоритети: имплементација на пакетот закони за животната средина, со донесување на низа подзаконски акти; донесување на НЕАП ИИ и Стратегија за одржлив развој; заштита на водите на ниво на сливни подрачја, низ реализација на програмата за води; постигнување на интегрална заштита на Охридското, Преспанското и Дојранското Езеро; спроведување на мониторинг програмата, и друго. Реализацијата на овие приоритети има за цел да придонесе за зголемување на ефикасноста во извршување на законските обврски на институцијата.

Програми за 2005 година (опис и цели). Со буџетот на Министерството за 2005 година се планирани пет буџетски програми:

Програма 1 - Администрација. Оваа програма ги опфаќа општите активности кои обезбедуваат поддршка на извршувањето на основните функции на Министерството и ја поддржуваат имплементацијата на новите закони и подзаконски акти од областа на животната средина, со цел обезбедување услови за ефикасно извршување на предвидените активности.

Програма 2 - Заштита на животна средина. Оваа програма вклучува активности базирани на стратешките програмски активности на Министерството кои произлегуваат од среднорочната Стратешка програма за работа на Владата во периодот 2003-2006, дополнета и за 2007 година, како што се: тековни програмски активности, реализација на проекти, интерсекторска соработка и имплементација на меѓународни документи ратификувани од страна на Република Македонија. Приоритетни активности и цели се: мониторинг на квалитетот на компонентите на животната средина; изготвување студии и проекти за управување со цврст отпад; елаборати за прогласување, односно управување со заштита на природното наследство за идниот одржлив развој на Република Македонија; изготвување на законски проекти за заштита на основните компоненти на животната средина и на природата.

Исто така, во рамки на оваа програма се предвидени и активности за санирање на жешки еколошки точки како што се: санација на комплексот на флотација -рудникот Лојане; санација во рудникот Бучим; санација на опточниот тунел Саса (втора фаза); и санација на свлечиштето Рамина (втора фаза).

Програма 3 - Просторни планови. Активностите во оваа програма се однесуваат на работите поврзани со просторно планирање, односно изготвување и спроведување на Просторниот план на РМ и другите просторни планови, со цел да се реализира целосна покриеност на територијата на Републиката со просторни планови.

Програма 4 - Заштита на води. Активностите предвидени со програмата за води се однесуваат на заштита од загадување на водите од комунални и индустриски отпадни води, заштита на реките, природните и вештачките езера и на подземните аквифери. Со програмата се поддржуваат активности за санација/изградба на водоводи и канализациони мрежи, изградба на колектори, препумпни станици, пречистителни станици, изградба на фабрики за производство на вода за пиење, водоснабдителни системи, санација на ерозивни подрачја во речните сливови, и слично. Програмата предвидува и подготовка на соодветни подзаконски акти кои се однесуваат на заштита на водните тела и регулирање на зоните за заштита; подготовки на студии или експертизи и друго. Програмата ќе поддржува и мерки за заштита на биолошката разновидност која живее во водите, а особено на рибната фауна.

Овие активности се во насока на: подобрување на заштитата на површинските и подземните води од загадување; обезбедување здрава вода за пиење и на соодветен третман на отпадните комунални води и отпадните индустриски води; заштита на водни и на блатни екосистеми; и слично. Со оваа потпрограма ќе биде опфатено и водоснабдување со хидросистемот Дојранско Езеро со цел правилно одржување и експлоатација на системот.

Програма 5 - Мониторинг. Програмата за мониторинг на животната средина со лабораторија, опфаќа активности за мониторинг на амбиентен воздух и одржување на оформената инфраструктура; мониторинг на реките и подземните води и одржување на изградената инфраструктура и вградената опрема; мониторинг на трите природни езера заради нивна соодветна заштита, како и на природните живеалишта и биолошките заедници; собирање и трансфер на податоците од мониторингот и нивно објавување на национално и меѓународно ниво; идентификување на проблемите во животната средина со цел преземање на адекватни мерки за нивно санирање или елиминирање, и друго.

Основна цел на програмата е да се обезбеди долгорочен национален мониторинг на сите медиуми во животната средина со кој ќе се интегрираат сите мониторинг мрежи и институции надлежни за нивно одржување, манипулирање, анализа на земените проби и валоризирање на добиените резултати.

13001 Министерство за транспорт и врски
2.480.388

(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005

Опис и главни функции. Министерството за транспорт и врски како составен дел на Владата на Република Македонија извршува активности со кои се уредуваат односите во сферата на урбанизмот и градежништвото, сообраќајот и врските, внатрешната пловидба, уредување на просторот и управувањето со градежното земјиште во сопственост на Република Македонија.

Постигнати резултати во 2004. Во текот на 2004 година Министерството за транспорт и врски ги има постигнато следните резултати: изработен е пакет-закони за децентрализацијата на власта во доменот на надлежностите на оваа институција; изградени се нови водоводи и фекални канализации во единиците на локалната самоуправа; изградена е браната Лошане-Делчево; изграден е автопатот Неготино-Демир Капија фаза 2; реновиран е автопатот Гевгелија-граничен премин Богородица; продолжена е реализацијата на програмата МЕАП (Акциона Програма за унапредување на животната средина и општините); извршено е планираното одржување на железничките пруги во Република Македонија; и започната е трансформација на Македонски железници.

Приоритети и цели за 2005. Основни приоритети на Министерството за транспорт и врски во оваа година се следните: изработка на закони од областа на урбанизмот и градежништвото, сообраќајот и телекомуникациите; продолжување на изградбата на автопатот Неготино-Демир Капија фаза 3; изработка на проекти за санација на активните свлечишта во Република Македонија; изградба на нови водоводи и фекални канализации во единиците на локалната самоуправа; продолжување на започнатата трансформација на Македонски Железници; продолжување на реализацијата на програмата МЕАП (Акциона Програма за унапредување на животната средина и општините).

Програми за 2005 година (опис и цели). Буџетот на Министерството за транспорт и врски ги планира следните програми:

Програма 1 - Администрација. Во рамките на оваа прпграма се извршуваат основни активности кои обезбедуваат услови за ефикасно функционирање на урбанизмот и градежништвото, сообраќајот и врските, внатрешната пловидба, уредување на просторот и управувањето со градежното земјиште во сопственост на Република Македонија.

Програма 2 - Сообраќај и комуникации. се извршуваат активности во областа на сообраќајот, телекомуникациите и внатрешната пловидба. Основни цели на овие активности во 2005 година се изработка на законска регулатива од областа на сообраќајот и телекомуникациите и продолжување на започнатата трансформација на Македонски железници.

Програма 3 - Урбанизам и градежништво. Во рамки на оваа програмата се извршуваат активностите со кои се уредуваат односите во сферата на урбанизмот и градежништво и уредувањето на просторот и градежното земјиште во сопственост на Република Македонија. Во оваа програма се опфатени и активностите за: реализација на проектот за изградба на автопат Е-75 делница Неготино-Демир Капија (фаза 3); изработка на проектот за свлечиштето Гермо; изработка на проектот за регулација на Поројска Река, санација на активни свлечишта Гермо и Ростуше; реализација на проектот "Акциона програма за унапредување на општините и животната средина-МЕАП", кој се однесува на водоснабдувањето, одводот и третманот на отпадните води во населените места Куманово, Штип и Струмица, реконструкција на водоводната и канализационата мрежа во Прилеп; реализација на проектот Социјална инфраструктурна програма 3 наменет за инфраструктурни проекти; реализација на проектот за изградба на фекална канализација во Шуто Оризари; реализирање на проектот за водоснабдување на Скопскиот регион; реализација на проектот за еколошка заштита на Преспанското Езеро (прва фаза); како и изградба на водоводи и фекални канализации во единиците на локалната самоуправа.

Основни цели за реализација на овие активности се: изработка на законска регулатива од областа на урбанизмот; изработка на просторни и урбанистички планови; изработка на проект за станбената изградба; создавање на услови за поповолно и побезбедно одвивање на патниот сообраќај; санирање на активните свлечишта со цел оневозможување на лизгање на земјиштето; подобрување на водоснабдувањето на населените места (Куманово, Штип и Струмица) со здрава вода за пиење; и подобрување на водоснабдувањето на Прилеп и Струга со здрава вода за пиење.

**13002 Управа за цивилно воздушна
пловидба**

(во илјади денари)
**Вкупен буџет за 2005
789.720**

Опис и главни функции. Управата е самостоен правен субјект во рамки на Министерството за транспорт и врски, надлежен за работи поврзани со воздушниот сообраќај и ги извршува своите функции во согласност со Законот за воздушна пловидба (Службен весник на РМ бр. 45/86).

Постигнати резултати во 2004. Извршувајќи ги своите активности во текот на 2004 година Управата ги оствари следниве резултати: зголемено ниво на сообраќај во 2004 година како резултат на зголеменото ниво на воздушни патишта во Републиката и во регионот; реализација на планот на давање на услуги за слетување; како и целосно извршена реконструкција на полетно-слетната патека на аеродромот во Охрид и на светлосната сигнализација.

Приоритети и цели за 2005. Основните приоритети на Управата за цивилна воздушна пловидба за 2005 година се: осовременување на безбедносната политика преку имплементација на ЕСАРР (Европеан сафетс регулатион рељуирементс) програмата на Еуроонтрол; финализирање на процесот за раздвојување на регулаторот од провајдерот на услуги; развој на средства и методи за оптимална искористеност на расположливиот капацитет. Овие приоритети се во функција на ефикасно извршување на законските обврски преку имплементација на современи воздухопловни концепти во управувањето со воздушниот сообраќај, соодветна организациска поставеност и стручна оспособеност.

Програми за 2005 година (опис и цели). Со буџетот на Управата за 2005 година се планирани пет буџетски програми:

Програма 1 - Администрација. Оваа буџетска програма опфаќа административни активности кои се однесуваат на комплетното книговодство и финансиско сервисирање за потребите на Управата; планирање и развој на Управата, како и вршење на правни работи од областа на домашното и меѓународното право за работи поврзани со Управата, со цел обезбедување логистичка поддршка на сите останати програми за постигнување на примарната цел на УЦВП - безбедноста на сообраќајот.

Програма 2 - Воздухопловна навигација. Оваа буџетска програма опфаќа активности од областа на воздухопловната навигација и подразбира сервисирање на услугите на воздухопловите во прелет на воздушниот простор на Република Македонија, како и сервисирање на услугите за слетување и осветлување. Основна цел на оваа програма е пораст на безбедноста во сообраќајот, согласно со стандардите и регулативите на меѓународните организации, чија членка е и Управата.

Исто така, оваа програма предвидува и реализација на капитален проект за изградба на објект за потрага и спасување со дополнителни објекти за оваа намена, со цел исполнување на меѓународните пропишани безбедносни стандарди.

Програма 3 - Метео и воздухопловни информации. Програмата ги опфаќа активностите на институцијата во врска со метео и воздухопловни информации, и нејзината дејност се однесува на давање на услуги во областа на воздухопловната метеорологија за прелет и за слетување и полетување; и давање на услуги за публикување на сите информации кои се потребни за безбедно одвивање на воздушниот сообраќај, со цел собирање и презентирање на точни и навремени информации, кои придонесуваат за остварување на повисока безбедност во воздушниот сообраќај.

Програма 4 - Воздухопловна техника Програмата реализира активности во областа на воздухопловната техника кои се однесуваат на одржување на вкупните системи, на системот за автоматска обработка на податоци, комуникации и навигации и на системот за непрекинато напојување. Цел на оваа програма е непрекинато одржување на функционалноста на сите системи што е основен предуслов за безбедноста во авиосообраќајот.

Програма 5 - Безбедност, воздухопловна едукација и медицина. Оваа буџетска програма опфаќа активности (во областа на безбедноста, воздухопловна едукација и медицина), непосредно поврзани со: безбедноста во одвивањето на воздушниот сообраќај; инспекциски надзор во воздушниот сообраќај; и проверка на здравствената состојба на воздухопловниот персонал. Овие програмски активности имаат за цел целосно и навремено спроведување на сите пропишани стандарди и правила што се однесуваат на почитување на меѓународната регулатива за безбедно одвивање на авиосообраќајот.

13003 Агенција за електронски комуникации

(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
238.466

Опис и главни функции. Агенцијата за електронски комуникации врши активности насочени кон подобрување на ефикасноста и развојот во областа на телекомуникациите, овозможува давање на современи, ефикасни и високо квалитетни телекомуникациски услуги на граѓаните на Република Македонија на недискриминаторен принцип, ја утврдува регулативата и економската основа за прогресивно воведување на конкуренција во областа на телекомуникациите и врши усогласување на начинот на работење во областа на телекомуникациите со меѓународните стандарди.

Постигнати резултати во 2004. Во текот на 2004 година Управата за телекомуникации ги постигна следниве резултати: подобрување на законската рамка со измена и дополнување на Законот за телекомуникации и на останатите подзаконски акти кои го регулираат работењето на Управата; изработка на нов план за нумерација за телекомуникациски мрежи во Република Македонија; направена е анализа на годишните извештаи на јавните телекомуникациски оператори за исполнување на обврските од концесиските договори; направени се измени и дополнувања на планот за намена на радиофреквенциските опсежи во Република Македонија.

Приоритети и цели за 2005. Со цел подобрување на ефикасноста и ефективноста во работењето, Агенцијата за 2005 година ги утврди следниве приоритети: имплементација на нов Закон за Телекомуникации и на нов Закон за радиодифузија; имплементација на Планот за нумерација за телекомуникациските мрежи во Република Македонија и на останатите подзаконски акти кои го регулираат работењето на Агенцијата; имплементација на обврските на јавните телекомуникациски мрежи и услуги; воведување на нови телекомуникациски услуги; либерализација на пазарот на јавни телекомуникациски мрежи и услуги и слично.

Програми за 2005 година (опис и цели). За 2005 година буџетот на Агенцијата за електронски комуникации предвидува една буџетска програма, која ги опфаќа активностите на Агенцијата кои се во рамките на делокругот на законски утврдените надлежности на институцијата и се однесуваат на работите поврзани со: информатичка поддршка, телекомуникациски мрежи, услуги и стандарди; фиксни и мобилни радио системи, сателитиски системи и радиодифузија; контрола и мониторинг на радиофреквенции; технички прегледи и испитување на телекомуникациската опрема; сметководствено и финансиско работење, правни и кадровски работи, инспекција, планирање и анализа на активностите и друго. Овие приоритети се во функција на подобрување на ефикасноста и развојот во областа на телекомуникациите.

Исто така, во рамките на оваа програма се планирани и активности за реализација на два капитални проекти за:

- Изградба на контролно-мерен центар иницирана поради стратешкото значење на постоењето на ваков објект во источниот регион на Република Македонија. Инвестирањето во изградба на ваков објект ќе придонесе за унапредување на ефикасноста во развојот на телекомуникациите во земјата; ќе обезбеди ефикасна контрола и мониторинг на радиофреквенцискиот спектар во овој регион, ќе обезбеди технички прегледи на радиостаниците и испитување на телекомуникациската опрема, како и инспекциски надзор на

работењето на нелегалните радиодифузни станици и давателите на недозволените телекомуникациски услуги на територијата на Република Македонија. Исто така, овој центар е и во функција на создавање на можности за идентификација и одредување на видот на радиостаниците и видот на емисии; откривање на радиостаници кои работат без поседување на соодветна дозвола за емитување; контрола и мерење на техничките параметри во однос на техничките норми и на отстапувањето на условите во однос на дозволата за работа на радиостаниците; и решавање на пречки помеѓу радиостаниците во Република Македонија и помеѓу радиостаниците од Република Македонија и радиостаниците во соседните земји.

-Реконструкција на зградите на постојните контролно - мерни центри во Скопје и во Битола со цел обезбедување на континуитет во контролата и во мониторингот на радиофреквенциите.

**14001 Министерство за земјоделство, шумарство
и водостопанство**

(во илјади денари)
**Вкупен буџет за 2005
2.595.125**

Опис и главни функции. Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство е буџетска институција која врши надлежности во областа на: земјоделството, шумарството и водостопанството; користење на земјоделското земјиште, шумите и другите природни богатства; ловот и риболовот; хидромелиоративни системи; следењето и проучувањето на состојбата со водите, одржување и подобрување на режимот на водите и врши други работи утврдени со закон. Во рамки на министерството функционираат управите за ветеринарство, водостопанство, семе и саден материјал и заштита на растенијата, како и Државниот инспекторат за земјоделство.

Постигнати резултати во 2004. Извршувајќи ги своите активности во текот на 2004 година Министерството: ја реализира Годишната програма за поддршка во земјоделството; Програмата за здравствена заштита на животните; Програмата за проширена репродукција на шумите; Програмата за заштита на растенија; ги реализира активностите за ревитализација на селата; ги реализира капиталните инвестиции во водостопанството; врши преговори за трговска либерализација со ЕУ-25 (член 22 од ССА); започна преговори за членство во ЦЕФТА; и изработи стратегија за приближување на македонскиот агрокомплекс кон заедничката земјоделска политика на ЕУ.

Приоритети и цели за 2005. Основни приоритети на оваа министерство за 2005 година се: апроксимација на домашното законодавство со законодавството на Европската унија; реализација на активностите содржани во Акциониот план на РМ за спроведување на Европското партнерство за 2005 година; реализација на програмите во надлежност на Министерството; како и започнување со реализација на Акциониот план од донесената стратегија. Реализацијата на овие приоритети е со цел да се зајакне конкурентноста на интегрираните регионални пазари на Европската унија и на Југоисточна Европа, и да се изградат соодветни, ефективни јавни и приватни институции; да се подобри земјоделскиот приход; да се осигура дека потрошувачите имаат пристап до безбедна, здрава храна; да се оптимизира употребата на ограничени земјишни, шумарски и водени ресурси, на еколошки одржив начин; и да се изградат прифатливи рурални заедници преку постојан рурален развој.

Програми за 2005 година (опис и цели). Во буџетот на Министерството за 2005 година се планирани шест буџетски програми и тоа:

Програма 1 - Администрација. Оваа програма вклучува активности поврзани со: реализација на основните општи административни работи; поставување, одржување и развој на интегриран систем за размена на информации и база на податоци, како и одржување и ажурирање на податоците; остварување на редовна комуникација со јавноста и давање на информации во однос на значајните активности во Министерството; реализација на активностите содржани во Акциониот план на РМ за спроведување на Европското партнерство за 2005 година, подобрување на меѓународната соработка на Министерството, изработка на закони согласно со законодавството на ЕУ и почитување на обврските преземени со членството во Светската трговска организација, и друго. Сиве овие активности се во функција на ефикасно извршување на основната дејност и зајакнување на процесот на европска интеграција и координирање на странска помош.

Програма 2 - Шумарство Во рамки на оваа програма се извршуваат активности од областа на шумарството кои се поврзани со обезбедување на трајност во стопанисувањето и управувањето со шумските ресурси во државна и приватна сопственост и развој на ловството во Македонија во согласност со меѓународните норми и условите на ЕУ; како и активности на Шумската полиција за чување на шумите во државна и приватна сопственост.

Целите на оваа програма се насочени кон проширена репродукција на шумите (пошумување, нега, заштита на шумите и др.); унапредување и развој на ловството во Македонија; контрола и надзор согласно

со законските прописи од областа на шумарството, ловството, заштита на растенијата, производството на семе и посадочен шумски материјал и друго.

Програма 3 - Земјоделство. Оваа програма реализира активности во областа на земјоделството, како и активности на инспекциски надзор и контрола, во рамките на законските овластувања, за примената на прописите во областа на земјоделството; и надзор на директните корисници на средства од програмата за поттикнување на развојот на земјоделството.

Активностите на програмата се во насока на зголемување на ефикасноста и профитабилноста на земјоделското производство, подобрување на конкурентноста на земјоделско-прехранбените производи преку воведување на стандарди за квалитет и создавање на услови за зголемување на приходите на населението од руралните средини преку обезбедување на алтернативни вработувања; подобрување на земјоделскиот приход преку спроведување на ефикасни програми за поддршка на земјоделското производство; изработка на национален план/стратегија за рурален развој и негова имплементација, и друго.

Со оваа програма е опфатен и проектот за развој на јужните и источните рурални региони во Македонија кој има за цел да го подобри стандардот на живеење на населението во руралните средини, преку зголемена економска активност и намалување на невработеноста на активното и работноспособното население.

Програма 4 - Ветерина. Оваа програма ја опфаќа дејноста на Министерството во областа на ветерината и предвидува активности за: заштита на луѓето и животните од заразни болести кај животните; обезбедување на достапност на сигурна храна од животинско потекло за луѓето; контрола на болестите кај животните; следење и откривање на присуство на резидуи во храната од животинско потекло; идентификација и регистрација на животните; формирање на центар за следење на несакани дејства од ветеринарно-медицински препарати, добра производна пракса во производството и ХАЦЦП систем во објекти за производство на добиточна храна; поддржување и надградба на информациите системи во Управата за ветеринарство, и друго.

Програма 5 - Заштита на растенија, семе и саден материјал. Главните активности и цели на оваа програма се во функција на заштита на растенија и семе и саден материјал со што се обезбедува: заштита на растителното производство од болести и штетници, ефикасна, еко-токсиколошки исправна и економски оправдана заштита (добра земјоделска пракса) со цел да се осигура стандардно, здравствено исправно и конкурентно производство за надворешните пазари; законска основа и финансиска поддршка на сертифицирање и контрола на семенскиот и садниот материјал од странско и домашно потекло, признавање и одобрување на домашни и странски сорти; формирање на официјална станица за испитување на квалитетните својства на семенски и саден материјал, и друго.

Програма 6 - Водостопанство. Оваа програма извршува активности од областа на водостопанството со цел наводнување и одводнување на земјоделско земјиште заради постигнување стабилно земјоделско производство и обезбедување на рационално користење и употреба на водата за наводнување, како и обезбедување на трајност во стопанисувањето и управувањето со водните ресурси во конзистентност со меѓународните норми и барања на Европската унија.

Во рамки на програмата се планира реализација на следниве капитални проекти:

-*Хидросистем - Лисиче*, претставува повеќенаменски водостопански проект за водоснабдување, наводнување и унапредување на животната околина со цел водоснабдување на градот Велес и околните населени места, наводнување на 4.200 ха земјоделско земјиште, производство на електрична енергија и унапредување на животната средина.

-*Капитални инвестиции-Јужно Вардарска долина* - овој проект опфаќа 4 под-проекти: доградба на ХМС "Негорско-Прдејско Поле", доградба на ХМС "Миравско Поле", реконструкција на ХМС "Удово I" долна зона "Брајковци-Миравци" и доградба на ХМС "Паљурци". Со реализирањето на овој проект ќе се обезбеди наводнување на површините кои досега не се наводнувале или се наводнувале делумно.

-*Капитални инвестиции-Рехабилитација и реконструирање* - овој проект е во функција на рехабилитација и подобрување на системите за наводнување во регионите на Тиквеш, Брегалница и Полог, кои беа избрани врз основа на економската оправданост и обврзување за споделување на трошоците; и на поддршка на Владата на РМ со тековните институционални реформи.

-*Капитални инвестиции-Злетовица ХЦ "Злетовица"*- реализацијата на овој проект е насочен кон создавање на повеќеенаменски систем кој ќе се користи за: водоснабдување на населението и индустријата во општините: Кратово, Пробиштип, Штип, Св. Николе, Злетово, Карбинци и Лозово, наводнување на 3100 ха земјоделски површини во атарот на Пробиштип и Злетово, производство на електрична енергија од 56.000.000 кВ/ч годишно, обезбедување на биолошки минимум на реката Злетовица и намалување на опасност од поплави. Исто така, се предвидува и изградба на пат "Злетово-брана"Кнежево", доводни цевоводи за водоснабдување и систем за наводнување на 3.100 ха експропријација;

14002 Агенција за поттикнување на развојот на земјоделството

(во илјади денари)
**Вкупен буџет за 2005
49.409**

Опис и главни функции. Агенцијата за поттикнување на развојот на земјоделството е буџетска институција одговорна за давање на стручна помош на индивидуалните земјоделски производители со цел зголемување на квалитетот и квантитетот на земјоделското производство и негова поголема искористеност.

Постигнати резултати во 2004. Во текот на 2004 година во рамки на законски утврдените функции, Агенцијата ги постигна следниве резултати: реализирани се активностите од годишната програма за работа; реализирани се еднодневни едукативни средби со индивидуални земјоделски производители; изработени се техничко-економски пакети, информативно гласило, направена е квалитативна надградба на надграден систем за мониторинг на фарма и воспоставена е основа на мрежа од сметководствени податоци од фарма; и друго.

Приоритети и цели за 2005. Основни приоритети на Агенцијата за 2005 година се: обезбедување на покралитетна база на податоци од ИЗП како услов за подобрување на микро и макро согледувањата во аграрот; создавање добра база за развој на комерцијализација на советодавните услуги; овозможување мерливост на квалитетот и квантитетот на спроведени советодавни услуги кај ИЗП, и континуитет на мониторинг на фарма Ы сметководство на фарма со вклучување во FADN (Farm Accountancy Data Network); развивање на децентрализација на регионално ниво во развојот на специфичностите кај индивидуалното земјоделско производство; и слично.

Програми за 2005 година (опис и цели). Во Буџетот на Агенцијата за 2005 година се предвидени 5 буџетски програми:

Програма 1 - Администрација. Оваа програма ги вклучува административните активности и трошоците на правната служба, сметководството, АОП и останатите режиски трошоци, насочени кон одржување на информацискиот систем, поддршка во развојот на секторот за земјоделство со надградба на советниците и ефикасност на специјализираните работни групи, непречено функционирање на правниот и финансискиот сектор, оддршка во реализација на медиа-планот со подобрување на односите со јавноста, со подобрување на комуникациите и транспарентноста на АПРЗ.

Програма 2- Совети. Програмата опфаќа активности за давање на советодавни услуги на терен кај фармерите и нивните здруженија со цел: едукација на фармери; демонстративни опити; агрохемиски анализи; изработка на анализи од базата на податоци од спроведен мониторинг на фарма; збогатување на квалитетот и квантитетот на дадените совети.

Програма 3 - Поддршка. Оваа програма опфаќа активности на поддршка, односно соработка помеѓу Агенцијата и Министерството со цел оптимизација на организацијата и групирањето на активностите за економична реализација на поставените задачи произлезени од Годишната програма за поттикнување на развојот на земјоделството.

Програма 4 - Развој. Основните активности на програмата за развој се во функција на развој на директната комуникација на Агенцијата и индивидуалните земјоделски производители што дава можност за директна имплементација на научни и стручни сознанија и имплементација на владини мерки од микро план. За успешноста на оваа задача, АПРЗ постојано ги надградува своите капацитети, овозможува постојано организационо и функционално поставување и групирање на своите активности за нивно целосно извршување. Основни цели на оваа програма се: развој и континуитет на системот за мониторинг на фарма – FADN; јакнење на довербата помеѓу советникот и земјоделецот како услов за размена и прибирање на информации, како и зголемување на бројот на институционалните корисници од услугите на Агенцијата.

Програма 5 - Изработка на техничко економски советодавни пакети за ИЗП. Активностите на програмата за изработка на техничко економски советодавни пакети за индивидуални земјоделски производители (ИЗП), вклучува изработка на техничко-економски советодавни пакети според потребите на земјоделците; поддршка за развој на советниците со јакнење на активностите на работните групи, како и развој на потсистемот кој е дел од информацискиот систем за пристап и комуникација фармер-советник.

14003 Управа за хидрометеоролошки работи

**(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
88.214**

Опис и главни функции. Управата за хидрометеоролошки работи е буџетска институција која извршува функции определени со Законот за вршење на хидрометеоролошките работи (Службен весник на РМ бр. 19/92 и бр. 5/03). Во делокруг на надлежности на оваа институција е вршење на хидролошките и метеоролошките работи кои ги опфаќаат активностите поврзани со развојот и функционирањето на хидролошкото бдење, истражувањата на атмосферата, почвата и водните ресурси и работите на примената на хидрологијата и метеорологијата. Исто така, Управата ги извршува и го координира извршувањето на меѓународните обврски на Република Македонија во областа на метеорологијата и хидрологијата, следење на квалитетот на водите и квалитетот на воздухот.

Постигнати резултати во 2004. Во рамки на своите надлежности во текот на 2004 година Управата вовела нов прогностички модел за подготвување и презентирање на прогнози, анализи, извештаи и други аналитички податоци за временската состојба; го имплементира системот за заштита од градобижност во повеќе општини во Република Македонија, вклучувајќи го и системот во Пелагониската и Полошката котлина; изврши реконструкцијата на лабораторијата во Управата за потребите на одделението за следење на квалитетот на водите, воздухот и почвата; и создаде правни претпоставки и услови за реализација на Проектот за осовременување на хидрометеоролошкиот систем за вештачко влијание на времето (финансиран од Компензациониот фонд Phare).

Приоритети и цели за 2005. Во текот на 2005 година Управата предвидува активности насочени кон: исполнување на стандардите за обработка и продукција на релевантни хидрометеоролошки податоци, анализи, извештаи и информации; следење на примарните појави и процеси во атмосферата, почвата и водните ресурси и нивното влијание врз животната средина и природата; интензивирање и подобрување на меѓународната соработка во областа на хидрометеоролошката дејност; стекнување со статус на самостојна управна организација, што е императив за понатамошно успешно продолжување на работата на Управата, изготвување проекти и програми за хидрометеоролошки истражувања и работи на примена на хидрологијата и метеорологијата за потребите на стопанството и други гранки; укажување на помош во заштитата од елементарни непогоди и давање известување за најава на временски непогоди и други предупредувања за развојот и наидувањето на опасни и штетни хидролошки и метеоролошки појави на субјекти од државен интерес. Се очекува реализацијата на овие приоритети да придонесе кон зголемување на ефикасноста на Управата во извршување на законски определените функции.

Програми за 2005 година (опис и цели). Буџетот на Управата за хидрометеоролошки работи за 2005 година предвидува четири програми и тоа:

Програма 1 - Администрација. Во рамките на оваа програма се планирани активности поврзани со нормативно-правни и општи работи, финансиски работи и автоматска обработка на податоците, чија цел е поддршка во управувањето со и работењето на Управата за поуспешно реализирање на законски утврдените функции.

Програма 2 - Хидрологија и контрола на квалитетот на животната средина. Оваа програма опфаќа активности кои се однесуваат на: воспоставување, изградба и одржување на мрежа на хидролошки станици и станици за следење на загаденоста на водите и воздухот; хидролошки набљудувања и мерења на површинските и подземните води и на карактеристиките на квалитетот на воздухот, врнежите и почвата; воспоставување, изградба и функционирање на хидролошкиот телекомуникационен систем за собирање, размена и распределба на забележаните податоци и обработените информации; анализирање на хидролошката состојба, издавање прогнози и извештаи за водостоите на реките, езерата, вештачките акумулации, подземните води, и сл.; давање извештаи и прогнози за квалитет на воздухот, водите и почвата од значење за заштита на животната средина.

Реализацијата на овие приоритети има за цел да обезбеди податоци кои ќе се користат како основа за изработка, спроведување и развој на комплексни програми за водните ресурси, за степенот и трендот на загаденоста, како и за изготвување информации, елаборати и студии за промената на водите и развојот на

квалитетот на водите; валидни и егзактни информации во случај на вонредни хидролошки состојби и во случај на вонредни состојби на загадување; и слично.

Програма 3 - Метеорологија и синоптика. Оваа буџетска програма опфаќа активности кои се однесуваат на: воспоставување, изградба и одржување на мрежа на метеоролошки станици; метеоролошки набљудувања и мерења за потребите на временската прогноза, на климатологијата, агрометеорологијата и специјални метеоролошки набљудувања во мрежата на метеоролошките станици и основна обработка на забележаните податоци; радиосондажни мерења; воспоставување, изградба и функционирање на метеоролошкиот телекомуникационен систем за собирање, размена и распределба на забележаните податоци и обработените информации; и слично. Спроведувањето на овие активности има за цел одржување на базата на климатските податоци; осовременување на програмскиот пакет за статистичка обработка на климатските податоци; автоматизација на метеоролошкиот набљудувачки систем; усогласување на метеоролошките информации со правилата и прописите пропишани од страна на Светската метеоролошка организација и со другите национални метеоролошки центри во Европа; и друго.

Програма 4 -Радарски мониторинг на времето и одбрана од град. Оваа програма опфаќа активности: за перманентно радарско набљудување на времето и рано предупредување за катастрофални временски непогоди; оперативно спроведување на одбрана од град на земјоделските површини во Република Македонија преку главните и помошните радарски противградни центри; истражување на физичките основи на модификацијата на времето и климата и развој на методи за оперативно спроведување на заштита од град. Овие активности имаат за цел заштита на обработливата земјоделска површина од градоносни облаци; навремено известување за опасни временски непогоди; модернизирање и умрежување на радарскиот систем на Ѓуриште; вклучување во Европска мрежа на радарски системи за мониторинг на времето; и слично.

**15001 Министерство за труд и
социјална политика**

**(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
243.345**

Опис и главни функции. Министерството за труд и социјална политика е буџетска институција која ги врши работите од областа на вработувањето и професионалната обука, развој на политиките на плати, социјална заштита и детска заштита, заштита на невработените лица и системот на пензиско инвалидско-осигурување; утврдува стратегии и политики на развој; и подготвува законски и подзаконски акти во оваа област.

Постигнати резултати во 2004. Во текот на 2004 година Министерството ги постигна се следните резултати: извршена е измена и дополнување на законски и подзаконски акти од областа на работните односи, социјалната и детска заштита во насока на системско подобрување на политиките од овие области и нивно приспособување кон европските стандарди; институционално зајакнување на грижата за социјално исклучени лица; зголемен инспекциски надзор на примената на законите од областа на работното законодавство и заштита при работа; поголема контрола врз користењето на средствата за остварување на правата од социјална заштита и нивно насочување кон најзагрозените категории на населението; донесена Национална стратегија за Ромите.

Приоритети и цели за 2005. Основна цел на Министерството за труд и социјална политика во 2005 година е обезбедување на одржлив систем на социјална заштита во насока на намалување на сиромаштијата и отпочнување на реформата на пензискиот систем. За таа цел Министерството ги утврди следниве приоритети: заштита на најсиромашните групи на населението со највисок ризик во општеството, намалување на сиромаштијата и превентиви од социјални исклучувања; зголемување на вработеноста, превенција од долгорочна невработеност и заштита на невработените, со цел подигање на животниот стандард на населението; развој и реформа на системот на социјална заштита и пензиско инвалидско-осигурување; успешно отпочнување на пензиската реформа; и зголемување на ефикасноста и успешноста во функционирањето на Министерството и органите во состав.

Програми за 2005 година (опис и цели). Со буџетот на Министерството за 2005 година е планирана една буџетска програма 1 - *Администрација*, која ги опфаќа општите административни активности кои се во функција на остварување на законски утврдените надлежности; креирање на политики и стратегиите на развој и предлагање на системски решенија; обезбедување на услови за ефикасна реализација на политиките и реформите во областа на социјалната заштита, вработувањето и платите; измени и дополнување на законските и подзаконските акти и приспособување кон европските стандарди, институционално зајакнување на грижата за социјални случаи, поголем инспекциски надзор на примената на прописите од работно законодавство и контрола врз користењето на социјалните надоместоци.

Исто така, во рамките на оваа програма Министерството ќе реализира и капитален проект за реконструкција на деловните згради во состав на ова министерство и подрачните единици, со цел подобрување на условите за работа и поуспешно извршување на дејноста во органите во состав на министерството и во подрачните единици.

15010 Општествена заштита на деца

(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
1.657.527

Опис и главни функции. Основните функции на дејноста Општествена заштита на деца се во насока на остварувањето на соодветна заштита на деца, чие финансирање и системско уредување е во надлежност на Министерството за труд и социјална политика.

Постигнати резултати во 2004. Реализираните активности во текот на 2004 година придонесоа за постигнување на следните резултати: извршена е измена и дополнување на законот и на подзаконски акти од областа на детската заштита во насока на системско подобрување на политиките од овие области; децентрализација на јавните установи на деца-детски градинки и трансформација (приватизација) на детските одморалишта; извршено е институционално зајакнување на грижата и воспитувањето на децата и одморот и рекреацијата.

Приоритети и цели за 2005. Основната цел на дејноста за заштита на децата во текот на 2005 година е обезбедување на услови за оптимален опфат на деца преку целосно и рационално искористување на кадровските, просторните и други ресурси како и развој на нови програми за дејноста со различно траење и чинење. Поради тоа, за тековната година се утврдени следниве приоритети: спроведување на законските одредби во насока на децентрализација на јавните установи-детски градинки со почитување на утврдена динамика и рокови како и реализација на процесот на дивестирање-одвојување на несудбените функции, како можност за приватизација на детските одморалишта; обезбедување на средства за финансирање на дејноста згрижување и воспитување на деца во јавните установи за деца и навремена исплата на надоместоците по оваа основа.

Програми за 2005 година (опис и цели). Во рамки на буџетот за општествена заштита на деца за 2005 година предвидени се две буџетски програми:

Програма 2 - Општествена заштита на деца. Оваа програма ја опфаќа дејноста на детските градинки и детските одморалишта за згрижување и воспитување на деца и рекреација на децата како дејности од јавен интерес. Активностите во рамките на програмата се организирани во јавните установи за деца-детски градинки и детските одморалишта и мрежата на овие установи се состои од 51 детска градинка и 5 детски одморалишта, наменски градени и опремени со потребни хигиенски и технички услови. Развојот на дејноста заштита на деца и одмор и рекреација се обезбедува врз основа на програма за развој, а средствата за работа се обезбедуваат врз основа на годишна програма за работа, во која се содржани видот, содржината, квалитетот и цената на услугата. Основните цели на овие активности се обезбедување на услови за згрижување и одмор и рекреација на децата, како и одржување на објектите на јавните установи за деца согласно со утврдените технички стандарди.

Во рамките на оваа програма е предвидено и финансирање на капитален проект за реконструкција и опремување на детски градинки (изградба на коси кровови, изведба на канализациони мрежи, парно греење и друго), со цел подобрување на условите за згрижување и воспитување на децата и поголем опфат на децата од претшколска возраст.

Програма 3 - Надоместоци по основа на детска заштита. Оваа програма ги опфаќа надоместоците по основа на детска заштита, односно правата по основа на детска заштита кои се обезбедуваат согласно со Законот за заштита на деца, и тоа: детски додаток, кој се остварува во зависност од возраста на детето; посебен додаток за деца со специфични потреби кои имаат пречки во интелектуалниот или телесниот развој до 26 годишна возраст; и помош за новороденче, како паричен надоместок за прво новородено дете. Основни цели на оваа програма се редовно и навремено остварување на правата за заштита на децата; подобрување на таргетирањето на корисниците на детски додатоци; довршување на трансфер на правата кои ќе остваруваат преку службите за заштита на деца во центрите за социјална работа, како првостепени органи.

15020 Социјална заштита

(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
16.477.412

Опис и главни функции. Главните функции на дејноста за социјална заштита се во врска со остварувањето на социјалната заштита, финансирањето на социјалните надоместоци. Системското уредување на дејноста е во надлежност на Министерството за труд и социјална политика.

Постигнати резултати во 2004. Во текот на 2004 година се постигнати следните резултати во рамки на дејноста: извршена е измена и дополнување на Законот за социјална заштита и на подзаконските акти од оваа област со цел системско подобрување на политиките во оваа област и децентрализација на старските домови; и подобро е администрирањето и таргетирањето на социјалните надоместоци кон оние лица на кои овие надоместоци им се реално потребни.

Приоритети и цели за 2005. Основни цели во областа на социјалната заштита за 2005 година се: обезбедување на одржлив систем на социјална заштита и подобрување на статусот на социјално загрозеното население преку нивно активно ангажирање на пазарот на трудот. Поради ова, за тековната 2005 година е планирано спроведување на законските одредби во насока на децентрализација на старските домови во рамките на утврдените рокови; и обезбедување на средства за финансирање на дејноста и навремено исплатување на правата на корисниците на социјални надоместоци.

Програми за 2005 година (опис и цели). Со буџетот за 2005 година се планирани две буџетски програми во областа на социјалната заштита:

Програма 2- Социјална заштита. Оваа програма ја опфаќа функцијата на сите јавни установи за социјална заштита-центри за социјална работа и установи за социјална заштита, кои вршат згрижување на лица со социјален ризик. Активностите на оваа програма имаат за цел да обезбедат услови за згрижување на лицата со социјален ризик и одржување на објектите на јавните установи за социјална заштита согласно со утврдените стандарди.

Во рамките на овие активности е и реализација на програмата за **социјална заштита на загрозеното население која** ги опфаќа паричните примања (кои произлегуваат од Законот за социјална заштита, согласно со Програмата за развој на социјална заштита за 2005 година, како и соодветните подзаконските акти) и тоа: *социјална парична помош*: надоместок кој го користат лица способни за работа но социјално необезбедени, чии вкупни примања претставуваат 65% од релативната линија на сиромаштија. Во 2005 година се очекува ова право да го користат 66.000 домаќинства поради процесот на трансформација и структурните реформи; *постојана парична помош*: надоместок кој го користат лица неспособни за работа и социјално необезбедени; *помош и нега од друго лице*: надоместок кој го користи лице кое не е способно за извршување на основните животни потреби. Во 2005 бројот на корисниците на ова право ќе изнесува околу 20.000 корисници, поради стареење на населението и пораст на ризичните групи на населението; *едонкратна парична помош*: која се доделува на лица или семејства кои се нашле во положба на социјален ризик (преку 2500 лица и домаќинства); *скратено работно време* (просечно 46 лица); *корисници на здравствена заштита*: (5.500 лица) и *надомест за семејства чиј единствен хранител е на отслужување во АРМ* (65 корисници-семејства). Во текот на 2005 година активностите ќе бидат во функција на навремена исплата на правата на социјални надоместоци; подобрување на таргетирањето на социјалните надоместоци; преземање на активности за работно ангажирање на корисниците на социјални надоместоци и нивно вклучување во јавни работи.

Исто така, во оваа програма се опфатени и активностите за :

-Заштита на цивилни и воени инвалиди што подразбира исплата на надоместоците за цивилна инвалиднина и паричен надоместок за помош и нега по основа на цивилна инвалиднина, согласно со Законот за цивилни инвалиди од војната, како и инвалидните и другите надоместоци на воените инвалиди и членовите на нивните семејства и материјалното обезбедување на учесниците во НОБ. Основните цели на овие активности се редовно и навремено остварување на правата по основа на надоместок на цивилните и воените инвалиди и обезбедување на здравствена заштита, ортопедски помагала, банско и климатско лекување и други права на овие корисници.

-Згрижување на стари лица- подразбира активности за згрижувањето на стари лица во четири старски домови (Прилеп, Куманово, Битола и Скопје), и обезбедување на соодветни услови за згрижување на старите лица и пренесување на овие надлежностите на локално ниво со почитување на утврдена динамика и рокови.

-Згрижување со вонинституционална и институционална заштита. Оваа програма ги опфаќа функциите на установите поврзани со згрижување на децата без родители и родителска грижа, децата и младинците со воспитно-социјални проблеми и асоцијално однесување за кое е изречена мерка засилен надзор од институцијата, згрижување на лицата со пречки во физичкиот и психичкиот развој, дневното и

привременото згрижување и на лицата во социјален ризик (жртви на семејно насилство, деца на улица-улични деца, деца со попреченост во развојот, бездомници, лица кои злоупотребуваат дроги и други психотропни супстанции и други лица). Во 2004 година отворени се 2 дневни центри за деца со попреченост, 2 центри за зависници, 1 центар за деца на улица и 4 центри за жртви на семејно насилство. Во 2005 година се планира отворање на 15 нови центри од сите овие категории на граѓани и за бездомни лица.

-Згрижување на азиланти и внатрешно раселени лица - овие активности произлегуваат од Законот за азил и привремена заштита според со кој се згрижуваат азиланти во прифатен центар (кој е во фаза на градба и истиот ќе биде ставен во функција во мај 2005 година) и исплата на парична помош и здравствена заштита на признатите бегалци во периодот на очекување на правото на азил. Основни цели на оваа потпрограма се згрижување на бегалците со стекнато право на азил, како и сигурно враќање на внатрешно раселените лица во своите домови.

Во рамките на програмата ќе се врши реконструкција на социјалните установи и социјалните центри со цел создавање на подобри услови за функционирање на дејноста, како и подобрување на условите за згрижување на лицата со посебни пречки во социјалните установи.

Програма 3-Поддршка на социјални фондови. Во рамките на оваа програма се обезбедуваат средства за покривање на дефицитот и редовните законски обврски (вклучително и ретроактивната исплата на пензиите) на Фондот за пензиско и инвалидско осигурување и покривање на дефицитот (вклучително и обврските согласно со програмата за 25-те загубари) на Агенцијата за вработување. Основни цели на оваа потпрограма е обезбедување на услови за навремена исплата на пензиите и надоместокот за невработеност.

16001 Министерство за образование и наука

(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
12.936.436

Опис и главни функции. Министерството за образование и наука ги врши работите што се однесуваат на: воспитанието и образованието од сите видови и степени; организацијата, финансирањето, развојот и унапредувањето на воспитанието, образованието и науката; воспитанието и образованието на децата со посебни потреби и децата на нашите работници на привремена работа и престој во странство; верификацијата на струките и профилите во образованието; ученичкиот и студентскиот стандард; технолошкиот развој, информатиката и техничката култура; информациониот систем; меѓународната научно-техничка соработка; надзорот од негова надлежност и врши други работи утврдени со закон.

Постигнати резултати во 2004. Позначајни резултати кои Министерството за образование и наука ги има остварено во 2004 година се унапредување на наставно-научниот процес и подобрување на инфраструктурата на образовните објекти.

Приоритети и цели за 2005. Активностите на Министерството за образование и наука во текот на оваа година ќе бидат насочени кон успешно спроведување на модернизација на образовниот процес во насока на примена на европските стандарди во дејноста на образованието и науката и изменување и дополнувања на наставно-научните планови и програми, со цел квалитативно подобрување на воспитно-образовниот процес.

Програми за 2005 година (опис и цели). Буџетот на Министерството за образование и наука ќе се реализира преку следните програми:

Програма 1 - Администрација. Оваа програма претставува административна и логистичка поддршка на активностите во одделните дејности на образованието и науката. Основна цел е обезбедување услови за успешно извршување на дејностите од образованието и науката, согласно со постојните закони и подзаконски прописи.

Програма 2 - Основно образование. Основното образование се остварува согласно со Законот за основно образование и подзаконските акти кои произлегуваат од истиот и ја опфаќа дејноста на основното образование како дел од единствениот воспитно-образовен систем. Се остварува во основните училишта и го опфаќа образованието на деца до 15 години, деца со посебни потреби и дополнително образование за возрасни. Во 2005 година, со цел создавање на подобра инфраструктура за реализација на дејноста основно образование, во рамките на оваа програма ќе се реализираат проекти за изградба на нови училишни објекти согласно со Програмата за инвестиции во основно образование и проекти за реконструкција на постојните училишни објекти во кои се остварува образовниот процес. Основни цели на оваа програма се обезбедување на квалитетно и непречено одвивање на воспитно-образовниот процес и реализација на предвидените реформи во оваа дејност.

Програма 3 - Средно образование. Активностите на оваа програма се реализираат согласно со Законот за средното образование со кој се уредува организацијата, функционирањето и управувањето во средното образование, како дел од системот на воспитанието и образованието. Дејноста се остварува преку планови и програми за средно образование и се остварува во јавни, приватни и државни средни училишта. Во 2005 година, со цел создавање на подобра инфраструктура за реализација на дејноста средно образование, ќе се реализира проект за изградба, опремување и пуштање во употреба на училишни објекти и проект за реконструкција на постојните училишни згради. Основни цели на оваа програма се реализација на започнатите реформи во гимназиското и стручното образование и спроведување на Програмата за државна матура во средните училишта и институционално зајакнување преку донесување на нови законски и подзаконски акти;

Програма 4 - Високо образование. Оваа програма ги опфаќа активностите со кои согласно со Законот за високо образование се уредуваат условите и постапката за основање, финансирање и престанок на високо образовните установи и се утврдуваат условите за организација, управување, развој и за вршење на високо-образовна дејност. Во текот на 2005 година, се планирани активности за изградба на нови објекти, како и активности за доградба и реконструкција на постојни високо-образовни објекти. Основните цели на оваа буџетска програма се донесување на подзаконските акти согласно со Законот за високото образование, а во врска со мерките и критериумите за финансирање на дејноста високо образование и унапредување на дејноста во насока на усогласување со меѓународните стандарди.

Програма 5 - Ученички стандард. Ученичкиот стандард е организирана дејност преку која се овозможуваат и остваруваат материјални и други услови за образование на учениците. Оваа програма ги опфаќа активностите за обезбедување на сместување, исхрана, здравствена заштита, учебници, превоз, стипендии за талентирани ученици, како и задоволување на работните, културните, воспитно - образовните, информативните, спортско - рекреативните и другите заеднички потреби на учениците. Со цел обезбедување на подобри услови за сместување и исхрана на учениците кои се сместени во ученичките домови, во текот на 2005 година се планирани активности за реализација на проект за реконструкција на ученички домови. Цел на оваа програма е унапредување и подобрување на ученичкиот стандард.

Програма 6 - Студентски стандард. Студентскиот стандард е организирана дејност преку која се овозможуваат и остваруваат материјални и други услови за образование на студентите. Оваа програма ги опфаќа активностите за обезбедување на сместување, исхрана, здравствена заштита, учебници, превоз, стипендии и кредити, како и задоволување на работните, културните, воспитно - образовните, информативните, спортско - рекреативните и другите заеднички потреби на студентите. Со цел обезбедување на подобри услови за сместување и исхрана на студентите кои се сместени во студентските домови, во текот на 2005 година се планира проект за реконструкција на студентските домови. Основна цел на оваа програма е унапредување и подобрување на студентскиот стандард.

Програма 7 - Наука. Програмата Наука претставува административна и логистичка поддршка на активностите во научно - истражувачката дејност и се остварува во согласност со Законот за научно - истражувачка дејност, Законот за поттикнување и помагање на техничката култура, Законот за поттикнување и помагање на технолошкиот развој и подзаконските акти - Правилникот за утврдување на условите и критериумите за доделување на средства за реализација на годишните програми за работа и развој на јавните научни установи и Правилникот за утврдување на условите и критериумите за доделување на средства за реализација на научно - истражувачка дејност во Република Македонија. Таа ги опфаќа активностите во врска со: системот, начелата, јавниот интерес, облиците на организирањето и управувањето во научно - истражувачка дејност, начините на поттикнувањето и помагањето на развојот на научно - истражувачка дејност, научно - истражувачките кадри и други прашања од интерес за научно - истражувачката дејност. Научно - истражувачката дејност опфаќа научни истражувања, оспособување и усовршување на кадри за научно - истражувачка работа и научно - истражувачка инфраструктура. Основни цели на оваа програма се: развој и зголемување на конкурентноста и ефикасноста во научно - истражувачката дејност во функција на активирање на постојните и стимулирање на нови производни процеси и програми, заради создавање услови за подобрување на економската состојба во државата и мотивирање на создавање на научно - истражувачки кадар преку изнаоѓање на дополнителни извори за финансирање на стипендиите за студентите на постдипломските студии.

Програма 8 - Научни институти. Оваа програма ги опфаќа активностите на научните институти кои својата дејност ја извршуваат согласно со Законот за научно - истражувачка дејност. Научните институти се занимаваат со научно истражување кое претставува систематски организирана творечка активност чии резултати содржат во себе изворност или новина насочена кон проширување на вкупните знаења и унапредување на науката. Заради подобрување на научно - истражувачката инфраструктура во функција на остварување на научните истражувања од јавен интерес, во 2005 година се планирани активности за реконструкција на постојните објекти на научните институти. Цел на оваа програма е развој на научно - истражувачката дејност од јавен интерес.

16002 Биро за развој на образованието

(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
96.806

Опис и главни функции. Бирото за развој на образованието врши стручна дејност која се состои во: изготвување на концепции за промени на предучилишното, основното и средното образование и воспитание во Република Македонија, изработка на наставни планови и програми и други стручни документи за воспитно-образовната дејност на установите за предучилишното, основното и средното образование и воспитание, ученичките домови, стручно педагошко усовршување на раководниот и наставно - воспитниот кадар на овие установи, следење и вреднување на резултатите од воспитно - образовната работа на училиштата, проучување и истражување на одделни воспитно-образовни проблеми, подготовка и издавање на дидактичко-методска и друга педагошка прирачна литература за наставниот кадар, стручен надзор во воспитно-образовните институции, како и други стручно-научни задачи поврзани со унапредувањето на воспитно-образовната дејност.

Постигнати резултати во 2004. Во текот на 2004 година е постигнато унапредување на воспитно-образовниот процес и усогласување со светските тенденции во оваа дејност.

Приоритети и цели за 2005. Цел на Бирото за развој на образованието за 2005 година е подобрување на квалитетот на образовниот процес преку подобрување на наставно - научните програми и стручно педагошко усовршување на раководниот и наставно - воспитниот кадар.

Програми за 2005 година (опис и цели). Буџетот на Бирото за развој на образованието ќе се реализира преку следните програми:

Програма 1 - Администрација, претставува административна и логистичка поддршка на активностите во надлежност на Бирото за развој на образованието.

Програма 2 - Развој и подготовка на наставни програми. Во рамките на оваа програма се реализира стручна и педагошка работа за изготвување на испитни програми за матурските испити во гимназиското и во средното стручно образование, изработка на анализата за наставните планови и програми од прво до осмо одделение и издавањето на дидактичко - методска литература која е неопходна за примена на иновациите во наставата во предучилишното, основното и средното образование и воспитание. Овие активности имаат за цел осовременување на образовниот процес преку иновирање на наставните планови и програми стручно педагошко усовршување на раководниот и наставно - воспитниот кадар.

16101 Агенција за млади и спорт

(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
188.695

Опис и главни функции. Агенцијата за млади и спорт е буџетска институција која ги извршува следните активности: ги следи спортските и спортско - рекреативните активности во областа на спортот, развојот на масовниот и врвниот спорт во државата; води грижа за статусот на младите; ги помага различните облици на организирање на младите; врши работи што се однесуваат на грижата за психофизичкиот развој на младите и нивна заштита од болести на зависности, проституција, криминал и други социопатолошки појави.

Постигнати резултати во 2004. Агенцијата за млади и спорт во текот на 2004 година ги има постигнато следните резултати: реализација на националниот систем на натпревари во 1, 2, и 3 степен на натпревување; реализација на меѓународните програми на националните спортски федерации со учество на регионални, европски и светски првенства; остварено учество на Летните Олимписки игри во Атина и Параолимписките игри во Атина; одржани се традиционалните меѓународни натпревари во Република Македонија; завршен е процесот на креирање на Националната стратегија за млади на Република Македонија и нејзино усвојување од страна на Собранието на Република Македонија и друго.

Приоритети и цели за 2005. Агенцијата за млади и спорт во 2005 година ги планира следните приоритетни активности: реализација на националниот систем на натпревари во 1, 2 и 3 степен на натпреварување; реализација на меѓународната програма на националните спортски федерации; успешно поставување на основи за организирање на масовните спортски и спортско-рекреативни активности на локалната самоуправа; имплементација на сегменти од Националната стратегија за млади на Република Македонија, утврдени во Акциониот план како приоритети за 2005 година; усвојување на Закон за волонтерска работа и реализација на програмите за промоција на здрави животни стилови и интегрирање на младите со посебни потреби во општествениот живот.

Програми за 2005 година (опис и цели). Буџетот на Агенцијата за млади и спорт ги планира следните програми:

Програма 2 - Спорт. Оваа програма со своите активности партиципира во реализацијата на програмите и активности на националните спортски федерации и на дел од спортските здруженија кои оствариле право да настапуваат во националниот систем на натпревари. Спроведувањето на овие активности е во насока на реализација на следните позначајни цели: поддршка на националните спортски федерации; поддршка на општински спортски сојузи и Сојузот на спортови на Град Скопје; партиципација во реализација на националниот систем на натпревари во националните спортски федерации, за сите возрастни категории: деца, млади и сениори, во машка и женска конкуренција; поддршка на програмите на националните спортски федерации за организирање на натпреварите во И и ИИ степен на натпревари; поддршка во обезбедување на услови за тренинг и натпревари на спортистите од Република Македонија; и поддршка на стручните лица вклучени во реализација на тренажниот процес и натпреварите (тренери, лекари, физиотерапевти, судии и др.).

Програма 3 - Млади. Во рамките на оваа програма се реализираат активности за подигање на грижата за психофизичкиот развој на младите, нивната заштита од болести на зависност, како и развој на механизмите преку кои таквата грижа може да се реализира, како и реализација на проекти за промоција на здрави животни стилови и интегрирање на младите со посебни потреби во општествениот живот, афирмација на младинска политика и развој на младите.

Програма 4 - Меѓународни активности за спорт и млади. Оваа програма ги поддржува меѓународните активности за спорт и млади, главно преку организирање на меѓународни натпревари и традиционални меѓународни натпревари во Република Македонија, стипендирање на врвните спортисти согласно со закон и со Правилникот за категоризација на спортистите од Република Македонија.

18001 Министерство за култура

(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
348.700

Опис и главни функции. Министерството за култура извршува активности од областа на: литературата и издавачката дејност; филмската и драмската дејност; музичката, музичко-сценската дејност и дејности на домовите на културата; визуелната и ликовната уметност; архитектурата и галериската дејност; библиотечната дејност; музејската и кинотечната дејност; недвижното културно наследство и врши други активности во согласност со постојната регулативата во Република Македонија.

Постигнати резултати во 2004. Министерството за култура во текот на 2004 година ги има постигнато следните резултати: донесена е Националната програма за културата за периодот од 2004 до 2008 година; изготвени се Законот за музеи, Законот за библиотеки и Законот за меморијалните споменици и спомен-обележја; и извршени се подготвителни активности за реализација на процесот на децентрализација.

Приоритети и цели за 2005. Активностите на Министерството за култура во 2005 година ќе бидат главно насочени кон реализација на активности за: интегрирање на ЕУ-ВЕБ портал за остварување и заштита на авторското право и сродните права со цел да се зајакне борбата против организиранот криминал и корупцијата и кон динамизирање на стопанскиот развој; изготвување физибилити студија за оштетените културно-историски споменици за време на конфликтот 2001 година; реализација на Националната програма за културата за периодот од 2004 до 2008 година.

Програми за 2005 година (опис и цели). Буџетот на Министерството за култура ги поддржува следните програми:

Програма 1 - Администрација. Оваа програма опфаќа реализација на општи активности од областа на културата. Воедно, во рамки на оваа програма е опфатен и проектот за реконструкција на спомениците на културата кој предвидува реализација на нови два циклуса за асоцијативните и грантови за заедниците во петнаесетте општини; реализација на под-проекти (грантови) од приоритетната листа на Министерството за култура - втор циклус; како и финализација на компјутерска база на податоци за културното наследство. Цели на овие активности се ефикасно извршување на активностите од областа на културата, искористување на културното наследство, реактивирање на старите занаети и развој на културниот туризам, со што ќе се зголеми социо-економскиот развој и ќе се намали сиромаштијата на општините во Република Македонија. Во рамки на оваа програма се планира доизградба на Меморијалниот центар АСНОМ во с.Пелинце, Куманово.

Програма 2 - Управа за заштита на културното наследство. Управата за заштита на културното наследство е надлежна за вршење на управните и одредени стручни и други работи од областа на заштитата на културното наследство. Основни цели на оваа програма се: воспоставување на централна евиденција, посебни национални инвентари, национален регистар и информативен систем за културното наследство на Република Македонија, ревалоризација на постојни споменици на културата и нивно прогласување; превенција од противправни дејствија во врска со културното наследство; вршење на инспекциски надзор; развивање на протекторската свест и ширење на познавањето на националните и меѓународните прописи за заштита на културното наследство и воспоставување меѓународна соработка и реализација на одобрени апликации и програми (УНЕСКО, Совет на Европа и др.).

18010 Финансирање на дејности од областа на културата

(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
1.939.388

Опис и главни функции. Финансирање на дејности од областа на културата ги поддржува програмите на установите од областа на културата во библиотечната дејност, филмската дејност, сценско-уметничката дејност, заштитата на спомениците на културата, ликовната и музејската дејност и културно-уметничките манифестации.

Постигнати резултати во 2004. Во текот на 2004 година реализирани се започнатите инвестициони зафати од 2003 година како што се: реконструкција на покривот на Домот на културата од Битола, реконструкција и доградба на објектот на Ансамблот "Танец", делумна реконструкција на Националната галерија со кинотечна дејност, довршување на санацијата на покривот на Македонскиот народен театар, реконструкција и адаптација на хорско-оркестарската сала во Македонскиот народен театар, реконструкција и адаптација на фризерскиот салон и гардеробите во Драмскиот театар.

Приоритети и цели за 2005. Активностите во 2005 година главно ќе бидат насочени кон реализација на повеќе капитални приоритетни проекти: довршување на Националната галерија со кинотечна дејност (Унескова куќа); реконструкција и адаптација на значително руинираните објекти на установите; и набавка на нова информатичка, видео и друга опрема, што е во функција на осовременување на процесот на работењето на установите. Основна цел за реализација на овие активности е создавање на подобри услови за непречено работење на установите.

Програми за 2005 година (опис и цели). Активностите на буџетскиот корисник Финансирање на дејностите од областа на културата, ќе се реализираат преку следните програми:

Програма 1 - Издавачка дејност. Издавачката дејност согласно со Законот за културата е издавање публикации со уметничка, научна и образовна содржина во книжен и електронски облик во доволен број примероци што се умножуваат со печатење, пресликување, копирање или на друг начин, доколку се наменети за јавноста. Преку програмата за издавачка дејност се финансираат програми на национални установи и проекти од национален интерес. Цели на оваа програма се: поддршка и поттикнување на книжевното творештво со високи вредности од македонски автори на македонски јазик и на јазиците на

заедниците, преводна литература, финансирање на дела од исклучителна културна вредност (монографии, хрестоматии и речници), истражувачки проекти, електронско издаваштво, стимулирање на млади автори и поддршка на списанијата од областа на уметноста и литературата.

Програма 2 - Библиотекарство. Со оваа програма се поддржува програмата на националните установи за библиотечна дејност, која се изразува преку проекти за вршење на одделни работи во дејноста на установата. Исто така, преку оваа програма се обезбедуваат услови за користење и за научно и стручно проучување на библиотечниот фонд, се издаваат стручни публикации и друг информативен материјал, се заштитува националната книжна продукција и публикации и тоа на: задолжителниот примерок, старите ракописи, старопечатени и ретки книги и репрографија на библиотечниот материјал.

Програма 3 - Филмска дејност. Филмската дејност согласно со Законот за културата е дејност за продукција на аудиовизуелно дело, уметничко дело изразено во вид на поврзани подвижни слики, со или без тон, без оглед на видот на носачот што ги содржи. Во Република Македонија единствена установа од оваа област (филмски продуцент) е Вардар филм, кој според моделите на европските филмски центри се трансформира во Филмски центар на Македонија. Активностите кои се извршуваат во рамките на оваа програма имаат за цел да обезбедат континуитет во продукција на најмалку 2 играни филма годишно, неколку документирани, кратки и анимирани филмови, како и континуитет во обезбедувањето поддршка на копродукциски проекти, кратка и документарна продукција на млади автори и дебитанти, презентација на македонската продукција на фестивали од висока категорија и развој на квалитетни филмски проекти.

Програма 4 - Музичка и сценско-уметничка дејност. Музичка и сценско уметничка дејност според Законот за културата претставува подготвување и јавно изведување на музички, драмски, оперски, балетски, танцови, куклени и други уметнички дела, народни песни и игри и дела од фолклорот, како и дејности на домовите на култура и центрите за културата. Со оглед на тоа што со оваа програма се поддржуваат различни проекти, македонски прайзведби, изведби или реализација на трајни записи и на значајни дела од симфониската, камерната, оперската, балетската или ораториумската литература, симфониски концерти, театарски претстави, хорски ансамбли и мандолински оркестри, танцови и играорни групи, негување на македонскиот фолкор и друго, основна цел е да се создадат услови за стимулирање афирмација на ова творештво. Во рамки на оваа програма во 2005 година ќе се извршуваат активности врзани со изградба на нови објекти на Турската драма, Театарот во Скопје (Нов театар идентичен на стариот театар), Велешкиот театар, како и активности врзани со реконструкција и санација на покриви, на веќе постојните објекти.

Програма 5 - Заштита на културното наследство. Во рамки на оваа програма се спроведуваат активностите за заштитата на недвижното културно наследство, се вршат конзерваторски истражувања и се изработуваат конзерваторски проекти, изработка на елаборати за валоризација и ревалоризација на недвижните добра и друго, согласно со Законот за заштита на културното наследство. Во рамки на оваа програма во 2005 година се планираат активности за реконструкција на објекти, санација на покриви, молерофарбарски работи и замена на дотраени инсталации. Цели на оваа програма се заштитата на недвижното културно наследство, обезбедување на услови за понатамошно истражување, конзервација, презентација и чување на недвижните добра.

Програма 6 - Ликовна и галериска дејност. Галериската дејност во смисла на Законот за културата е организирање и јавно изложување на оригинални или примероци на дела од ликовната и применетата уметност, оригинали на книжевни или музички дела, други уметнички предмети, фотографски дела и дела создадени во постапка слична на фотографската. Оваа програма ги поддржува активностите за реализација на програмата на националните установи и проектите од национален интерес на уметници, самостојни уметници, општински-градски и приватни установи, други правни и физички лица. Основни цели на оваа програма се: поддршка и создавање услови за презентација на врвни дострели од ликовното творештво, без оглед на тоа дали носителот на проектот е установа, здружение, асоцијација или поединец; поддршка на проекти кои имаат поголемо влијание врз развојот на современата македонска ликовна уметност, презентација на ретроспективно-монографски и јубилејни изложби, поддршка на млади автори, истражувања и експерименти во визуелните уметности и друго.

Програма 7 - Културно уметнички манифестации. Во програмата за културно уметнички манифестации се поддржуваат проекти за фестивали и манифестации кои во своите програми понудуваат квалитетна презентација на уметнички и на технички план. Воедно, се поддржуваат врвни манифестации на аматеризмот и манифестации кои се од значење за културниот развој на државата и кои имаат меѓународен карактер. Во рамките на оваа дејност се поддржуваат програми на национални установи, Охридско лето и Струшки вечери на поезијата. Цел на оваа програма е поддршка на најзначајните манифестации во државата, кои, пред сè, имаат меѓународен карактер, како Охридско лето, Струшки вечери на поезијата, Мајски оперски вечери, Семинарот за македонски јазик, Фестивал Пеце Атанасовски, ПЕН конференцијата, Младински отворен театар, Фестивалот на филмска камера и други.

Програма 8 - Музејска и кинотечна дејност. Со оваа програма се поддржуваат програмата на националните установи за музејска дејност и програмата на Кинотеката на Република Македонија, пред сè, проекти за прибавување на музејски материјал и предмети, чување, евиденција и документација, ревизија и презентација на музејскиот материјал. Воедно, се поддржуваат и проекти за заштита, чување и презентација на филмското наследство, истражувачката дејност и издавање на филмолошка литература. Во 2005 година, во рамки на оваа програма се планираат активности за реконструкција на објектите, санација на покриви, молерофарбарски работи, замена на дотраени инсталации, при што посебен акцент се става на довршување на преадаптацијата на Унесковата кука на уметностите во Национална галерија со кинотечна дејност. Цели на оваа програма се поддршка на проекти за прибирање, чување, евиденција, документација и ревизија на музејскиот материјал, поддршка на откупот и збогатување на музејскиот материјал, поддршка на проекти за истражување, прибирање и откуп на филмови од домашни филмска продукција, обработка, чување и заштита на филмското наследство, збогатување на кинотечниот фонд на Кинотеката на Република Македонија.

Програма 9 - Меѓународна соработка, ги поддржува програмите на националните установи и проектите кои се од национален интерес. Со оваа програма се поддржуваат проекти кои ги презентираат врвните домашни културни вредности, кои ја стимулираат и унапредуваат регионалната и меѓународната соработка. Воедно, со оваа програмата се финансираат проекти од областа на културата на здруженија на граѓани, асоцијации, фондации и други организации од невладиниот сектор, со цел стимулирање на културен дијалог и културна размена преку иницијативи кои поттикнуваат и втемелуваат интегративни, заеднички културни вредности на локално, државно или меѓународно, особено регионално рамниште. Оваа програма поддржува и стручно усовршување на дефицитарни кадри и млади таленти.

19001 Министерство за здравство

(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
673.274

Опис и главни функции. Министерството за здравство ги врши работите од областа на здравството и здравствената заштита на населението, како надлежна институција за регулирање на односите во секторот здравство, утврдување на стратегиите, предлагањето на закони и подзаконски акти.

Постигнати резултати во 2004. Во текот на 2004 година институцијата ги постигна следниве резултати: подобрена е здравствената евиденција и пријавувањето на заразните болести; спречено е внесување на заразни болести во државата; донесена е инструкција за испитување на биолошка расположивост и биоквалитетност на лекови; намалена е матејналната смртност; и донесен е Законот за прекурсори.

Приоритети и цели за 2005. Основна цел на Министерството за 2005 година е обезбедување на повисоко ниво на здравје на населението, и повисок квалитет на здравствена заштита на најисплатлив начин. Во насока на остварување на оваа цел Министерството за здравство ги утврди следниве приоритети: побрзување и унапредување на здравствената состојба на населението преку зголемен опфат на имунизација на населението и воведување на нови видови вакцини; целосна опфатеност на населението со здравствено осигурување и подобрување на здравствената заштита во руралните подрачја; намалување на степенот на моратлитет во однос на приоритетните заболувања и намалување на стапката на морталитет кај доенчињата; поефикасен и подостапен систем за обезбедување на здравствена заштита на населението преку воспоставување на капицетет за планирање и следење на Фондот за здравствено осигурување; поквалитетни здравствени услуги насочени кон целосно задоволување на потребите на пациентите преку обезбедување на ефикасни и висококвалитетни лекајства; унапредување на здравствениот систем и негово приспособување со стандардите на ЕУ преку унапредување на координација на активностите поврзани со СТО, Патрнерство за мир и имплементација на одредбите на ССА.

Програми за 2005 година (опис и цели). Со буџетот на Министерството за здравство за 2005 година се планирани шест буџетски програми и тоа:

Програма 1 - Администрација. Оваа програма ги опфаќа општите административни активности кои се во функција на поддржување на реализацијата на здравствената политика, и материјално-финансиските и инвестициони тековни работи. Основна цел на овие активности е обезбедување услови за ефикасна реализација на политиките во здравството, изготвување на стратешки планови, соодветни законски и подзаконски акти, организациони и институционални активности и оптимално распоредување на ресурсите.

Програма 2 - Државен санитарен и здравствен инспекторат. Оваа програма ја опфаќа основната дејност на Државниот санитарен и здравствен инспекторат која се состои во спроведување и надзор на законските прописи кои ја регулираат заштитата од заразни болести, заштитата од јонизирачко зрачење и други штетни влијанија, надзор над отрови, контрола на објектите кои подлежат на санитарен надзор, со цел заштита на здравјето на населението; унапредување на санитарните услови во образовните, социјалните, и детски установи; создавање на соодветни услови за производство, промет и чување на отровни супстанции.

Програма 3 - Биро за лекови. Основните активности во оваа програма ја опфаќаат дејноста на Бирото за лекови како орган во состав на Министерството за здравство кој има надлежности во областа на производството, прометот и дистрибуцијата на лековите, помошните лековити средства, опојните дроги и отрови согласно со позитивните прописи; изготвува законски прописи од областа на лековите медицински помагала и води постапка за увоз - извоз; промет на лекови, опојни дроги и отрови и врши инспекциски надзор од оваа област. Основни цели на оваа програма се: усогласување на законската регулатива со Европското законодавство; зајакнување на легислативата за лекови; создавање на есенцијална листа на лекови, нејзино следење и ревидирање; како и издавање на Регистар за лекови.

Програма 4 - Дирекција за храна. Програмата ги вклучува активностите на Дирекцијата за храна како нов орган во Министерството за здравство, одговорен за инспекција и супервизија во комплексниот синџир на храната. Основна дејност на овој орган е усогласување на произведената и дистрибуирана храна со највисоките стандарди за безбедност и хигиена на храната, како и во согласност со кодексите за добра пракса, а основните цели на програмата се: заштита на населението од небезбедна и неквалитетна храна или каква било измама во одбележувањето на храната; обезбедување на здрава храна со висок квалитет; транспарентност во трговијата со храна; создавање на здрави навики во однос на исхраната; промовирање на јавно етикетирање; и подобрување на спроведување на Законите за храна.

Програма 5 - Здравствена заштита за превенција. Во оваа програма се вклучени активности за:

-Систематски прегледи на ученици и студенти - во рамките на оваа потпрограма ќе се реализираат систематски прегледи на неосигурени ученици и студенти и ќе се обезбедува партиципација за лабораториски прегледи за осигурени ученици и студенти, со цел навремено откривање на аномалии, деформитети и здравствени проблеми кај младата популација.

-Унапредување на крводарителството - во рамките на оваа потпрограма ќе се организираат и подготвуваат крводарителски акции и партиципација при користењето на здравствени услуги на дарители со над 10 крводарувања, со цел навремено обезбедување на доволни количини на единица крв за непречено спроведување на медицински зафати за кои истата е неопходна.

-Превентивна здравствена заштита - во рамките на оваа потпрограма ќе се организираат превентивни активности во епидемиолошката, санитарно- хигиенската и социјално-медицинската дејност, со цел обезбедување на сигурна здравствена превентивна состојба и обезбедување на стабилна епидемиолошка состојба во насока на спречување на појава на заразни болести предизвикани од несигурна вода, храна, загаден воздух и друго.

-Задолжителна имунизација на населението - во рамките на оваа потпрограма се обезбедуваат вакцини за континуирана имунизација на населението и дел од ваксините за вакцинација на епидемиолошки индикации, со цел постигнување на висок опфат со вакцинација на лица, и спречување на појава на заболувања и епидемии.

-Спречување и сузбивање на бруцелоза - во рамките на оваа потпрограма се изведуваат превентивни активности на неосигурените лица и теренски превентивни активности за спречување на појава на бруцелоза кај луѓето и партиципација за болничко лекување на осигурените лица заболени од оваа болест, со цел навремено откривање на заболени лица од бруцелоза, спречување на ширење на болеста и спречување на компликации.

-*Спречување на туберкулоза* - во рамките на оваа потпрограма се обезбедуваат превентивни активности за спречување на појавата на туберкулоза и рано откривање на истата, како и партиципација за лекување на осигурени лица заболени од туберкулоза, со цел спречување на појави и оневозможување на ширење на туберкулозата.

-*Заштита на населението од СИДА* - во рамките на оваа потпрограма се обезбедуваат трошоци за превентивни активности и обезбедување на партиципација на лекување на болни од СИДА, сида-тестови за ризични групи и здравствена едукација на луѓето, со цел спречување на појави и ширење на сидата, особено меѓу ризичните групи.

-*Здравствена заштита на деца и мајки* - Во рамките на оваа потпрограма се обезбедуваат трошоци за превентивни прегледи на неосигурени бремени мајки, оперативни и неоперативни породување, прегледи на деца и партиципација на осигурени мајки и деца до 1 годишна возраст, со цел навремена превентивна здравствена заштита на неосигурени мајки и деца.

-*Репродуктивно здравје* - во рамките на оваа потпрограма се обезбедуваат превентивни активности за навремено откривање на заболувања на репродуктивни органи кај жените, со цел навремено откривање на малигни заболувања на репродуктивните органи кај жената и спречување на компликации.

Програма 6 - Куративна здравствена заштита за превенција. Во рамки на оваа програма се вклучени следниве активности:

-*Здравствена заштита на лица со душевни растројства* - во рамките на оваа потпрограма се обезбедуваат трошоци за лекување на лица со душевни растројства, кои се на долготрајно лекување, како и партиципација на заболени осигурени лица, со цел за нивно навремено лекување.

-*Здравствена заштита од болести на зависности* - во рамките на оваа потпрограма се обезбедуваат трошоци за превентивни активности и лекување на лица зависници, како и партиципација за лекување на истите од наведените болести, со цел превенција на претежно младата популација од употреба на дроги, лекување и спречување на нивна зависност од употребувани дроги.

-*Здравствена заштита на болни кои се третираат со дијализа, обезбедување на лекови за трансплантација, обезбедување на цитостатици, инсулин, хормон за раст и лекување на болни од хемофилија* - во рамките на оваа потпрограма се обезбедуваат трошоци за неосигурени болни кои се третираат со дијализа, лекови за трансплантирани болни, цитостатици, инсулин, хормон за раст и лекување на болни од хемофилија, со цел навремено згрижување на неосигурени лица кои се третираат со дијализа обезбедување на лекови за трансплантирани болни, дијабетичари, малигни болни и заболени од хемофилија.

-*Здравствена заштита на одредени групи на населението кои не се здравствено осигурени* - во рамките на оваа потпрограма се обезбедуваат трошоци за здравствена заштита на неосигурени лица за одредени приоритетни болести, како и партиципација на осигурени лица за специјалистичко консултативно и болничко лекување за истите болести, со цел обезбедување на неопходна здравствена заштита на неосигурените лица, деца и стари лица над 65 години и заштита од одделни најтешки заболувања.

19101 Министерство за локална самоуправа

(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
145.413

Опис и главни функции. Министерството за локална самоуправа е буџетска институција која ги врши работите што се однесуваат на: реформа на локалната самоуправа; следење на развојот и предлагање мерки за унапредување на локалната самоуправа; следење на состојбата за територијалната поделба и развивање стандарди за големината, населението и потребите на единиците на локалната самоуправа; предлагање на системот, политиката, мерките и инструментите за остварување порамномерен регионален развој и за поттикнување на развојот на стопански недоволно развиените подрачја; остварување и користење на средствата наменети за стопански недоволно развиените подрачја; надзор од негова надлежност и врши други работи утврдени со закон.

Постигнати резултати во 2004. Во текот на 2004 година Министерството ги реализираше следниве активности: реализација на активности за спроведување на реформата на системот на локалната самоуправа; реализација на активности за исполнување на обврските на Министерството за локална самоуправа кои произлегуваат од одредбите на Рамковниот договор; донесување на Закон за финансирање на локалната самоуправа, Закон за измени и дополнувања на Законот за територијалната поделба и Закон за градот Скопје.

Приоритети и цели за 2005. Приоритети и цели на Министерството за локална самоуправа за 2005 година се: координирање и спроведување на процесот на децентрализација, односно трансфер на надлежностите од централно на локално ниво и постигнување на одржлив трансфер на надлежности; реформа на локалната самоуправа; заокружување на правната рамка за системот на локалната самоуправа на РМ; имплементација на активности од Стратегијата за имплементација на процесот на децентрализација со детално разработен Акционен план и опис на дејствија и активности за периодот 2004-2007; имплементација на активности од Стратегијата за комуникација за процесот на децентрализација во Република Македонија; потпишување на Меморандум за соработка за обука во локалната самоуправа со Агенцијата за државни службеници и ЗЕЛС; институционално зајакнување на општините за справување со новите надлежности и одговорности; развивање на соодветни механизми на надзор над локалната самоуправа; спроведување на активности за територијална реорганизација на локалната самоуправа; разработка на студија за рамномерен регионален развој; обезбедување на соодветни механизми за рамномерен регионален развој на државата; спроведување на нов делбен биланс и создавање на услови за непречено извршување на надлежностите; и друго.

Програми за 2005 година (опис и цели). Во буџетот на Министерството за 2005 година се планирани две буџетски програми:

Програма 1 - Администрација. Програмата ги опфаќа општите административни активности кои ја поддржуваат реализацијата на активностите за реформа на локалната самоуправа, следењето на развојот и предлагањето мерки за унапредување на локалната самоуправа, со цел обезбедување услови за ефикасно извршување на основните функции на Министерството. Во рамки на оваа програма е предвидена и реализација на капитален проект за изградба на објекти во ЕЛС со што ќе се изврши изградба и реконструкција на водоводи и фекални канализации во определени единици на локалната самоуправа, а со цел подобрување на комуналната инфраструктура (водоводи и фекални канализации) во определени единици на локалната самоуправа.

Програма 2 - Републички инспекторат. Програмата ги опфаќа активностите на Републичкиот инспекторат за правен надзор над актите на единиците на локалната самоуправа. Основна цел на оваа програма е развивање на соодветни механизми на надзор над актите на единиците на локалната самоуправа во согласност со Европската повелба за локална самоуправа.

19201 Агенција за иселеништво

(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
20.466

Опис и главни функции. Агенцијата за иселеништво е буџетска институција која извршува законски утврдени функции кои се однесуваат на подобрување на положбата и правата на македонските иселеници; помагањето на нивниот културен развој и унапредувањето на врските со нив и со нивните организации; запознавањето на иселениците со состојбата во Република Македонија; создавањето услови за враќање на иселениците во Република Македонија; создавањето услови за вклучување на иселениците во јавниот и во економскиот живот на Република Македонија и врши и други работи утврдени со закон.

Постигнати резултати во 2004. Во текот на 2004 година Агенцијата за иселеништво постигна значајни резултати во однос на: реализација на директни контакти со иселениците и зајакнување на меѓусебната соработка; зголемување на фондот на книги во библиотеките на иселеничките клубови; афирмација на ликовни уметници-иселеници од Република Македонија; публикација на книги, брошури и друг пропаганден материјал за животот и организираноста на иселениците.

Приоритети и цели за 2005. Во текот на 2005 година Агенцијата планира преземање на активности за понатамошно подобрување на меѓусебната комуникација и соработка со иселеничките здруженија, клубови и асоцијации; отворање на културно-информативни центри во средините каде што има поголем број на иселеници; активирање на ревијата "Македонија"; зголемување на инвестиционата активност на иселениците во Република Македонија; подобрување на информираноста на иселениците со состојбите во Република Македонија; публикација на книги, брошури и друг печатен материјал наменет за нашите иселеници во странство; унапредување на културниот развој и одржување на националниот идентитет.

Основната цел на институцијата е успешна реализација на овие приоритети и на останатите законски утврдени активности.

Програми за 2005 година (опис и цели). Со буџетот на Агенцијата за иселеништво за 2005 година е предвидена програма која ја опфаќа целокупната дејност на институцијата, односно активностите за реализација на законски утврдените функции и на поставените приоритети.

19301 Агенција за информации

(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
38.882

Опис и главни функции. Агенцијата за информации е буџетска институција чии законски определени надлежности се поврзани со печатот, радиото, телевизијата и другите средства за јавно информирање; информирањето на домашната и странската јавност за животот и развојот на државата; дејноста на странските информативни установи и странските новинари на територијата на државата, акредитација на новинари за следење на работата на Владата и другите државни органи; издавачка дејност од посебно значење за афирмација на Република Македонија, и со други работи утврдени со закон.

Постигнати резултати во 2004. Во текот на 2004 година преземените активности на Агенцијата резултираа со реализација на семинарот за медиумска регулација и саморегулација во соработка со Советот на Европа и со Пактот за стабилност; реализација на семинар за пристап до јавните документи во соработка со Советот на Европа и со Пактот за стабилност; и со потпишување на спогодба за медиумска соработка со Народна Република Кина.

Приоритети и цели за 2005. Приоритетните активности на Агенцијата за 2005 година се однесуваат на донесување на Закон за заштита на слободата на информирањето и изразувањето, обезбедување на стручна помош и соработка во иновирањето на Законот за радиодифузна дејност. Овие активности се насочени кон унапредување на слободата на изразување и јавно информирање и хармонизација на домашното законодавство со европските медиумски стандарди.

Програми за 2005 година (опис и цели). Буџетот на Агенцијата за информации за 2005 година предвидува една буџетска програма и ги опфаќа активностите кои се во насока на ефикасно и успешно спроведување на законските функции и успешна реализација на зацртаните приоритети.

**20001 Комисија за односи со верски
заедници и религиозни групи**

(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
5.547

Опис и главни функции. Комисијата за односи со верски заедници и религиозни групи ги врши работите кои се однесуваат на правната положба на верските заедници и религиозните групи, работите во врска со односите меѓу државата, верските заедници и религиозните групи.

Постигнати резултати во 2004. Во 2004 година, Комисијата подготви Нацрт-закон за измени и дополненија на Законот за верските заедници и религиозни групи, објави книга со документиран материјал од преговорите помеѓу Македонската и Српската православна црква за признавање на автокефалноста на Македонската православна црква, оствари средби со претставници на верски заедници и религиозни групи од земјата и странство и оствари контакти со невладини организации заради реализирање на заеднички проект за меѓурелигиска соработка.

Приоритети и цели за 2005. Активностите на Комисијата во оваа година се насочени кон реализација на следните приоритети: остварување средби со претставници на министерствата за религија во соседните земји во врска со законската регулатива на веросиповедта и слободата на вероисповедта; организирање работилници со претставници на легалните верски заедници и религиозни групи и со експерти од областа на религијата и правото во врска со новиот закон за верските заедници и религиозни групи и подготовка на анализа за остварувањето на слободата на вероисповедта преку примената на Законот за верските заедници и религиозни групи и нивното дејствување.

21001 Државен завод за геодетски работи

(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
413.224

Опис и главни функции. Државниот завод за геодетски работи ги врши работите што се однесуваат на прмерот, катастарот и запишувањето на правата на недвижностите.

Постигнати резултати во 2004. Во текот на 2004 година е реализирана Годишната програма за прмер, катастар и запишување на правата на недвижностите и извршено е авионско снимање на целата територија на Република Македонија.

Приоритети и цели за 2005. Приоритети на Државниот завод за геодетски работи за 2005 година се следните: реализација на Програмата за премер и катастар и запишување на права на недвижности за 2005 година; изработка на Национална топографска карта и воспоставување на електронски катастар на недвижности.

Програми за 2005 година (опис и цели). Буџетот на Државниот завод за геодетски работи ќе се реализира преку следните програми:

Програма 1 - Администрација. Оваа програмата ги опфаќа општите активности кои обезбедуваат услови за ефикасно извршување на премерот, катастарот и запишувањето на правата на недвижностите.

Програма 2 - Премер и катастар. Во рамки на оваа програма се извршуваат активности за премерот, катастарот и запишувањето на правата на недвижностите. Државниот завод за геодетски работи согласно со Законот за премер, катастар и запишување на правата на недвижностите и доставува на Владата на Република Македонија детален план за конкретните активности во рамките на одобрените средства со Буџетот. Основни цели на оваа програма се остварување на Среднорочна програма за премер, катастар и запишување на правата на недвижностите во периодот 2004-2010 година, изработка на основна државна карта и воспоставување на електронски катастар. Во текот на 2005 година, со цел создавање услови за поефикасно извршување на катастарските услуги во град Скопје, во рамки на оваа програма се планираат активности за реализација на Проект за изградба на деловна зграда за Секторот за премер и катастар во град Скопје.

22001 Државен завод за статистика

(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
172.370

Опис и главни функции. Државниот завод за статистика ги врши работите што се однесуваат на: прибирање, обработка, анализа, објавување на статистички податоци за голем број на појави од демографскиот, социјалниот и економскиот живот на земјата, дава мислења на овластените носители за спроведување на статистички истражувања за методолошките основи, подготвува статистички прогнози, трендови и модели и други аналитички податоци и индикатори. Државниот завод за статистика е надлежен и за воспоставување и водење на бази на податоци и статистички регистри во земјата, пропишување на статистички методологии, воспоставување на меѓународна соработка во доменот на статистиката и друго.

Постигнати резултати во 2004. Во текот на 2004 година институцијата ги постигна следниве резултати: реализирани се статистички истражувања во земјата кои се во согласност со Програмата за статистички истражувања за период 2003-2007 година; активности за реализирање на проектот “Унапредување на земјоделските статистики во Република Македонија”, за воспоставување на стабилен статистички систем на земјоделските статистики со цел обезбедување на навремени информации за потребите во Република Македонија; подготвен е преглед на ЕУ легислативата во статистиката и направена е оценка за состојбата со нејзино усвојување во РМ; одржување на Цардс семинар за стратешки менаџмент.

Приоритети и цели за 2005. Приоритети и цели на Државниот завод за статистика за 2005 година се: спроведување на Попис на земјоделството, 2005 година; активности за префрлање на административните регистри во надлежност на други институции и воспоставување на статистички регистри; подобрување на квалитетот на статистичките информации; интеграција кон статистичкиот систем на ЕУ; воспоставување на бази на податоци; примена на нови методи; унапредување на статистичкиот систем на РМ и слично.

Програми за 2005 година (опис и цели). Во буџетот на оваа институција за 2005 година се предвидени четири буџетски програми:

Програма 1 - Администрација. Оваа програма ги опфаќа општите административни активности кои ја поддржуваат реализацијата на статистичките истражувања и на останатите основни функции на Заводот, со цел обезбедување услови за ефикасно извршување на статистичките истражувања. Во рамки на оваа програма е предвиден и капитален проект за реконструкција на зграда на Државен завод за статистика, односно изградба на библиотека во зградата на Заводот, со цел подобрување на квалитетот на статистичките информации и воспоставување на база на податоци.

Програма 2 - Статистички истражувања. Во рамки на оваа програма се извршуваат активности за: спроведување на статистички истражувања; пренесување на надлежностите за водење на административни регистри од ДЗС во други соодветни институции; прибирање на податоци од деловните субјекти од теренот; зголемување на опфатот; соработка со локалните власти; организациона и техничка поддршка на статистичките истражувања. (ДЗС). Овие активности се во функција на прибирање, шифрирање и внес на дел од добиените извештаи од теренот, организација и спроведување на анкетните истражувања на теренот, посета на теренот, подобрување на условите за работа на регионалните одделенија, и слично.

Во рамки на оваа програма е предвидена и реализација на капитален проект за реконструкција на зградите на регионални одделенија за статистички истражувања, со цел подобрување на условите за работа на регионалните одделенија.

Програма 3 - Програма за попис. Оваа програма вклучува активности за спроведување на пописот на земјоделството во 2005 година, подготовки, спроведување на пописот на терен, обработка и публикување на резултатите од пописот. Основна цел на овие активности е формирање на статистички регистар на фарми како предуслов за развој на земјоделските статистики (ќе се обезбедат податоци за состојбата со шумарството и рибарството, како и за работната сила ангажирана во секторот земјоделство).

Програма 4 - Програма за поддршка на програма за избори. Оваа програма опфаќа активности за поддршка на Програма за избори, односно за организационо-техничка и методолошка обработка на податоците во избирачкиот список и стручно-техничките описи на избирачките места, со цел успешно спроведување на сите избори.

24001 Државен архив на Република Македонија

(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
88.130

Опис и главни функции. Државниот архив на РМ ги врши работите кои се однесуваат на чувањето и заштитата на архивската граѓа со која располага Република Македонија, средување и обработка на архивска граѓа и врши архивски истражувања.

Постигнати резултати во 2004. Во текот на 2004 година Државниот архив ги постигна следниве резултати: изготвена е презентација на изложбата “Македонија низ вековите” во Париз (Франција); изготвена е изложбата “Македонија и Русија” по повод 10 години од воспоставување на дипломатски односи помеѓу Република Македонија и Русија; зголемен е инспекциски надзор кај имателите на архивската граѓа; остварена е континуирана конзервација и реставрација на архивската граѓа и извршено е средување и обработка на приоритетни фондови.

Приоритети и цели за 2005. Државниот архив на Република Македонија во тековната година ќе ги извршува следните активности: обезбедување стручна помош во одбирањето на архивска граѓа, изработката на архивски знаци и листа на категории, евидентирањето на архивската граѓа и нејзиното преземање и уништување на документарниот материјал со изминат рок на чување; рационализација на просторот во депоата, конечна локација на фондовите по гранки на дејности, микрофилмување на архивската граѓа од прва категорија и конзервација и реставрација на оштетената архивска граѓа и средување и обработка на архивската граѓа од следните фондовски целини: архивска граѓа истражена во Република Македонија и во странските архиви која се однесува на историјата на Македонија, фондови на македонски организации и друштва, црковно-верски фондови и организации во Македонија и друго.

Програми за 2005 година (опис и цели). Буџетот на Државниот архив на Република Македонија ќе се реализира преку следните програми:

Програма 1 - Администрација. Во рамки на оваа буџетска програма се одвиваат активности поврзани со управувањето со човечки ресурси и финансиско-материјалното работење што опфаќа: изработка на нормативно-правни и општи акти; правно застапување на Државниот архив; водење кадровска, статистичка и друга евиденција; финансиско-материјални работи (планирање, спроведување на буџетот и контролирање); водење на финансиско и материјално книговодство; вршење работи поврзани со безбедноста и заштитата на објектите и на граѓата во нив, хигиената, превозот, инвестиционите зафати, одржување на објектите и средствата. Во оваа програма се опфатени и активностите поврзани со процесот на сукцесија при преземање на архивската граѓа од Белград, Србија и Црна Гора. Во 2005 година се планираат активности за реконструкција на зградите на Државниот архив.

Програма 2 - Инспекциски надзор и заштита на архивската граѓа кај имателите. Во рамките на оваа програма се врши инспекциски надзор врз архивското работење на сите иматели во Републиката како и надзор врз канцелариското работење во органите и организациите кои не вршат јавни овластувања. Основна цел е комплетна заштита на архивската граѓа и документарниот материјал преку укажување стручна помош на имателите.

Програма 3 - Заштита на архивска граѓа. Основни активности во оваа програма се: давање совети на имателите на архивска граѓа и документарен материјал околу водењето евиденција согласно со Упатството за единствено и задолжително евидентирање на архивска граѓа; микрофилмување на архивска граѓа од прва категорија, конзервација и реставрација на оштетена архивска граѓа; изработка на архивски кутии за сместување на архивска граѓа и укоричување на книги. Целта на овие активности е заштита на архивската граѓа која се состои во административна, превентивна и заштита по пат на микрофилмување, конзервација и реставрација на оштетена архивска граѓа.

Програма 4 - Средување и обработка на архивска граѓа. Оваа буџетска програма се реализира согласно со Законот за архивска граѓа, Правилникот за единствена методологија во евидентирањето и обработката на архивската граѓа, стручно - методолошките упатства и Правилникот за нормите и стандардите за работа во ДАРМ. Програмата опфаќа валоризација, класификација, систематизација и обработка на архивските фондови и архивска граѓа и изработка на научно - информативни средства за неа. Основна цел е фондовите кои во минатото му биле предадени на ДАРМ во неодбрана и несредена состојба, интензивно и стручно научно да се вреднуваат, средат и обработат.

Програма 5 - Меѓународна соработка, информации, истражување, користење, публикување на архивска граѓа, библиотеки и автоматска обработка на податоци. Во рамки на оваа програма се вршат следните активности: организирање и изведување истражувања на архивска граѓа во земјата и во странство; откуп на архивска граѓа; подготвување документи за публикување зборници и други изданија; давање информации за архивската граѓа и овозможување нејзино користење преку читалните, библиотеките и преку културно-просветната дејност; подготвување и презентирање изложби на документи; реализација на проектот за Интегриран информационен, управувачки и заштитен систем (МАИИС) и скенирање на архивската граѓа, обработка на скенираните документи и нивно архивирање на ХДД, ДВД или ЦД.

25001 Биро за судски вештачења

(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
19.980

Опис и главни функции. Бирото за судски вештачења е орган во состав на Министерството за правда и е надлежно за извршување на активности поврзани со: вештачење од областа на материјално-финансиското работење, сообраќајна техничка и електро-машинска струка, градежништво и архитектура, агроекономија, графологија, технологија и вршење на супервештачење и експертизи.

Постигнати резултати во 2004. Во текот на 2004 година се остварени следниве резултати: подобрување на ефикасноста во материјално-финансиската, сообраќајно-техничката и градежно-архитектонска област преку вршење на тимски вештачења и супервештачења; унапредување на соработката со судовите во Македонија; и подготовка на изработка на Предлог-Закон за судски вештачења.

Приоритети и цели за 2005. Основните приоритети и цели на институцијата за 2005 година се: зголемување на ефикасноста во вештачењата; зголемување на транспарентноста во работењето, едукација на вработените преку учество на семинари и курсеви и унапредување на соработката со судовите, како и ефикасно извршување на вештачењата по предметите доставени од судовите и учество во судски расправи по изготвените вештачења.

Програми за 2005 година (опис и цели). Во буџетот на институцијата за 2005 година е предвидена една буџетска програма, која опфаќа активности поврзани со вештачење по кривични предмети (даночно затајување, измама, проневера во службата, фалсификување и уништување на деловни книги, сообраќајни незгоди, убиства, реконструкција на самото место и слично). Основната цел на овие активности е зголемување на стручната и техничката опременост со цел поефикасно извршување на поставените задачи и унапредување на соработката со судовите во Република Македонија.

**26001 Македонска академија
на науките и уметностите**

(во илјади денари)
**Вкупен буџет за 2005
76.407**

Опис и главни функции. МАНУ е јавна установа од особено значење за Република Македонија и е највисока самостојна, научна и уметничка установа. Својата дејност ја извршува согласно со Законот за Македонската академија на науките и уметностите. Со своите активности, МАНУ го поттикнува развојот на науките и уметностите, се залага за нивно унапредување, како и за оспособување и усовршување на научно - истаржувачките и уметничките кадри. Исто така, ја разгледува состојбата во областа на културното наследство и природното богатство, соработува во утврдувањето на политиката на Република Македонија во науките и уметностите, поттикнува, координира, организира и врши научни истражувања и уметнички остварувања, особено оние што се од посебно значење за државата, обезбедува услови за научна работа и уметничко творештво на своите членови и воспоставува, одржува и развива меѓународна соработка во областа на науките и уметностите.

Постигнати резултати во 2004. Во текот на 2004 година МАНУ изработи повеќе од 60 научно - истражувачки проекти, одржа научно - истражувачки собири меѓу кои некои со меѓународен карактер, реализира околу 10 уметнички изложби, а во тек е изработката на првиот том од Македонската енциклопедија.

Приоритети и цели за 2005. Активностите на МАНУ во текот на 2005 година ќе бидат во насока на организирање на фундаментални, применети и развојни истражувања, посебно на комплексни и мултидисциплинарни истражувања.

Програми за 2005 година (опис и цели). Буџетот на МАНУ ќе се реализира преку една програма, во рамки на која, покрај активностите предвидени со закон, ќе се реализира и проект за реконструкција на постојната зграда на МАНУ. Цели на оваа програма се: издавање на публикации врз основа на постигнатите резултати по секој одделен проект; организирање научни собири и организирање уметнички изложби.

**28001 Биро за стопански
недоволно развиени подрачја**

(во илјади денари)
**Вкупен буџет за 2005
626.182**

Опис и главни функции. Бирото за стопански недоволно развиени подрачја со своите активности ги спроведува мерките за развојот на стопански недоволно развиените подрачја.

Постигнати резултати во 2004. Во текот на 2004 година се изградени 26 локални водоводи во должина од преку 23 км, изградени се и реконструирани 30 локални патишта во должина од преку 60 км, подржана е изградбата на 6 фекални канализации во должина од 6,1 км, изградена е потребна инфраструктура за 9 сточарски фарми, изградени се или реконструирани се 6 основни училишта и 3 здравствени амбуланти, финансирана е обука за преквалификација и стручно оспособување на работници во 3 стопански објекти.

Приоритети и цели за 2005. Активностите кои ги презема Бирото за стопански недоволно развиени подрачја се насочени кон намалување на разликите во степенот на развиеноста во однос на нивото на Републиката и намалување на миграцијата село-град преку создавање подобри инфраструктурни и други услови за развој во неразвиените подрачја и преку севкупните мерки, а особено индиректните зголемување на вработеноста.

29010 Судска власт

(во илјади денари)
**Вкупен буџет за 2005
1.281.209**

Опис и главни функции. Судската власт е буџетска институција која ги вклучува Врховниот суд на Република Македонија, апелационите и основните судови, Републичкиот судски совет и Судскиот буџетски совет. Судовите се самостојни и независни државни органи. Судовите судат врз основа на Уставот, законите и меѓународните договори ратификувани во согласност со Уставот и ја обезбедуваат примената на правото и заштитата на човековите права и слободи. Републичкиот судски совет во извршувањето на работите од својот делокруг придонесува да се остварува судската функција и да се обезбедува самостојноста и независноста на судовите, без да навлегува во нивната работа. Судскиот буџетски совет ги има следните надлежности: ги утврдува критериумите и методологијата за изготвување на судски буџет, врши распределба на средствата од судскиот буџет на судовите и врши други работи предвидени со закон.

Постигнати резултати во 2004. Најзначаен резултат остварен во 2004 година е операционализација на начелата на финансиска независност на судската функција.

Приоритети и цели за 2005. Основни приоритети на судската власт во 2005 година се следните: поддршка на реформите во судството во Република Македонија; финансирање на антикорупциската активност на судовите; едукација на судиите, државните службеници и другите вработени во судовите; финансирање, следење и контрола на трошоците за редовно функционирање и работа на судовите (трошоци во постапките, стоки и услуги и други трошоци) и др.

**31010 Јавно обвинителство на
Република Македонија**

(во илјади денари)
**Вкупен буџет за 2005
205.639**

Опис и главни функции. Јавното обвинителство е единствен и самостоен државен орган кој ги гони сторителите на кривични и други со закон утврдени казниви дела и врши други работи определени со закон. Јавното обвинителство е организирано врз основа на принципите на хиерархија и субординација и функциите ги врши законито, непристрасно, и објективно, ги почитува човековите права и основни слободи и се грижи кривично правниот систем да функционира ефикасно и навремено.

Постигнати резултати во 2004. Во текот на 2004 година, Јавното обвинителство ги постигна следните резултати: донесување на Законот за јавно обвинителство; донесување на подзаконските акти - Правилник за внатрешно работење на јавните обвинителства, Правилник за дисциплинска одговорност и утврдување на нестручно вршење на работата и покажување на незадоволителни резултати на јавните обвинители и замениците јавни обвинители, и слично; формирање на одделението за гонење на сторители на кривични дела од областа на организираниот криминал и корупцијата; службени посети на обвинителствата во Италија, САД и Чешка и продолжување на соработката со нив; вклучување во активностите на институциите на Европската унија, Европол, Евроцаст и непосредно интензивирање на соработката со обвинителствата од Југоисточна Европа и од Западен Балкан.

Приоритети и цели за 2005. Основни приоритети и цели на Јавното обвинителство за 2005 година се: преземање на активности во насока на надградба на Центарот за континуирана едукација, во институција за едукација на судиите и јавните обвинители; продолжување на процесот на континуирана едукацијата на јавните обвинители, нивните заменици и на државните службеници, воспоставување на соработка со земјите членки на ЕУ во борбата против организираниот криминал и корупцијата; регионални средби; воведување на Информативен центар; набавка на потребна опрема за вршење на функцијата; кадровско доекипирање и материјално техничко доопремување на Јавното обвинителство, посебно на одделението за гонење на сторители на кривични дела од областа на организираниот криминал и корупцијата; хардверско опремување на обвинителствата и апликација на компјутерскиот софтвер.

Програми за 2005 година (опис и цели). Буџетот на Јавното обвинителство предвидува една буџетска програма која ги опфаќа сите активности на институцијата во насока на успешно извршување на основните функции.

31101 Народен правобранител

(во илјади денари)
**Вкупен буџет за 2005
43.760**

Опис и главни функции. Народниот правобранител е орган на Република Македонија чии функции се: штитење на уставните и законските права на граѓаните во случај кога тие права се повредени со акти, дејствија и пропуштање на дејствија од органите на државната управа и од други органи и организации што имаат јавни овластувања; преземање мерки и дејствија за заштита на начелата на недискриминација и соодветна и правична застапеност на припадниците на заедниците во органите на државната власт, органите на единиците на локална самоуправа и во јавните установи и служби.

Постигнати резултати во 2004. Во рамки на своите надлежности Народниот правобранител ги има постигнато следните позначајни резултати: подобрена е ефикасноста и ефективноста во постапувањето по доставените барања; имплементација на новиот Закон за Народен правобранител; и формирање на нови организациони единици во Тетово, Куманово, Битола, Штип, Струмица и Кичево.

Приоритети и цели за 2005. Во текот на 2005 година Народниот правобранител планира активности во насока на реализација на неколку основни приоритети: подобрување на ефикасноста во постапување по претставките; доследно почитување на интервенциите на Народниот правобранител заради подобрување и усовршување на организацијата и работењето на стручните служби во органите на државната управа и на други органи и организации што имаат јавни овластувања. Со реализацијата на овие приоритети се очекува поефикасно и поефективно извршување на законски определените функции.

Програми за 2005 година (опис и цели). Буџетот на Народниот правобранител предвидува една буџетска програма 20-Народен правобранител која ги опфаќа сите активности на институцијата во насока на успешно извршување на основните функции.

	(во илјади денари) Вкупен буџет за 2005
38001 Казнено- поправен дом Идризово	109.397
38002 Воспитно- поправен дом Тетово	21.310
38003 Казнено- поправен дом Битола	24.814
38004 Казнено- поправен дом Гевгелија	10.999
38005 Казнено- поправен дом Охрид	14.538
38006 Казнено- поправен дом Тетово	8.698
38007 Казнено- поправен дом Скопје	44.608
38008 Казнено- поправен дом Струга	8.373
38007 Казнено- поправен дом Штип	16.219

Опис и главни функции. Казнено-поправните установи според степенот на обезбедувањето, степенот на ограничувањето на слободата и видот на мерките што во постапувањето се применуваат спрема осудените лица функционираат како установи од затворен, полуотворен и од отворен вид. Во установите од полуотворен вид функционираат посебни одделенија за извршување на мерката притвор. Во рамките на пенитенцијарниот систем функционира и воспитно-поправен дом - установа во која се упатуваат малолетни лица сторители на кривични дела на кои им е изречена воспитна мерка. Исто така, функционира и еден малолетнички затвор.

Постигнати резултати во 2004. Во текот на 2004 година овие институции преземаа активности во насока на подобрување на условите за престој на осудените, притворените и прекршочно казнетите лица, стручно усовршување на затворскиот персонал преку учество на семинари и советувања; доследна примена на законските прописи и интерните акти во работата со осудените лица; унапредување на меѓусебната соработка, зголемување на ефикасноста на службите за обезбедување и сл.

Приоритети и цели за 2005. Основните цели и приоритети на затворските институции се насочени кон: кадровско доекипирање и подобрување на материјално-техничките услови потребни во процесот на превоситување со осудените лица; целосна примена на постојните и на новите законски прописи, како и на меѓународните стандарди во работата со осудени лица; воведување на информатичка технологија во казнено-поправните и воспитно-поправните установи, набавка на системи за електронско надгледување и детектоски врати; подобрување на условите за престој на осудените, прекршочно казнетите и притворените лица; како и ефикасно работење на затворот при извршување на зацртаните приоритети и законски доделените надлежности.

Програми за 2005 година (опис и цели). Буџетите на затворските институции предвидуваат една буџетска програма 2 - Програма за превоспитување, со која се планирани и опфатени годишните активности за работа со осудените и прекршочно казнети лица, со цел нивно превоспитување и ресоцијализација и олеснување на нивното вклопување во понатамошниот општествен живот.

	(во илјади денари) Вкупен буџет за 2005
Фонд за пензиско и инвалидско осигурување на Македонија	29.544.577

Опис и главни функции. Фондот за пензиското и инвалидското осигурување на Македонија ги врши работите што се однесуваат на остварување на правата од пензиското и инвалидското осигурување, обезбедување на финансиски средства за остварување на тие права и врши исплата на пензии и други примања од ова осигурување.

Постигнати резултати во 2004. Во текот на 2004 година се постигнати следните резултати: наплата на дел од заостанатите неплатени придонеси со примена на Одлуката за одложено плаќање на заостанатиот неплатен придонес од обврзниците на рати и преку реализација на законското решение за присилна наплата на придонесот; рационализација на расходите за исплата на пензиите преку примена на новата законска регулатива во делот на усогласување на пензиите; дизајниран е новиот процес на наплата на придонесот со целата техничка документација и за него во тек се работите на апликативните решенија; подобрен е квалитетот на податоците за обврзниците и осигурениците како најрелевантни сегменти во функцијата на реформираниот пензиски систем, преку нивно ажурирање.

Приоритети и цели за 2005. Приоритети за Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Македонија за 2005 година се следните: обезбедување на ликвидно работење на Фондот со цел навремена исплата на законски утврдените права; воспоставување на новиот систем за собирање, наплата, контрола и распределба на придонесите за државниот и за приватните пензиски фондови, заради поголема ефикасност во наплатата на придонесите и извршување на новата функција на Фондот; продолжување на активностите за осовременување на постојните деловни процеси и воведување на нови процеси во работењето; ажурирање на базите на податоци на Фондот за обврзниците и осигурениците и обезбедување точна евиденција за утврден стаж и плати на осигурениците и унапредување на информациониот систем и мрежно поврзување на Фондот со други институции.

Програми за 2005 година (опис и цели). Буџетот на Фондот за ПИОМ ќе се реализира преку следните програми:

Програма 1 - Администрација. ги опфаќа општите активности кои ја поддржуваат реализацијата на законски утврдените надлежности на Фондот. Во рамките на оваа програма во 2005 година ќе се реализира проект за изградба на деловна зграда за Фондот со заокружување на работите до фаза на карабина. Основна цел на програмата е обезбедување услови за ефикасно извршување на законски утврдените функции.

Програма 2 - Пензиско и инвалидско осигурување. Во рамки на оваа програма се извршуваат активности за редовна исплата на пензиите, надоместоците од инвалидско осигурување и на придонесот за здравствено осигурување на пензионерите. Основни цели се следните: рационално трошење на средствата за исплата на пензиите; редовна контрола на пресметаните и исплатените пензиски примања и поголем опфат на исплата на пензии преку тековни и штедни книшки.

Програма 3 - Интернатско сместување на деца со пречки во психофизичкиот развој. Оваа програма се однесува на учеството на Фондот во трошоците за интернатско сместување и исхрана на децата со пречки во психофизичкиот развој. Основна цел е обезбедување на право на надоместок на трошоците за сместување и исхрана за време на стручно, односно работно оспособување.

**Фонд за здравствено осигурување
на Македонија**

(во илјади денари)
**Вкупен буџет за 2005
15.703.078**

Опис и главни функции. Надлежностите на ФЗО се: да ги спроведува прописите и политиката на развојот и унапредувањето на здравствената заштита; со општи акти ги утврдува прашањата за кои е овластен со Законот за здравствено осигурување; планира и прибара средства од задолжителното здравствено осигурување; обезбедува остварување на правата од задолжителното здравствено осигурување на осигурените лица; ги плаќа здравствените услуги на осигурените лица, ги плаќа надоместоците на плати; ги утврдува цените на здравствените услуги за кои министерот за здравство дава согласност; ги утврдува референтните цени на лековите, медицински помагала, опрема, протези, ортопедски помагала и други помагала; договара обезбедување на здравствени услуги; развива сопствен информативен систем; спроведува меѓународни договори; врши увид и контрола на обезбедени здравствени услуги; одлучува за правата од задолжителното здравствено осигурување во прв степен и други работи во врска со правата и обврските од задолжителното здравствено осигурување.

Постигнати резултати во 2004. Во текот на 2004 година се постигнати следните резултати: донесен е Правилник за начинот на плаќање на здравствените услуги во стоматолошката здравствена заштита; донесен е Правилник за критериумите за склучување на договори и на начинот на плаќање на здравствени установи кои вршат обезбедување на осигурените лица со лекови кои се пропишуваат на рецепт во примарната здравствена заштита; донесен е Правилник за референтни цени на ортопедските помагала; донесена е Листа на измени и дополнување на Листата на лекови кои паѓаат на товар на ФЗОМ; унапреден е системот за контрола; извршено е намалување на цените на лекови за 26% на аптекарска листа и за 8% на болничката листа и др.

Приоритети и цели за 2005. Приоритети на Фондот за здравствено осигурување на Македонија за 2005 година се следните: обезбедување на финансиски средства за остварување на правата од здравственото осигурување; обезбедување на стабилни основа и за финансирање на здравствените установи и донесување на насоки за договарање со здравствените установи за обезбедување на здравствените услуги на осигурените лица. Со реформите во фармацевтската дејност се очекува да се подобри рационалното користење на лековите, да се изгради база на податоци за нивно надгледување и снабдување, како и понатамошно намалување на цената на лековите и контрола на нивното препишување. Исто така, се планира и донесување на подзаконски акти за утврдување на референтни цени на лекови, медицински помагала и друго, како и продолжување на реформите во примарната здравствена заштита и воведувањето на системот на финансирање по капитација во јавното здравство која има за цел рационализација на трошоците и зголемување на ефикасноста во здравствениот сектор.

Програми за 2005 година (опис и цели). Буџетот на Фондот за здравствено осигурување на Македонија ќе се реализира преку следните програми:

Програма 1 - Администрација, ги опфаќа општите активности кои ја поддржуваат реализацијата на законски утврдените надлежности на Фондот. Во рамките на оваа програма во 2005 година се планира реализација на проекти за реконструкции на деловни и други објекти. Основна цел е обезбедување услови за ефикасно извршување на законски утврдените функции.

Програма 2 - Здравствена дејност и осигурување. Со оваа програма се планира да се покријат пакет-услугите опфатени во: примарната здравствена заштита, специјалистичко-консултативната здравствена заштита, болничката здравствена заштита, покривање на трошоците направени за ортопедски справи и помагала, здравствени услуги во странство, како и покривање на надоместоците за боледување, надоместоците за породилно отсуство, надоместокот за патни трошоци и други надоместоци за здравството. Во оваа програма се опфатени и трансферните средства наменети за инвестиции во јавното здравство. Основни цели на оваа програма се: приспособување на здравствениот систем кон системот на Европската унија; изградба на поефикасен и подостапен систем за обезбедување на здравствена заштита на осигурените лица и унапредување на здравствената дејност во земјата.

Фонд за магистрални и регионални патишта

**(во илјади денари)
Вкупен буџет за 2005
4.203.422**

Опис и главни функции. Фондот е основан за управување со јавните патишта во врска со планирањето, финансирањето, изградбата, реконструкцијата, одржувањето и заштитата на магистралните и регионалните патишта во Република Македонија.

Постигнати резултати во 2004. Во текот на 2004 година се реализираше Годишната програма за изградба, реконструкција, одржување и заштита на магистралните и регионалните патишта во Република Македонија, согласно со динамичкиот план, при што, како позначајни резултати се наведуваат извршените градежни работи на Смоквица-Гевгелија, Обиколница Скопје (прва фаза) и Трета лента Плетвар.

Приоритети и цели за 2005. Приоритети на Фондот за магистрални и регионални патишта за 2005 година се следните: почнување на градежни работи на Обиколница Скопје (втора фаза), продолжување на Обиколница Скопје (прва фаза) според динамичкиот план; и завршување на Смоквица-Гевгелија. Цел на Фондот за магистрални и регионални патишта за 2005 година е ефикасно извршување на законските обврски преку успешна реализација на Годишната програма за изградба, реконструкција, одржување и заштита на магистралните и регионалните патишта во Република Македонија.

Програми за 2005 година (опис и цели). Буџетот на Фондот за магистрални и регионални патишта ќе се реализира преку програма 2 - *Програма за изградба и одржување на патишта*, која ги опфаќа активностите кои се однесуваат на планирање, финансирање, изградба, реконструкција, одржување и заштита на магистрални и регионални патишта.

**Агенција за вработување на
Република Македонија**

(во илјади денари)
**Вкупен буџет за 2005
7.276.984**

Опис и главни функции. Агенцијата извршува услуги за потребите на пазарот на трудот (невработени и работодавци), размена на трудот, евиденција од областа на трудот, осигурување и права во случај на невработеност.

Постигнати резултати во 2004. Во текот на 2004 година се постигнати следните резултати: завршен е процесот на основните фази за модернизација и реструктурирање на службата во Агенција за вработување; завршени се обуките на вработените за новите функции на Агенцијата и завршен е значаен процес на техничко опремување и надградени се програмите за новиот начин на работење.

Приоритети и цели за 2005. Приоритети на Агенцијата за вработување на Република Македонија за 2005 година се следните: да се обезбедат компетентни и делотворни услуги за невработените и работодавците и да се создадат и имплементираат повеќе активни мерки за пазарот на трудот потребни за да се подобри структуралниот дисбаланс на пазарот на трудот.

Цел на Агенцијата за вработување на Република Македонија за 2005 година е подобрување на ефикасноста и ефективноста на службата во остварување на нејзините примарни функции како јавен сервис во вработувањето (берза на трудот) и согласно со на тоа, поквалитетно задоволување на потребите на пазарот на трудот.

Програми за 2005 година (опис и цели). Буџетот на Агенцијата за вработување ќе се реализира преку следните програми:

Програма 1 - Администрација, ги опфаќа општите активности кои ја поддржуваат реализацијата на законски утврдените надлежности на Фондот. Во рамките на оваа програма во 2005 година ќе се реализираат реконструкции на деловни и други објекти. Целта на оваа програма е обезбедување услови за ефикасно извршување на законски утврдените функции на Агенцијата.

Програма 2 - Осигурување на невработени лица, обезбедува примена на активни политики за вработување, имплементација на европските стандарди и насоките на ЕУ за вработување, следење на трендовите и истражување на пазарот на трудот, приспособување на трудот и создавање брз контакт помеѓу понудата и побарувачката на пазарот на трудот. Основни цели на оваа програма се следните: свртување од доминантно пасивни кон активни мерки во вработувањето; изготвување на програми за целни групи на невработени, мотивирање на работодавците; истражување на пазарот на трудот и давање ефикасни и квалитетни услуги.

Член 2

Приходите по извори и видови на приходи се утврдуваат во билансот на приходи, а расходите по основни намени и извори се утврдуваат во билансот на расходите по економска класификација, билансот на расходите по организациона класификација, билансот на расходите по функционална класификација, расходите по владини програми и капитални проекти.

922.

Врз основа на член 41 став 3 од Законот за одбрана („Службен весник на Република Македонија“ број 42/2001 и 5/2003), Собранието на Република Македонија, на седницата одржана на 29 јули 2005 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ИСПРАЌАЊЕ НА ЕДИНИЦА НА АРМИЈАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА УЧЕСТВО ВО МИРОВНА ОПЕРАЦИЈА ВО АВГАНИСТАН

1. За учество во состав на Меѓународните сили за безбедносна поддршка на Авганистан - ИСАФ - 8, се испраќа единица на Армијата на Република Македонија - две пешадиски одделенија во состав од деветнаесет припадници на постојаниот состав на Армијата на Република Македонија, во состав на германскиот контингент на ИСАФ - 8, за период од шест месеца, сметано од август 2005 година, под лидерството на НАТО со силите на ИСАФ - 8.

2. Финансиските трошоци за транспорт, сместување, исхрана и итна медицинска помош на учесниците во мировната операција од точката 1 на оваа одлука, ги обезбедува Сојузна Република Германија, а другиот дел до трошоците ги обезбедува Република Македонија.

3. Подготовките и организацијата на учесниците во мировната операција ќе ги изврши Министерството за одбрана.

4. По завршувањето на учеството во мировната операција Владата на Република Македонија поднесува извештај пред Собранието на Република Македонија.

5. Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Бр. 07-2989/1
29 јули 2005 година
Скопје

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
д-р Љупчо Јордановски, с.р.

923.

Врз основа на член 41 став 3 од Законот за одбрана („Службен весник на Република Македонија“ број 42/2001 и 5/2003), Собранието на Република Македонија, на седницата одржана на 29 јули 2005 година, донесе

О Д Л У К А
ЗА ИСПРАЌАЊЕ НА ЕДИНИЦА НА АРМИЈАТА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА - МЕДИЦИНСКИ ТИМ ЗА УЧЕСТВО ВО МИРОВНА ОПЕРАЦИЈА ВО АВГАНИСТАН

1. За учество во состав на Меѓународните сили за безбедносна поддршка на Авганистан - ИСАФ, се испраќа единица на Армијата на Република Македонија - еден медицински тим во состав од четворица припадници на постојаниот состав на Армијата на Република Македонија (еден лекар, двајца медицински техничари и еден возач - болничар), во состав на здружениот медицински тим од земјите потписнички на Јадранската повелба за ИСАФ мисија во Авганистан, предводена од НАТО - ИСАФ во Авганистан, за период од шест месеца, сметано од август 2005 година.

2. Финансиските трошоци за транспорт - делумно, сместување, исхрана и итна медицинска помош на учесниците во мировната операција од точката 1 на оваа одлука, ги обезбедува Република Грција, а другиот дел од трошоците ги обезбедува Република Македонија.

3. Подготовките и организацијата на учесниците во мировната операција ќе ги изврши Министерството за одбрана.

4. По завршувањето на учеството во мировната операција Владата на Република Македонија поднесува извештај пред Собранието на Република Македонија.

5. Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Бр. 07-2988/1
29 јули 2005 година
Скопје

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
д-р Љупчо Јордановски, с.р.

www.slvesnik.com.mk
contact@slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о.-Скопје
бул. "Партизански одреди" бр. 29. Поштенски фах 51.
Директор и одговорен уредник - Борис Тренески.
Телефони: +389-2-3298-860.
Телефакс: +389-2-3112-267.

Претплатата за 2005 година изнесува 9.200,00 денари.
„Службен весник на Република Македонија“ излегува по потреба.
Рок за рекламации 15 дена.
Жиро-сметка: 300000000188798. Број за ДДВ МК: 4030987108771.
Депонент: Комерцијална банка, АД - Скопје.
Печат: Графички центар КМ Креатив - Скопје.